

PEDAGÓGUSOK LAPJA

LXIII. ÉVFOLYAM
A PEDAGÓGUSOK SZAKSZERVEZETE HÍRLAPJA ÉS HÍRLEVELE
2007. JÚNIUS 11.
ALAPÍTVÁ: 1945-BEN

6-7.

PEDAGÓGUSNAPRA

Tóth Árpád
KÖSZÖNTŐ

Te kedves udvar, meghitt, régi terem,
Te ötvenéves drága iskola,
Ma minden régi híved újra gyermek,
S köszönt, mint kisdíjakok friss sora,
Ma összegyűlünk e szelíd szigetre,
Melynek vihar nem rongthatja falát,
Ma összébújunk szépen a szivedre,
Mint anya szívére a kis család.

Ma nem fáj úgy, hogy sok vágy semmivé lett,
Mióta messzehagytuk falaidd,
Hogy prózává hervasztotta az élet
Gyermekkorunk tavaszi dalait,
Hogy gyakrabban láttunk tövist, mint pálmát,
S hogy hajunk is már itt-ott szürkülő,
Mint hogyha ifjúságunk arany álmát
Bús ezüstté alkudná az idő.

...S volt veszteségünk más is, sajgatóbb,
Mint az egyéni élet törpe bűja,
Volt fájdalmunk, egekre jajgatóbb,
Egy egész nép nagypénteki borúja.
Rajtunk e bú még, csüggedezve árván,
Nehéz szívünk ettől koraöreg;
Körültekintünk: int-e még szívárvány?
A magyar hűsvétot ki éri meg?

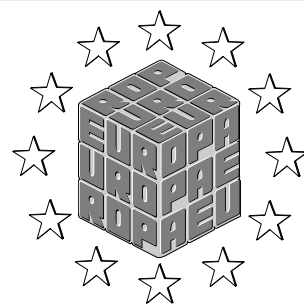
És rád tekintünk, és megilletődve
Látjuk virágzó ifjúságotat,
Mely büszkén és bizón néz a jövőbe,
S új ötven évet friss kedvvel fogad.
Csak emberlétben nagy szám az az ötven,
Amely után már lejtős lesz az út,
De a Te pályád csak szebb ívbe szökken,
Minél több ötven évvé nő a múlt.

Köszöntünk hát, ifjú, erős anyánkat,
S míg lábunk szentelt küszöbödre hág,
Úgy érezzük, körödben újra áthat
A szívedből áradó ifjúság.
Újra tanítsz az életbe kimennünk
S büszkén vinni bölcs tudást, ép hitet
És vallani: nem hullhat romba bennünk,
Amit a jó iskola épített!

Jó iskolánk! még sok-sok ötven évet
Érj meg, virulj, légy fénylő, tiszta, nagy,
Köved közt lüktessen az ifju élet,
Ezer meleg szív, ezer büszke agy,
Nemes tanárok, sok nemes tanítvány
Hírét növeljék e tisztos falak –
S ne álljon meg közöttük soha hitvány,
S ne rontsa fényük soha rút salak!

Így juss el ama szent jövő élébe,
Mikor megint boldog lesz a magyar,
Régi erények, régi nagyság népe,
Bár minket tán már rég a sír takar;
Te élj helyettünk majd, és Te neveljed
Unokáink is híven s igazán,
S legszebb ünneped akkor ünnepeljed,
A feltámadás édes tavaszán!

(1923)

A TARTALOMBÓL:

- A SZAKSZERVEZETI ÉLET ESEMÉNYEI
- A PSZ-TAGKÁRTYA ÉRVÉNYESÍTÉSE
- A SZEK KONGRESSZUSÁN ÚJ ELNÖKÖT VÁLASZTOTTAK
- OKTATÁSI KERESZTAL: AZ SNI-TANULÓK
- PEDAGÓGUSNAPI PSZ-KITÜNTETÉSEK
- HAZAI MOZAIK
- PEDAGÓGUSKÓRUS-FESZTIVÁL
- CSOKONAI AZ OPERA-SZÍNPADON
- A TANÉV VÉGÉN
- MKB NYUGDÍJPÉNZTÁR
- PL-ÚTMUTATÓ:
 - HOGYAN MÓDOSUL A KJT.?
 - A CSOPORTOS LÉTSZÁM-CSÖKKENTÉS SZABÁLYAI
 - A 13. HAVI ILLETMÉNY KIFIZETÉSÉNEK ÚJ RENDJE

In memoriam LESÓ MARGIT

„...fáj, hidd el, hogy nagyon fáj... igaz barát voltál” - e szavakkal búcsúzott Tőle régi diákja, utolsó munkáltatója.

A Pedagógusok Szakszervezete Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Szervezete értesíti mindazokat, akik ismerték és szerették, hogy *Lesó Margit* – Margó néni – matematika-fizika szakos tanár életének 64. évében váratlanul itt hagyott minket.

Szeretett kollégánk a B-A-Z megyei Gadnán látta meg a napvilágot. Kicsi gyermekként már pedagógusnak készült, tanítani, nevelni, formálni akarta az abaúji világot. Egész élete az iskolához, a tanításhoz, a mozgalomhoz kötődött. Mint alapszervezeti titkár, majd mint körzeti titkár, kongresszusi küldött kimondhatatlanul sokat tett a közoktatásért, a szakszervezeti mozgalomért, másokért.

Híte, tenniakarása, személyisége örökre beragyogja Abaúj kéklő egét. Kimagasló pedagógusi és szakszervezeti munkáját számtalan kitüntetés, elismerés fémjelzi.

A Pedagógusok Szakszervezete posztumusz Eötvös József-emlékérem vas fokozata elismeréssel adózott munkásságának, emlékének.

Bodolay Zoltán megyei elnök

In memoriam SZILÁGYI GÉZÁNÉ

Élete teljében, 52 évesen távozott közülünk, pótolhatatlanul *Szilágyi Gézáné* (Szilvike), dévaványai óvodavezető, önkormányzati képviselő, szakszervezetünk megyei vezetőségi tagja, az Országos Óvodai Tagozat aktív harcosa. Hosszú éveig kongresszusi küldöttünk is volt, izig-vérig humanista, közösségi ember. Vezetői munkájában a gyermekek, a szülők és a kollégái elsőrendű érdekei összehangolásán munkálkodott. Körömszakadtáig védte a közalkalmazottakat, a saját intézményei alkalmazottainak érdekeit, és gondoskodott arról, hogy a kényszerű elbocsátások ne jelentse-
nek katasztrófát az érintett családoknak.

2007. május 18-i temetésén rengetegen tisztelegtek munkássága előtt, emlékeit híven őrzük a szakszervezetben is.

Szilágyi Róza, megyei titkár

A máriaremetei ünnep

A krónikás a bőség zavarával küzd, arra vállalkozván, hogy a máriaremetei nyugdíjaspedagógus-otthon június 1-jén rendezett pedagógusnapi ünnepségéről szóljon röviden. Az esemény példamutató gazdagsága ezt szívesen vállalt kötelességévé teszi.

A főváros egyik legszebb helye, a II. kerületi máriaremetei otthon fás-virágos kertje volt a látványos helyszín, ahol a változatos összetételű „közösség” és a műsor népes gárdája egyaránt elhelyezkedhetett.

Rissai Lászlóné, sokak szavazására szerint: „Irénye”, az otthon kitűnő vendége volt az összejövetel „mindenese”, a szóvivő, a hatalmas műsor szervezője munkatársaival együtt – felnőtteket és gyermekeket egyaránt mozgósítva.

Az ünnepségre meghívták *Hiller István* szakminisztert is, akinek tartalmas üzenetét – minthogy nem tudott megjelenni – a vezetőnő olvasta fel és méltatta. A gazdag levél nagy tetszést aratott.

Sorra megszólaltak természetesen az ünnep „hivatalosai”. Színes beszéddel *Szlankó Erzsébet*, szakszervezetünk egyik alelnöke, *Horváth Erzsébet*, központunkban a nyugdíjasok mentora – ő egy gyönyörű virágcsokorral kedveskedett – és természetesen a II. kerületi polgármesteri hivatal küldötte.

Szép mozzanat volt azoknak a lakóknak ünneplése, akik az idén kaptak színes diplomát, sok-sok virág és kedves szó jutott nekik osztályrészül.

A mozgalmas, folyvást érdekes programból, melyben a zene, élőszó, mozgás egyaránt helyet kapott, példaként emeljük ki Óbuda népzenei iskolásainak, valamint a XII. ker. Bíró utcai óvoda növendékeinek fellépését. A felkészítésükben számos felnőtt, köztük szakember tevékenykedett.

Még két „teljesítményt” dicsérünk. Az egyik az ismert énekes- és előadó-művész, *Pitti Katalin* lenyűgözően változatos műsora, a másik az ünnepség záróakkordja: a „Csillagszeműk” nevű néptáncgyűttes fergeteges fellépése.

Végül a krónikás gratulált minden résztvevőnek, azt kívánva, hogy számos helyen kövessék a máriaremetei példát, a küzdelmek és megpróbáltatások közepette is – a *szép élet* jegyében.

(-i-i)

OLVASD ÉS ADD TOVÁBB!

A Pedagógusok Lapja internetes honlapunkkal (www.pedagogusok.hu) együtt szakszervezetünk tisztségviselőinek, tagjainak egyik legfontosabb információforrása. Minden PSZ-alapszervezethez (intézményhez) egy-egy példányban ingyen juttatjuk el, településenként egy címre postázva. Amennyiben több intézmény van egy településen, a helyi PSZ-szervezet terjeszti tovább a példányokat. Előfizetőinknek közvetlenül a megadott címre küldjük lapunkat. Az évi előfizetés díja 5% áfával 3.450 forint, amelyet egy összegben kérünk. Az intézmények banki átutalással (számlaszám: 11707024-20100456) fizethetnek elő, az egyéni érdeklődőknek pedig - megrendelő levéltek alapján - csekket postázunk. Csak a befizetés megérkezését követően, utólag tudunk számlát küldeni.

Továbbra is szívesen fogadjuk a hirdetéseket a következő, változatlan fizetési feltételekkel: egész oldalas hirdetés (A/4-es formában, fekete-fehérben) 80.000 forint, féloldalas 40.000, negyedoldalas 20.000 forint. Az apróhirdetés közlési ára: szavanként 40 forint. Minden egyes díjtételt 20 százalékos áfa terhel. A hirdetések beküldésének határideje: a megjelenési hónap 3. napja.

Kollégák pedagógusnapi kiállítása Vácott

Ismét a váci Madách Imre Művelődési Központ adott otthont az oktatási intézményekben dolgozók alkotásaiból rendezett kiállításnak, amelyet az idén május 31. és június 13. között tekinthettek meg az érdeklődők.

Immár több mint egy évtizedes a kezdeményezés: minden esztendőben a pedagógusnap tiszteletére nyitja meg a kapuit a Duna-parti városban a tanítók-tanárok és az óvodákban, iskolákban, kollégiumokban stb. tevékenykedő egyéb alkalmazottak munkáiból összeállított tárlat.

1996-ban született meg a gondolat Vác pedagógus-szakszervezetének vezetősége, Molnár Tibor akkori városi titkár – ma a PSZ Pest megyei titkára – és munkatársai részéről, hogy a jeles nap megünneplését tegyék szélesebb körűvé, emlékeztetesebbé egy kiállítással, amelyen az oktatásban részt vevők váci társadalma új arcát mutatja be: eddig ismeretlen értékeit tárja a nagyközönség elé.

Moholy-Nagy László, a modern kor egyik legnagyobb művészpedagógusa írja Az anyagtól az építészetig című tanulmányában:

„Minden ember tehetséges, minden egészséges emberben megvan az a mélyen rejlő képesség, hogy alkotó energiáit kibontakoztassa, ha munkáját belülről igeni. (...) Minden ember érzékeny a hangokra és színekre, tapintási és térhatásokra stb., ez azt jelenti, hogy természeténél fogva minden ember élvezheti az érzéki élmények minden örömet; jelenti továbbá azt is, hogy minden egészséges emberből aktív zenész, festő, szobrász, építész stb. válhatik, (...) vagyis élményeinek minden anyagban formát tud adni.”

Erre hivatkozott a kiállítást megnyitó Orvos András festőművész is:

– *Evek óta figyelemmel kísérem az oktatási intézmények dolgozóinak alkotásaiból rendezett kiállításokat. Ha előítélet nélkül közeledünk az itt bemutatott munkákhoz, csodálatos világ tárul elénk, óvónők, tanítók, tanárok mellett a nélkülözhetetlen technikai dolgozók – fűtő, konyhai alkalmazott, dajka, portás, adminisztrációs munkatárs stb. – vallanak arról, amit a világhírű művész 1928-ban papírra vetett. A képző- és iparművészet, fotóművészet, népművészet, irodalom, zene, a kézművesség, kézmunka hagyományának őrzői és a külön utakon járó kreatív mesterek képviselőit üdvözölhetjük ezen a tárlaton. Ünnepejük őket szeretettel!*

S valóban: az idei váci kiállítás imponáló változatossággal idézte a művészeti kifejezési formák sokszínűségét és gazdagságát. Látható volt itt egyebek közt grafika, akvarell, ikonmásolat, terrakotta portré, zománkép, bőr- és ötvösmunka, kerámia, élmény-, állat- és növényfotó, papírfigura, gyöngyfűzés, csipke, maszk, gobelin, fajaragás, tojás-, szövés- és textilkompozíció. Tovább szélesítette a nem mindennapi tárlat kínálatát a különféle pedagógiai kiadványok seregszemléje. Kíváncsian várjuk jövőre a folytatást!

(dal-bor)

PEDAGÓGUSOK LAPJA

A Pedagógusok Szakszervezetének hírlapja és hírlevele

Főszerkesztő: **Árok Antal**

Olvasószerkesztő: **dr. Fényi András, dr. Dalos Gábor**

Technikai szerkesztő: **Márfiné Bécsi Erika**

Szerkesztőség: 1068 Budapest, Városligeti fasor 10., Telefon/fax: 322-8464

Levélcím: 1417 Budapest, Postafiók 11.

Kiadja: a Pedagógusok Szakszervezete Országos Irodája

1068 Budapest, Városligeti fasor 10. Központi telefon: 322-8452-től 56-ig

Internet: www.pedagogusok.hu; E-mail: psz@internet.hu

Terjeszti: a Pedagógusok Szakszervezete. Évi előfizetési díj: 3.450,- Ft

Index: 26651 ISSN 0133-2260

A SZAKSZERVEZETI ÉLET ESEMÉNYEI

A **PSZ Országos Vezetősége** 2007. május 21-i ülése a SZEF IV. kongresszusára való felkészülés jegyében zajlott. Ezen, az alapszabály-módosításnak megfelelően, a PSZ további kongresszusi küldötteket választott meg, majd megvitatta és kialakította álláspontját a SZEF programtervezetéről. Végül a testület – hosszú vitát követően – javaslatot tett a SZEF-alelnöki tisztségre is. A PSZ által javasolt alelnökjelölt: *Galló Istvánné*, szakszervezetünk fővárosi titkára, a SZEF budapesti koordinátora.

A **PSZ Országos Vezetősége** 2007. június 4-i ülése ismét a SZEF-kongresszusra való felkészülés jegyében telt. A korábbi jelölési javaslatokat megerősítve, újabb jelöléseket fogadott el. A testület a SZEF tiszteletbeli elnökének javasolja *dr. Szabó Endrét*, valamint a SZEF Pénzügyi Ellenőrzőbizottsága elnökének *Borhi Károlynét*.

Az OV megvitattott néhány közoktatásitörvény-módosító indítványt, és kialakította ezzel kapcsolatos álláspontját. Végül *Varga László*, a PSZ elnöke, *Árok Antal* és *Szlankó Erzsébet* alelnökök tájékoztatást adtak a legutóbbi időszak szakszervezeti-érdekvédelmi eseményeiről.

Az **Európai Szociális Párbeszéd Bizottság** kialakításáról szóló konferenciára 2007. június 4-5-én Brüsszelben került sor az Európai Szakszervezeti Szövetség Oktatási Bizottsága (ETUCE) rendezésében. Ezen az uniós tagállamok pedagógus-szakszervezetei mellett jelen voltak a munkáltatók képviselői is. *Martin Rømer* főtitkár szeptemberig adott időt az egyes országok belső helyzetének tisztázására. Az ETUCE eltökélt szándéka: azokban az országokban, ahol megoldható a munkáltatók és szakszervezetek reprezentáló képvisellete, mielőbb megalakítani az oktatási ágazat szociális párbeszéd bizottságát, hogy a jó gyakorlat ösztönözze a többi országot. A PSZ képviselőiben *Vajna Tünde* nemzetközi felelős, *dr. Pataki Mihály*, a vezetői tagozat elnöke és *dr. Horváth Péter* szakértő vett részt a fásasztó konferencián. A PSZ Intézményvezetői Tagozata a konferencia nyomán kezdeményezi a

magyarországi közoktatási intézményvezetők országos egyesületének létrehozását.

Az **Európai Szakszervezeti Szövetség** (ETUC) 2007. május 20-25. közötti időszakban, a spanyolországi Sevilleban tartotta XI. kongresszusát, amelyen a SZEF képviselőiben *Déri Tímea* szervezőtitkár, *Fehér József* és *Varga László* alelnökök vettek részt. A kongresszust *John Monks*, az ETUC főtitkára nyitotta meg, majd a küldötteket *Jose Manuel Barroso*, az Európai Bizottság elnöke köszöntötte.

A kongresszus megvitatta és elfogadta az „Erősebb európai szakszervezetekért” című stratégiát és akcióprogramot. Konzultációt folytattak a következő témákban: az európai szociális modell az új monetáris kapitalizmus kihívásai között; mindenkinél hozzáférhető és minőségi munkafeltételeket biztosító európai munkaerőpiac; bérpolitikák az EU-ban; európai szociális párbeszéd, a kollektív alku és a munkavállalói részvétel térsége; fenntartható foglalkoztatás hatékony gazdasági és szociális irányítással; egy erősebb Európai Unióért.

A kongresszus ismét *Candido Mendez*t választotta az ETUC elnökévé, a főtitkár pedig újra *John Monks* lett.

A **PSZ Budapesti Szakoktatási Bizottsága** 2007. június 1-jén, a pedagógusok napján a Magyar Tudományos Akadémia székháza előtt rendezett demonstráción tiltakozott a főváros, illetve a kormány ágazatunkat sújtó lépései ellen. A tüntetésen többek között szölt *Varga László*, a PSZ elnöke és *dr. Pécsi Ágnes*, a budapesti Lengyel Gyula Szakközépiskola tanár, PSZ-titkára is.

A **Szakszervezetek Együttműködési Fórumának** (SZE) IV. kongresszusa 2007. június 8-án a program megvitatásával és elfogadásával, majd a tisztségviselők megválasztásával zárult. A SZE új elnöke *Varga László*, a PSZ elnöke lett. A leköszönő elnököt, *dr. Szabó Endrét* pedig a konföderáció tiszteletbeli elnökévé választották. A kongresszusról lapunk 5-8. oldalán adunk részletes tájékoztatást.

PSZ-tisztségviselők a SZEF vezérkarában

A Szakszervezetek Együttműködési Fórumának (SZE) IV. kongresszusa 2007. június 8-án választásokkal fejeződött be. Az eredmény: **Varga Lászlót**, a PSZ elnökét választották meg a SZEF elnökének, a SZEF egyik alelnöke pedig **Galló Istvánné**, a PSZ fővárosi titkára lett. Megválasztásuk a személyes siker mellett a Pedagógusok Szakszervezetének eredménye is, hiszen hazánk legnagyobb konföderációjának szűkebb vezetésébe két nagyszerű kollégánk is bekerült. *Gratulálunk, és eredményes munkát, sok sikert kívánunk! Biztosak vagyunk abban, hogy tevékenységükkel hozzájárulnak a közszolgálati szakszervezetek eredményes érdekvédelméhez és nem utolsósorban a hazai szakszervezeti mozgalom egységesítéséhez.*

A PSZ-tagkártyák érvényesítése

A Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) által kiadott tagkártyák, amelyek a MAKASZ-szal kötött szerződés alapján sokféle kedvezményes szolgáltatás igénybevételére jogosítják fel tagjainkat, e tanév végéig, 2007. augusztus 31-ig érvényesek.

Ezt követően 2007. szeptember 1-jétől kezdődően csak a 2007/2008-as tanévre szóló matricával ellátott PSZ-tagkártya használható a tagság igazolására, illetve a kedvezmény igénybevételére.

Az érvényesítő matricákat a PSZ területi szervezeteinek közreműködésével juttatjuk el a helyi szervezetekhez. A **2007/2008-as tanévi matricát a PSZ-tagkártya hátoldalán, a vonalkódra kérjük ráragasztani!** (Az e tanévi matricára.)

A PSZ-tagkártya az egyre bővülő szolgáltatásokhoz való hozzáférés kulcsa! Minderről a www.pedagogusok.hu és a www.makasz.hu weboldalakon tájékozódhat.

aláírás

Ez az L2 kártya a MAKASZ és a PSZ
exkluzív kedvezményrendszerének
igénybevételére jogosít fel.

A mindenkor aktuális kedvezmények és
azok mértéke, valamint a kártya használatának
feltételei a www.pedagogusok.hu oldalon
olvashatók.

www.pedagogusok.hu

A PSZ-kártyával kapcsolatos észrevételek közlési lehetőségei
1068 Budapest, Városligeti fasor 10.
Tel.: (1) 322-8452 e-mail: psz@enternet.hu

TAGOZATRÓL TAGOZATRA

A **PSZ ÁMK-tagozata** 2007. május 25-én tartotta évrőzáró intézőbizottsági összejövetelét. *Szlankó Erzsébet* alelnökasszony az aktuális érdekvédelmi kérdésekbe és az oktatási, közalkalmazotti szférát érintő tárgyalásokba, egyeztetési törekvésekbe nyújtott bepillantást. Véleménye szerint – példákcal bizonyította –, hogy a kormány által tervezett jogszabályi változások mögött sajnos nem szakmapolitikai megfontolások, hanem a foglalkoztatási költségek csökkentése illetve az oktatásra fordított pénzek lefaragása áll.

Nekünk, akik több évtizede az ÁMK-k munkatársai, ismerői vagyunk, jó „hírrrel” is tudott szolgálni. A tervezett közoktatási törvényből az oktatás szervezésének megújítására a többcélú intézmények támogatása olvasható ki.

Krizsán Mihály tagozatvezető információja szerint az ágazati irányítás által tervezett „Egy fedél alatt” projekt a többfunkciós (komplex) intézmények, fejlesztésre irányul. Várhatóan lesznek olyan pályázati lehetőségek, támogatási konstrukciók, amelyek célja az ÁMK-típusú intézményekbe integrálható funkciók: közoktatási, közművelődési, felnőttképzési, informatikai és szociális szolgáltatások hatékony biztosítása, az erőforrások koncentrációja, a települések, városrészek életerejének fokozása.

Megállapodtuk abban, hogy tagozatunknak mindenképpen keresnie kell a kapcsolatokat, felajánlani az együttműködési szándékunkat, tapasztalataink alapján véleményünk közvetítését a szakmai irányítás illetékesének.

A közös gondolkodást az új tanév teendőire vonatkozó ötletbörzével zártuk.

László Margit IB-tag

A **PSZ Intézményvezetői Tagozata** 2007. június 11-én *dr. Pataki Mihály* elnöklésével ülésezett. A testület megvitatta az oktatási kerekasztal legutóbbi témáját: „A közoktatási intézmények teljesítményének mérése, értékelése, az iskolák elszámoltathatósága” című tanulmányt.

A vitaindító előadást *Kertesi Gábor*, az MTA Közgazdaságudományi Intézetének főmunkatársa, az Oktatási Kerekasztal tagja tartotta. Ennek nyomán intenzív és hasznos véleménycsere alakult ki egyebek között a következő kérdésekről: Milyen eredményváltozót válasszunk? Hogyan mérjük meg az iskola hozzájárulását a tanulói teljesítményekhez? Milyen további elméleti és statisztikai bonyodalmakkal kell szembenéznünk? Milyen ösztönzőrendszert válasszunk? Hogyan kezeljük az iskolai elszámoltathatósági rendszerek működésekor felmerülő tipikus problémákat? Mi történjen a rossz teljesítményt nyújtó iskolákkal? A kutatók ilyen módon szembesülhettek a mindennapi gyakorlat lehetőségeivel, gondoljaival.

Ezt követően *Neuwirth Gábor* oktatáskutató a középiskolák teljesítményéről, rangsoráról, az elvárható értéktől való eltérésről szólt. E témakör is élénk érdeklődést keltett, sok véleménynyilvánítást indukált. Végül *Varga László*, a PSZ elnöke és *Árok Antal* alelnök adott tájékoztatást a hazai és az uniós érdekegyeztetés aktuális kérdéseiről, a Kjt. és a közoktatási törvény várható módosításáról, és nem utolsósorban a SZEK kongresszusáról.

Térítésmentes átképzés pedagógusoknak

A gyermeklétszám csökkenése, a kötelező óraszámok emelkedése és az iskolák összevonása miatt sok pedagógusállás megszűnik. A munkanélkülivé váló pedagógusok elhelyezkedése az oktatásban szinte reménytelen. Ezért a Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) a Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskolával (BKF) közösen próbál segíteni az átképzést választó pedagógusoknak.

Az átképzést támogatják a területi munkaügyi központok 300 000 Ft-os átképzési kerettel, melyet minden felmentését töltő közalkalmazott pályázat útján igényelhet. A képzéseket minden megyében megszervezi a BKF, a területi PSZ-szervezettel együttműködve. A BKF teljes körű ügyintéztést biztosít.

Milyen képzések közül lehet választani?

A megyeszékhelyeken és Budapesten

☐ pályázatíró és projektmenedzseri ☐ nyelvi ☐ informatikai ismeretek

Bármelyik képzést választják, a főiskola ingyenesen kínál a választott képzés mellé egy 3 modulból álló karriertervezési képzést. A képzések a megyeszékhelyeken a PSZ-szervezetek közreműködésével lesznek megtartva.

A **kistelepülésen** élő, felmentésüket töltő közalkalmazottak pályázatíró és projektmenedzseri képzésen vehetnek részt, amelynek elvégzése után, a képző főiskolával folyamatos kapcsolatot tartva, családjuknak megélhetést, településüknek fellendülést hozhatnak a pályázati pénzek közvetítésével. E képzés mellé ugyanúgy ingyen kérhető a karriertervezési képzés. A képzéseket minimális 25 fős létszámmal indítjuk el!

A képzésre jelentkezni a terület PSZ-szervezetnél (részletesen lásd: www.pedagogusok.hu), vagy a www.bkf.hu/jelentkezes honlapon lehet.

Mindkét fenti helyen letölthető illetve elkérhető a jelentkezési lap. Aki szeretne jelentkezni valamelyik képzésre, kérjük, küldje el a jelentkezési lapot a felnottkepzes@bkf.hu e-mail címre, vagy faxolja a 06-1-505-4571-es fax-számra.

A jelentkezési adatok alapján kollégáink elkészítik a jelentkezési dokumentációt és postai úton, elsőbbségi ajánlott küldeményként kipostázzák a megadott címre. Emellett folyamatos értesítést küldünk a képzés pontos helyszínéről és időpontjáról!

Információ és ügyfélszolgálat a jelentkezés teljes körű lebonyolításához:

Pintér Viktória

Telefonszám: 06-1-273-3090/1108; Mobiltelefonszám: 06-20-5199-711; Fax-szám: 06-1-505-4571; E-mail: vpinter@bkf.hu

Internet: www.bkf.hu

A SZEF IV. KONGRESSZUSÁN

A Szakszervezetek Együttműködési Fórumának (SZEF) IV. kongresszusa két szakaszban, 2007. május 11-én és június 8-án ülésezett. A PSZ, mint a konföderáció legnagyobb tagszervezete, 45 fős küldöttséggel képviseltette magát a tanácskozáson. A kongresszus első napján, dr. Szabó Endre elnök megnyitóját követően, Varga László, a PSZ elnöke, a SZEF alelnöke előterjesztésében az elmúlt négy-éves időszokról szóló beszámolót vitatták meg a küldöttek, majd az alapszabály módosításának hosszadalmas vitája következett, amelynek nyomán jelentősen változott a dokumentum.

A június 8-án rendezett kongresszusi napon a kormány képviselőjében Kiss Péter szociális és munkaügyi miniszter, Csizmár Gábor és Herczog László államtitkárok vettek részt az ülésen. A nemzetközi szervezetek képviselőjében Wilhelm Gloss, az Európai Nyugdíjas Szövetség elnöke és Werner Thum, az Európai Közzszolgálati Szakszervezetek Szövetségének elnöke volt jelen. A SZEF-programjavaslatot Fehér József alelnök terjesztette elő, majd az alapszabály további módosítására, végül a választásokra került sor. Ezek eredményeként a SZEF vezetői a következők lettek: Varga László elnök, dr. Szabó Endre tiszteletbeli elnök, Bárdos Judit, Fehér József, Galló Istvánné és Lázár András alelnökök.

Összeállításunkban Varga Lászlónak a beszámolóhoz fűzött szóbeli kiegészítéséből, valamint a miniszterelnök kongresszushoz írott leveléből és a SZEF programjából közlünk részleteket.

Varga László előterjesztése a SZEF beszámolójához

Nagy megtiszteltetés volt számomra az, amikor a szövetségi tanács – az ügyvivő testület javaslata alapján – megbízott a mai kongresszus elé kerülő beszámoló szerkesztő bizottságának vezetésével. A megtiszteltetésnél csak a feladat volt nagyobb. Történelemtanárként is tudom, hogy milyen nehéz a múltról számot adni. Legyen az akár régmúlt, vagy a közelmúlt. A SZEF III. kongresszusa óta eltelt négy év munkáját – és higgyék el, hogy ez nem túlzás – egy négy évig tartó beszámoló tudná csak híven visszaadni. Ez nemcsak azért van így, mert a munkának minden perce fontos, hanem azért is, mert miközben a SZEF önálló konföderáció és – bizonyos értelemben öröm ezt kimondani: a magyar szakszervezeti mozgalom legnagyobb szövetsége, azonközben önálló tagszervezetek szerves együttműködése is. Ezért, miközben a SZEF négy évéhez éppen úgy hozzátartozik az Országos Érdekegyeztető Tanács, az Országos Közzszolgálati Érdekegyeztető Tanács vagy a különböző szektorális fórumokon végzett munka, ugyanúgy része ennek az ágazati érdekegyeztetés, mint ahogy része a BM adatfeldolgozó sztrájkja, az Operaház gondja, a budapesti vagy vidéki iskolaösszevonások, -bezárások, az egészségügy átszervezése, a kórházbezárások, a helyi közművelődési és szociális ellátás áldatlan állapota, és természetesen a mindezekkel kapcsolatos ágazati és helyi akciók, küzdelmek, örömei és bánatok sorozata.

Vissza lehet-e ezt adni néhány oldalon vagy néhány perces szóbeli kiegészítésben? Azt hiszem, nem. Ugyanakkor lehet, és kell is a lényegre koncentrálni. A szerkesztőbizottság, de a beszámolót megtárgyaló ügyvivő testület és szövetségi tanács is vitakozott – és ez természetes – ezen a lényegen. Volt olyan felvetés, hogy a beszámoló a III. kongresszus programjának tételei elszámolása legyen. Miközben ez látszólag nem így van, azt gondolom, hogy teljesíti az írásos anyag és a mellékelt eseménytörténet ezt a feladatot is. Ugyanakkor elkerülhetetlen, hogy szembenézzünk azzal a ténnyel, ami a 2003-as és a 2007-es esztendő között nemcsak a négyévnyi dátumkülönbséggel feszül. Őszintén be kell vallanunk, hogy 2003-ban optimistábbak voltunk, mint amennyire az ma indokoltnak látszik. Közel volt még 2002 őszének – ne szőgyelljük most se a jelzőt – történelmi béremelése, ugyanakkor a III. kongresszus vendégeként hozzászóló miniszterelnök, Medgyessy Péter már akkor jelezte, hogy ennek folytatására nem számíthatunk.

A programalkotáskor – annak ellenére, hogy alig egy évre voltunk a 2002-es parlamenti választás politikai kampányától – nem hittük a legkevésbé sem gondoltuk, hogy az előttünk álló ciklus ennyi politikai és társadalmi feszültséget halmoz fel, hogy ennyiszor és ilyen durván lesz az utca a legrosszabb értelemben vett közpolitizálás terepe, hogy eljutunk a tévészékház ostromáig.

Az elszámolás időszakában mindig szembe kell nézni azzal, hogy a ciklus kezdetén elfogadott program végrehajtásának megmaradtak-e az alkotásakor várható külső és belső feltételei.

A szöveges beszámoló nem véletlenül kezdődik a következő mondattal: „Az érdekvéonyesítés szempontjából a SZEF történetének legnehezebb négy éve van mögöttünk. Munkánk nemzetközi és hazai feltételei egyaránt romlottak.”

Az írásos beszámoló következő mondatai az egyre offenzívabb – hadd tegyem hozzá –, szemérmertlenebb tőke hatásáról szólnak. Ez igaz a nemzetközi és a hazai tőkére egyaránt.

Mi a programban célul tűztük ki, hogy beszéljünk az értelmes munkajogról, munkaidőről, munkakörülményekről és munkabékekről. És a ciklusban azt láttuk, hogy a tőke egyre intenzívebben akarja meghatározni a jogot, az időt, a körülményeket, a bért, miközben eltűnik az egészből a munka – robottá silányul. Eltűnik a munkavállaló, az ember: a közzszolgálat területén és a versenyszférában egyaránt számadat, költség, ha úgy tetszik, agyatlan zombi, legfeljebb négyévenként szavazóautomata.

Kaptunk mi a hazai nagytőkétől, a parlamenti szószékről is üzenetet: a honi közzszolgálat túl van méretezve, elviselhetetlen a költsége, 200 ezer embert azonnal el kell bocsátani, és még sorolhatnánk a hasonló „bölc és megfontolt” ajánlatokat. Ezt mindig, mindenhol, mindenkor, így itt és most is visszautasítjuk. A magyar közzszolgálatban nem dolgoznak sokan. A költsége nincs túlméretezve, különösen nem az ellátandó feladatokhoz képest. A közzszolgák keresete se nem oka, sem nem forrása a költségvetési és államháztartási hiánynak, mert mértéke hazai és uniós összevetésben is alacsony, nem éri el a magyar gazdaság által nyújtott lehetőségeket sem. Mindezt igazolják a beszámoló mellé csatolt adatok, grafikonok is.

Mi nem vitattuk – a SZEF, fennállása több mint másfél évtizede alatt, sohasem tette ezt –, és ma sem hisszük és mondjuk, hogy nincs szükség államreformra, a közzszolgálat komplex újrarendelésére, ám az elmúlt négy évben pontosan ez a komplexitás hiányzott. A III. kongresszus programja – szó szerint – a következőket tartalmazza: „A SZEF a jövőbeni reformintézkedésekkel kapcsolatban továbbra is azt a következetes álláspontot képviseli, hogy a konkrét változtatások előkészítése csak az ellátandó állami feladatok, a társadalmi hatások, a szakmai szempontok és pénzügyi szükségességük együttes, egyidejű figyelembevételével, az eltérő érdekek ésszerű kompromisszumával – lehetőleg társadalmi konszenzussal – történhet.”

Mindebből maradt a pénzügyi szükségesség, a költségvetési és államháztartási hiány lefaragási szándékával született konvergencia-program.

Ez még önmagában nem is lenne baj. A baj elsősorban az, hogy a konvergencia-célok elérésért túlzott terhet raktak a munkavállalókra, a közzszolgálatokra, ami így duplán jelentkezik a SZEF által képviselt közzszolgálati munkavállalókon. Ugyanakkor visszariadtak a tőkét, a feketemunkát megregulázó, leegyszerűsítő: az egyenletes közteherviselést biztosító jogalkotástól. Nem érezni szakmaiságot, a társadalmi konszenzus minimumát sem. És lehet, hogy ez szubjektív, de vállalom: a rendszerváltás óta ennyire még soha nem volt kompromisszumképtelen a parlamenti politikai elit. Ami fókuszta a társadalmi megosztottságot, és – ne dugjuk homokba a fejünket – megosztotta, megosztja a szakszervezeti mozgalmat, esetenként a SZEF tagszervezeteit is.

Nagyon friss példát, hadd mondjak el a kongresszusnak!

A februári közzszolgálati sztrájkbizottság és kormány közötti megállapodás végrehajtását szolgáló törvénymódosításokat a napokban tárgyalta az országgyűlés. Miközben a szereplők – így például a bírakra vonatkozóan az Igazságügyi Tanács is – egyetértettek a megállapodással, a bírakra vonatkozó jogállástörvény mégsem kapta meg a kétharmados támogatást a parlamenti szavazáson.

Számos hasonló példát lehetne még sorolni, ami az ország – lehet, hogy már végletes, de mindenképpen veszélyes – politikai megosztottságából fakad.

A közszolgálat területén régi gond a jogállás-törvények, a bennük megfogalmazott szabályoknak és juttatásoknak a különbözősége. Azt is lehetne mondani, hogy régi igény ezeknek a szabályoknak - a mi felfogásunk szerint természetesen - pozitív irányú egységesítése. Az elmúlt négy év elején úgy látszott, hogy kormányzati szándék is van egy olyan közszolgálati reform előkészítésére, amely ezt az igényt kielégíthetné. Ez – miközben az e célból létrehozott kormányzati szerv élén egy korábbi SZEF-es szakszervezet vezető-társunk állt – nem teljesült. Sokfajta módon lehetne az okát elemezni. Önkritikusan be kell vallani, hogy ezt nem tettük meg teljesen. Ezért sokakban maradt tüske, és jelent meg – vagy inkább fogalmazunk úgy, mert fontos az őszinteség –, erősödött meg az az érzés, amit leegyszerűsítve, és természetesen ez így hamis, köztisztviselői és közalkalmazotti érdekelletként lehet megfogalmazni. Én nem gondolom azt, hogy egy számunkra pozitív közszolgálati szabályozás miattunk vagy bármelyik SZEF-tagszervezet aknamunkája miatt nem valósult meg. Azt viszont sajnálattal veszem tudomásul: közösen nem tettünk meg minden azért, hogy ez az érzés tompuljon vagy teljesen eltűnjön. Hadd idézzek ismét a négy évvel ezelőtti programból:

„A SZEF álláspontja szerint az egységes közszolgálati szabályozásnak garantálnia kell:

- a kiszámítható életpálya kritériumrendszerét;
- a közszolgálati munkavállalás stabilitását;
- az európai uniós szabályokkal a munkaerő szabad áramlását;
- a foglalkoztatási jogviszony meghatározásánál az intézményi hovatartozás elsődlegességét.

A SZEF azt várja, hogy – az egységesítő szabályozás eredményeként a közszolgálati javadalmazásban, a foglalkoztatási garanciákban, a munkavállalói védetségben – a ma tapasztalható különbségek kiegyenlítésénél a jelenlegi kedvezőbb szintek lesznek irányadók.”

Tegyük fel magunknak a kérdést, és válaszoljunk rá őszintén: látnak mi olyan szabályozást, tervezetet, megfelelő időben és formában, amely ennek a közösen felállított kritériumrendszernek megfelelt volna?

Egyet biztosan tudok: többségünk szándéka azt volt, és ma is az, hogy ami közös, az tényleg legyen közös és egységes, ami pedig természetes különbség, az vétessék tudomásul a tudatunkban is és a jogi szabályozásban is.

A szóbeli kiegészítésben ugyancsak megkerülhetetlennek tekintem a közszolgálati sztrájkbizottság tevékenységével kapcsolatos néhány gondolat felvetését is.

A mai széttagolt, indokolatlanul megosztott és esetenként szembenálló – gondoljunk csak most a két egymást követő május elsejére, amikor a hat konföderáció nem tudta összehangolni tevékenységét – szakszervezeti mozgalom idején az összefogás előremutató példájának hittük és gondolhattuk az első egységes, konföderációs szintű közszolgálati sztrájkbizottság létrejöttét és tevékenységét.

A beszámolóban a szakmai tartalomról, a 2007-es keresetek tényleges növekedéséről, az egyik legnagyobb eredményéről, a 13. havi juttatásnak a ciklus végéig tartó megőrzéséről már írtunk. Ugyanakkor a sztrájkbizottság tevékenységét, a megállapodás következményeit ma sem elemeztük megfelelően. Ezt a SZEF önmagában – pontosan az

egységes konföderációs jelleg miatt – nem tudja megtenni, de megkerülni sem. Azt gondolom, hosszú távú hatása lehet annak, hogy az aláírás pillanatában az addig még támogató szakszervezet vagy szakszervezetek nyíltan szembefordultak vele, mint ahogy annak is, hogy a SZEF-en belül – vagy akár egyes tagszervezeteken belül is – szélsőséges és ritkán tapasztalhatóan indulatos vélemények jelentek meg, kaptak nyilvánosságot, és vannak jelen mind a mai napig.

En - olyan személyként is, aki a tárgyalások minden mozzanatában részt vett, és így értelemszerűen a kritika egyik kevésbé kímélt célpontja is voltam - ma is azt mondom: keserves, de valós eredményeket jelentő kompromisszum született. A „Mi lett volna, ha?” kérdés itt sem, és igazából sehol sem tehető fel. Egyet viszont hiszek - és remélem, hogy ezt a kongresszus is visszaigazolja -: ha megtaláljuk azt, ami közös, azt, ami mentén megköthető a szükséges kompromisszum, akkor elviselhetőbb és kivédhetőbb mindaz, ami látszólag megoszt, ami indulatokat hoz felszínre, ami veszélyezteti a SZEF és a szakszervezeti mozgalom egységét.

Tisztelt Kongresszus! Kedves Barátaim!

A szöveges beszámoló első mondata, ahogy már idéztem, így szól: „Az érdekvégyesítés szempontjából a SZEF történetének legnehezebb négy éve van mögöttünk.”

Sajnos, ez a mondat igaz. Ha ezt elfogadjuk, a programunk végrehajtása, amely tele van kudarcokkal, félsikerekkel, ha úgy tetszik: befejezetlenséggel, mégiscsak egy összességében eredményesnek tekinthető konföderációs munkát takar.

Az érdekegyeztetés makro- és mikroszintjein, a munkahelyektől az Országos Érdekegyeztető Tanácsig arra törekedtünk, hogy a közös, a 2003-ban együtt megfogalmazott programban lévő céljainkhoz közelebb jussunk.

A szóbeli kiegészítőmben többször is utaltam a III. kongresszus által elfogadott programra. Most hadd idézzek a jelenlegi, IV. kongresszusunk programalkotó bizottságának sokak előtt ismert, április 6-ai úgynevezett nyersfogalmazványából:

„Az elmúlt négy év érdekképviselési munkáját megfelelően minősíthetjük akkor is, ha a változások, az eredmények nem mindenki számára azonosan elfogadhatóak. De a SZEF érdekkifejező szerepe, érdekvégyesítő harca nélkül:

- a közszolgálat munkavállalóira vonatkozó munkaügyi jogalkotás, az új vagy módosított törvények és jogszabályok sokkal kedvezőtlenebbek lennének;
- a bér- és keresetpolitikában, a foglalkoztatásban, a közszolgálati jogviszony egyéb elemeiben csak a kormányzati és a munkáltatói elképzelések érvényesültek volna;
- a kollektív érdekvédelem adta lehetőségek kihasználatlanul maradásával a jog- és érdekviták a munkavállalók számára sérelmes módon zárulhattak volna.”

Kérem a jelenlévőket, kérlek Benneteket, hogy őszinte véleményekkel, észrevételeitekkel egészítsétek ki a leírtakat, korrigáljátok, ami korrigálandó, hogy együtt – természetesen a teljesség igénye nélkül – a lehető leghűbb képet adjuk a SZEF elmúlt négy évéről.

RÉSZLET A MINISZTERELNÖK SZEF-KONGRESSZUSHOZ ÍROTT LEVELÉBŐL

Tisztelt Kongresszus! Gyakran tűnhet úgy, hogy kormány és szakszervezetek egymással szemben álló felek. Ez azonban csak az eszközökre igaz, a célok az érdekképviselések és a kormány esetében azonosak: mindannyian erős gazdaságot, stabil és biztos megélhetést adó munkahelyeket, fejlődő, gyarapodó országot akarunk.

Az aktuális érdekek védelme és képviselése az önk feladata és kötelessége. A kormánynak azonban nemcsak „jelen időben” kell eredményesnek lennie: a jövő iránti felelősséggel kell az ország ügyeiről döntenie, hogy nemcsak ma, és két-három év múlva, hanem tizenöt és húsz év múlva is növekvő, gyarapodó ország legyünk, ahol mindenki dolgozhat, aki akar, és aki dolgozik, tisztességesen megélhessen a keresetéből. Amikor fenntartható fejlődéről beszélünk, erre a jövő iránti felelősségre gondolunk, amelyet minden progresszív, a populizmust elutasító kormánynak a sajátjává kell tennie.

Minden felelős kormány számára az a feladat, hogy a társadalmi integrációt a politikai lehetőségek és a gazdasági kényszerek között legjobb tudása szerint érvényesítse. Volt idő, amikor a gazdaság megerősítésének árát a társadalmi igazságosság átmeneti gyengülésével fizette meg az ország. És volt olyan politika is, amely a társadalmi igazságosság érdekében a gazdasági egyensúlyt áldozta fel. Mindkét út csak rövid távon volt járható, és mindannyiunk előtt ismert eredményeket hozott.

A mai kormány más utat választott, ami az egyensúly, a reform, a fejlesztés jelszóhármásában foglalható össze. Ez a modernizációs program pedig attól progresszív és baloldali, hogy a gazdasági egyensúly megteremtése érdekében nem hajlandó feláldozni a társadalmi egyensúlyt. Hogy tabunak tekintünk két területet – a modernizációt és egyes szociális támogatásokat –, ahol nem lehet szó kiadáscsökkentésről. Így bizonyos társadalmi csoportok, mint a nyugdíjasoké, vagy a szociálisan hátrányos helyzetű embereké, illetve bizonyos szociális vívmányok, mint a nyugdíjak felzárkóztatása, a lakás- és családtámogatások rendszere nagyobb immunitást, nagyobb védelmet élveznek más állami kiadásoknál. És ugyanez igaz a modernizációs forrásokra, elsősorban az uniós pénzekből megvalósuló beruházások hazai fedezetére, amelyek az állami kiadások kevés emelkedő tételei közé tartoznak majd az egyensúlyteremtés éveitől kezdve.

RÉSZLETEK A SZEF PROGRAMJÁBÓL

Konföderációnk **alapértéknek** tartja, hogy Magyarországon kiépült a polgári demokrácia intézményrendszere, működik a demokratikus jogállam, fejlődik a települések autonóm önkormányzó jog- és garanciarendszere. Kialakultak a makroszintű, valamint az ágazati, az önkormányzati és a helyi szintű érdekegyeztető fórumok. Mindezek hatékonysága azonban lényegesen elmarad a munkavállalók, a szakszervezeti tagság elvárásaitól és az érdekegyeztetés rendeltetészerű működésének követelményeitől.

A SZEF fontos működési alapelveként tekinti **pártsemlegességét**. Indokolja ezt az a körülmény, hogy tagságának egy része törvényi követelmények alapján pártsemleges közszolgálati munkavállaló, illetve az önálló érdekképviselői politika és gyakorlat szükségszerűen feltételezi a politikai pártoktól való teljes körű függetlenséget.

A III. kongresszus óta eltelt időszak tevékenységét vizsgálva – a hiányosságok ellenére is – megállapítható, hogy a **SZEF munkájának eredményessége megfelelő**. Következtesen kiállt a közszolgálati intézményrendszer normális működési feltételeiért, erőfeszítéseket tett a közszolgálati munkavállalók egzisztenciális biztonságáért és javuló megélhetést nyújtó javadalmazásáért. Minden törekvése ellenére azonban csak mérsékelni tudta a 2002-es őszi jelentős közalkalmazotti béremelés későbbi devalválódásának ütemét és mértékét.

A SZEF **érdekvérvényesítő munkájában mindig** olyan módszereket és eszközöket alkalmazott, amelyek az adott időszakban **legjobban megfeleltek** a társadalmi és politikai feltételeknek, a **szakszervezeti tagság aktivitási készségének**.

Közszolgálati foglalkoztatáspolitikai

1. A SZEF makroszinten továbbra is a mindenkori kormányzat és a szociális partnerek közös céljaként tartja számon a **teljes foglalkoztatottság megvalósítását**. Olyan foglalkoztatási viszonyok megteremtéséért harcol, amelyek megfelelnek a társadalmi igényeknek, a gazdasági szükségszerűségnek és az egyének élethelyzetének. A SZEF a foglalkoztatást – gazdaságpolitikai elsődlegessége mellett – kiemelkedő társadalompolitikai kérdésnek tekinti.

Kétségbe vonható állítások, politikai, kormányzati megnyilatkozások ismétlődését tapasztalva a SZEF ismét hangsúlyozza, hogy a költségvetési intézményekben, a **közszolgáltatást nyújtó munkahelyeken Magyarországon nincs túlfoglalkoztatás** és – a feladatok jelenlegi struktúrája és volumene mellett – nincs számottevő létszámtartalék sem. Ezért a SZEF a jövőben is fellép minden olyan kormányzati vagy munkáltatói szándékkal és kommunikációs gyakorlattal szemben, amely a feladatok változatlanul hagyása mellett a kizárólag fiskális szemléletű létszámcökkentésre alapozza a költségvetési kiadások mérséklését, és a feladatoktól függetlenül a strukturális átalakításokat, szervezetek megszüntetését.

Magyarországon – az Európai Unió átlagánál alacsonyabb foglalkoztatási ráta mellett – a foglalkoztatottak mintegy egyötöde dolgozik a közszférában. Ez bármilyen nemzetközi összehasonlításban elfogadható arány, és azt bizonyítja, hogy indokolatlan és felelőtlen a közszféra létszámviszonyairól provokált számháború. Szakmailag megalapozatlan annak súlykolásszerű hirdetése, hogy „a közszférában több feladatot, hatékonyabban kevesebb szakember lásson el”.

2. A SZEF a foglalkoztatást és a létszámhelyzet alakulását az állam(háztartási) reform állandó elemének és hangsúlyos részének tekinti. A **jövőben a SZEF érdekképviselői politikájában meghatározó szerepet szán a közszolgálati foglalkoztatás stabilitása és hosszabb távú biztonsága megteremtésének**. Alapkövetelmény, hogy a létszámokat mindenkor csak a feladatok módosításával összhangban lehessen változtatni úgy, hogy a **minőségi közszolgáltatáshoz szükséges létszámstruktúra és normák szakmailag kimunkáltak és alkalmazhatóak legyenek**.

3. A SZEF foglalkoztatási szempontból és érdekvédelmi megközelítésben is indokoltnak tartja a közszolgálatban a **munkaidő rendezését, az ide vonatkozó hazai és európai normák következetes érvényesítését**. Az indokolatlan, átgondolatlan létszámcökkentések következményeként napi gyakorlattá vált a törvényes munkaidő

ingyenes és rendszeres túllépése. Ezt a munkáltatók – a foglalkoztatási bizonytalanságok miatti munkavállalói félelemmel visszaélve – „elvárják”. A SZEF a közszférában kialakult **jogellenes gyakorlat megszüntetése érdekében követeli, hogy a közszolgálatban a kormány és az önkormányzatok, mint legnagyobb munkáltatók, érvényesítsék a munkaidőre vonatkozó törvényi szabályokat**.

Hasonló módon indokoltnak tartjuk, hogy a törvényes rendnek megfelelően változzék a szabadságnapok kiadásának gyakorlata.

4. A SZEF álláspontja szerint alapvető követelmény a közszolgálatban felszabaduló munkaerő továbbfoglalkoztatási feltételeinek biztosítása. Olyan konkrét **továbbképzési, átképzési rendszer kialakítását tartjuk szükségesnek, amely a közszolgálatban megszerzett tudás, munkatapasztalat hasznosíthatóságát garantálja más munkaterületeken is**. Olyan rendszerek kialakítását tartjuk szükségesnek, amelyek lehetőséget nyújtanak arra, hogy az érintettek egyáltalán ne, vagy csak rövid, átmeneti időre váljanak munkanélkülivé. Az átképzés költségeire a központi költségvetésnek kell folyamatosan forrásokat biztosítania.

5. A közszolgáltatások több munkahelyén (humán-egészségügyi ellátás, szociális szféra, hatósági ellenőrzések) – területileg és szakmailag eltérő mértékben – ma munkaerőhiány van. Ezért a SZEF intézkedéseket vár a hiány felszámolására. Ennek feltétele a jelenlegi alkalmazás jogviszonyainak rendezése, a bérhelyzet lényeges javítása, a munkavállalók önkéntes elhatározásán alapuló munkahely változtatása, a „mobilitás” pénzügyi támogatása.

6. A foglalkoztatási feszültségek enyhítése érdekében a SZEF indokoltnak látja, hogy a közszolgálat területén is **szélesebb körben érvényesüljenek az atipikus foglalkoztatási formák**. A távmunka és a részmunkaidő olyan foglalkoztatási formák, amelyek a közszolgálati munkavégzés bizonyos területeitől nem idegenek. Ehhez azonban feltétlenül szükségesek e munkaviszony sajátos jellegéhez igazodó garantált munkavállalói jogok, illetve kiemelt biztosítékok nyújtása, hogy e foglalkoztatási formák keretében dolgozó munkavállalók keresete megfelelő megélhetési forrásként szolgálhasson.

7. A SZEF a magyar munkavállalók hazai foglalkoztatását tartja elsődleges céljának. Ugyanakkor tudatában vagyunk annak, hogy az Európai Unió belső munkaerőpiacának hatásai alól a magyar munkaerőpiac sem vonhatja ki magát. Mindezekre figyelemmel indokoltnak tekintjük a foglalkoztatási szabályok, a bérezési színvonal európai uniós harmonizációját, továbbá a **magyar munkaerőpiac belső védelmi szabályainak és gyakorlatának kimunkálását**.

A közszolgálati bér- és keresetpolitika

1. A SZEF – a 2002-ben végrehajtott, történelmi értékű és léptékű közalkalmazotti béremelés ellenére – a **közszféra általános kereseti szintjét alacsonynak minősíti**. A magyar közszolgálatban dolgozók munkajövedelme nagyobb arányban marad el az EU kereseti átlagától, mint a magyar gazdaság teljesítménye az európai gazdaság teljesítményétől. Mindezt figyelembe véve elfogadhatatlannak és értelmezhetetlennek tekintjük a konvergenciaprogram azon célját, amely két évre – 2007/2008-ra – befagyasztotta a közszolgálati béreket.

2. Megfelelő kormányzati garanciák mellett a SZEF érdekelt egy több évre szóló bérfelzárkóztatási program kidolgozásában, s a végrehajtást garantáló megállapodás megkötésében. Azzal a feltétellel, hogy – a finanszírozás rendjének felülvizsgálatát követően – a kialakított és közösen elfogadott bérpozíció fedezetét a mindenkor központi költségvetés állja.

Hosszabb távra szóló bérmegállapodás érvényességét és garanciáit a közszolgálat valamennyi munkavállalójára ki kell terjeszteni, függetlenül attól, hogy milyen jogviszony keretében foglalkoztatják őket.

3. A SZEF kész bekapcsolódni a jelenlegi közszolgálati bérrendszerek felülvizsgálatába, és egy olyan bérrendszer kidolgozásába, amely kifejezi a közszféra egyetemlegességét, de lehetőséget nyújt az egyes foglalkozási ágak sajátos munkavégzési feltételei, kötelmei által indokolt különbségeinek megjelenítésére is.

A SZEF alapkövetelménynek – megőrzendő értéknek – tekinti a közszolgálati életút-pályarendszerek megtartását, s ahol az jelenleg

nincs meg, ott bevezetését. Az életpálya-bérendszereknek törvényi szinten kell garantálniuk a fokozatosan növekvő jövedelmeket, díjazni a feladatok ellátásához szükséges képzettséget és szakmai tapasztalatokat.

4. A SZEF nem zárkózik el a bérezés gyakorlatában a **teljesítményelvnek** a jelenleginél **szélesebb körű alkalmazásától**. A teljesítmény szerinti bérezés, jutalmazás gyakorlatának bővítése csak abban az esetben fogadható el, ha a munkateljesítmény ellenőrizhető mérésén alapul és működik a munkáltatói döntések érdekképviselői kontrollja. A teljesítmény alapú díjazás széles körű bevezetéséhez növelni kell a közszolgálat jelenlegi bértömegét és garantálttá kell tenni, hogy a változás nem eredményezheti a jelenlegi egyéni kereseti szintek csökkenését. A teljesítményértékelés rendszere legyen alkalmas az ellentmondások kiküszöbölésére, a bürokratikus adminisztráció egyszerűsítésére.

5. A SZEF a jogbiztonság érdekeit szem előtt tartva arra törekszik, hogy a közszolgálati bérendszer - a bértarifa - meghatározó elemeit magas szintű jogszabályok hosszabb távra garantálják úgy, hogy:

- a bérek valamennyi közszolgálati munkavállaló esetében évente a prognosztizált infláció mértékével azonos arányban, automatikusan növekedjenek;

- az illetmények reálértéke az egyének számára is érzékelhetően, egy előre kialakított felzárkóztatási program szerint emelkedjen;

- az illetmények fedezete mind az állami, mind az önkormányzati, mind pedig az OEP intézményrendszerében központi költségvetési forrásból rendelkezésre álljon.

6. Változatlan célnak tekinti a SZEF, hogy a béren kívüli ellátások és juttatások egységes rendszere és azonos aránya valósuljon meg a közszolgálat egészében. Ennek keretében kezdeményezi „az egységes közszolgálati cafeteria-rendszer” bevezetését 2009-től.

Közszolgálati munkajog, szociális párbeszéd a közsférában

1. A SZEF nyomatékosan megerősíti azt az álláspontját, hogy markánsan különböznek egymástól a versenyszféra, a magánfoglalkoztatás és a közszolgálat munkaviszonyai. Ennek konzekvenciáit a munkajogi szabályozásban is kifejezésre kell juttatni. Mindezekre figyelemmel a SZEF határozottan ellenzi azokat a törekvéseket, amelyek a közszolgálat egyes foglalkoztatási kategóriáinak a közszolgálat munkajogi szabályozásából történő kiszervezését szorgalmazzák. Nem zárható ki a közszolgálat rendszerén belüli differenciálás, de a **közszolgálati foglalkoztatás sajátosságainak, alapvető tartalmi jellegzetességeinek egyége nélkülözhetetlen**.

2. A SZEF elkötelezte magát a **közszolgálati életpálya-rendszerek megalkotása mellett**. A közszolgálat különböző foglalkoztatási kategóriáinak jogállásáról szóló törvényeket felül kell vizsgálni, megfelelő jogi keretekben meg kell teremteni közöttük a lehetséges mértékű harmonizációt mindazon ügyekben, amelyekben a különbségtétel nem indokolható vagy méltánytalan.

3. A SZEF változatlanul **indokolatlannak tartja az ún. kiszervezéseket**, mert azok főlegesen különbségeket és feszültségeket keletkeztetnek az azonos munkahelyen, azonos képzettséggel, azonos jellegű munkát végzők között. Az ilyen intézkedések többnyire statisztikai megoldásként értékelhetők, a közszolgálati jogviszonyban állók létszámának — esetenként csak látszólagos — csökkentése mellett a szolgáltatásra folyósított költségvetési kiadások emelkedésével járnak.

4. A Széchenyi Utó közszolgálati munkajogi szabályozásának és gyakorlatának megfelelően lehetővé kell tenni, hogy a **magyar közszolgálatban is megteremtődjenek az ágazati (keret)kollektív szerződéskötés feltételei**. Érdekeltek vagyunk az ágazati szintű munkáltatói partnerek működésében, de alapvetően kormányzati feladatnak és felelősségnek tekintjük az ágazati kollektív szerződések megkötésére feljogosítható közintézményi munkáltatói szervezetek létrehozását. Harcolunk azért, hogy országosan intézményesülhessenek az önkormányzati szintű kollektív megállapodások, és a közszolgálat valamennyi munkahelyén legyen lehetősége szakszervezetnek munkahelyi szintű kollektív szerződés megkötésére.

5. A SZEF a közszolgálat munkajogi szabályainak felülvizsgálata keretében továbbra is **időszerűnek tekinti a munkajogi szabá-**

lyok egyszerűsítését, a dereguláció felgyorsítását. A közszolgálati feladatellátás, a közhatalmi jogosítványok gyakorlásának társadalmi jelentőségére tekintettel a SZEF a törvényi szintű szabályozás elsődlegességét tekinti követelménynek. Az alacsonyabb szintű szabályokat csak kivételesen és speciális kérdésekben lehet elfogadhatónak tekinteni. A részletszabályokra vonatkozóan a helyi szabályozás feltételrendszerének és hatáskörének bővítése azonban indokolt lehet.

6. A SZEF a **demokratikus közviszonyok egyik elengedhetetlen elemének tekinti a hatékony, szociális párbeszédet, e párbeszéd magas szintű jogszabályokban garantált intézményrendszerét**. Továbbra is konstruktív együttműködésre törekszünk a mindenkori kormánnyal és az önkormányzatokkal, és ezt a magatartást várjuk el partnereinktől is. A közszolgálati érdekegyeztetés jelenleginél lényegesen hatékonyabb, folyamatos, számonkérhető működésének kialakítását tekintjük irányadónak. Ennek keretében a szakszervezetek szerepének erősítésére, a kollektív képviselői jogosítványok bővítésére és a működési feltételek javítására kívánjuk irányítani a figyelmet. A SZEF igényli, hogy szigorú jogszabályi szankciója legyen annak, ha valamely ágazatban vagy munkahelyen a munkáltató vagy az állami partner hibájából nem működhet az érdekegyeztetés.

Külön is kiemeljük annak fontosságát, hogy az önkormányzati szintű érdekegyeztetés mai — lényegében véleményezésre korlátozódó — gyakorlatát meg kell változtatni, és közösen vállalható, végrehajtható megállapodások megkötését kell elérni.

Közszolgálati jóléti és szociálpolitika

A SZEF a színvonalas és az esélyegyenlőséget javító közszolgálati szociálpolitika megteremtésében érdekelt. Szorgalmazza és támogatja a szegénység csökkentését, a szociálisan rászorultak, a szerény körülmények között élők, a nagycsaládosok — közöttük számos közszolgálati munkavállaló — megsegítését szolgáló kezdeményezéseket.

1. A SZEF — a nyugdíjasok és az aktív munkavállalók érdekében egyaránt — **érdekelt a stabil nyugdíjrendszerben, e rendszer reformjában**. A reform kimunkálása, bevezetése — az érdekeltek bevonásával — fokozatosan történhet. Készüljön el a nyugdíjrendszer indokolt változtatásának közeli és távlati stratégiája. Érintse az a rendszer egészét, így különösen: a nyugdíjkszámítást, a korcentrum-változást, a rokkantnyugdíjakat, a nyugdíjmelés módszerét.

A SZEF céljaiban a **nyugdíjak felzárkóztatása, a reálérték megőrzése kiemelt fontosságú társadalompolitikai feladat**. Keresetkövető módon folytatódjon az értékvesztett nyugdíjak további felzárkóztatása, a nyugdíjmelés jelenlegi módszerének megváltoztatása. Maradjon fenn a 13. havi nyugdíj, és a méltányossági emelés intézménye. A SZEF szükségét látja annak, hogy az özevegyi nyugdíjak mértéke 50 százalékra emelkedjen.

2. Helyesli és bővítenének tartja az önkéntes nyugdíjbiztosítási és egészségbiztosítási pénztárak működését. **Szorgalmazza, hogy a közszolgálati munkáltatók teljes köre egységes elven és azonos arányok szerint járuljon hozzá a közszolgálati pénztártagok támogatásához**.

3. A SZEF korábbi álláspontját megerősítve **követeli, hogy a közszolgálati munkahelyeken is következetesen tartsák be és szigorúan ellenőrizzék a munkavédelmi és munkabiztonsági előírásokat**. Elengedhetetlennek tekinti, hogy a védőfelszerelésekre vonatkozó szabályokat következetesen alkalmazzák, az egészségre veszélyes munkakörökben az egészségkárosító tényezőket vegyék figyelembe, és a jogszabályok szerinti pótlékokat minden esetben fizessék ki.

4. A SZEF aggodalommal állapítja meg, hogy a **közszolgálat szinte minden munkaszervezetében, a foglalkozások széles körében növekszik a munkahelyi stressz**. Ezért elvárja, hogy az Európai Szociális Charta — Magyarország által is törvénybe iktatott — szabályainak alkalmazásában példamutatóak legyenek az állami, önkormányzati foglalkoztatók, közöttük kiemelten a kormány. Az eredményes, konstruktív, szakszerű munkavégzés, az állampolgárok melegegettségéhez vezető szolgáltatás, a kulturált munkakapcsolatok feltétele a kiegyensúlyozott munkahelyi légkör, a munkavállaló kiszolgáltatottsági érzetének kiküszöbölése, a munkáltató korrekt vezetési stílusa. E tekintetben a közsféra munkahelyi viszonyai számos szakterületen konfliktusokkal terhesek. A jogellenes foglalkoztatás gyakorlatának meghonosodása ellen határozott fellépést sürget a SZEF.

MAGYARORSZÁG HOLNAP – OKTATÁSI KEREKASZTAL

Lapunkban folyamatosan foglalkozunk az oktatási kerekasztal tevékenységével. Ezúttal a sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók helyzetével kapcsolatos vitaanyagból adunk közre részleteket, valamint a PSZ Gyógypedagógiai Tagozatának ez ügyben kialakított véleményét közöljük. A témakört 2007. 19-én vitatták meg. Ezen az ülésen a PSZ képviselőjében Árok Antal alelnök mellett, aki a kerekasztal tagja, részt vett Ammerné Nagymihály Emília, gyógypedagógiai tagozatunk elnöke is. Kérjük kollégáinkat, hogy lapunk segítségével és az interneten (www.magyarorszagholnap.hu) kísérik figyelemmel az oktatási kerekasztal tevékenységét.

Jogi és finanszírozási kérdések

A magyar törvényi szabályozás minden szempontból hibrid rendszert használ. Állami garanciákat vállal az esélyegyenlőség érvényesítésére, finanszírozási modelljeiben azonban elvész a statisztikai és szakmai kategóriák között, a fenntartónak átadott jogokkal pedig kiengedi kezéből az SNI szabályozását. Jogilag megnyugtatóan az SNI kérdését akkor lehet megoldani, ha ennek feltételrendszere és minőségbiztosítása az érintett ellátórendszerek szabályozott feladata lesz. Tévedés azt hinni, hogy a szociális, az egészségügyi és a közoktatási rendszer az SNI „rá tartozó” részét önállóan meg tudja oldani. A jogi megoldás akkor ígér sikereket, ha az SNI gyermekkövető rendszerben, szigorú szakmai és közigazgatási keretben folyik. Erre példa több országban is látható (Finnország, Hollandia, Norvégia). Ebben az esetben diagnózis nem az emelt norma megszerzésének eszköze, hanem a fejlesztés és a megfelelő szakember (és intézmény) kijelöléséé. A finanszírozásnak Magyarországon is a fejlesztéshez szükséges infrastruktúra- és humán erőforrás-szükséglet államilag garantált kielégítésére kellene irányulnia. A támogatást közvetlenül a szolgáltatást igénybe vevő gyermeket ellátó iskolához (igényelt eszközök és foglalkoztatott szakemberek ellenőrzött biztosítása), vagy intézményhez (állami, vagy állami feladatot ellátó magánintézmény) kellene eljuttatni. Ebben a rendszerben alakítható ki a független szakértői és hatósági feladatokat is ellátó ellenőrző rendszer. Egy ilyen rendszernek azonban komoly szervezeti és finanszírozási következményei vannak. Államigazgatási körben garantált ellátás akkor lehetséges, ha biztosítva van a szűrést, diagnosztikát és fejlesztést ellátó intézmények munkaeszközével történő ellátása. Jelenleg ez a diagnosztikára, illetve felülvizsgálatára kötelezett, forráshiányos intézményekre hárul, övék az eszközök megszerzésének, vagy kialakításának terhe és felelőssége is.

A közigazgatási feladatkörbe átkerülés jogi feltételeinek és megvalósíthatóságának felmérése háttér tanulmányt igényel.

Az SNI, mint szakmai feladat

Jelenleg az SNI statisztikai kategóriába sorolt fogyatékoságok és atipikus fejlődési mintázatok megnevezése hibrid, kevésbé elegánsan fogalmazva kaotikus rendszert alkot. Az 1993-as közoktatási törvény jogerőre emelkedése óta eltelt mintegy 15 év alatt minden szakma igekezett a saját terminológiáját a közoktatási törvényben nevesíteni. Ennek oka elsősorban nem valamifajta szakmai soványizmus, hanem elsősorban az attól való félelem, hogy a gyermek (pontosabban a fenntartó) az emelt normatívát nem kapja meg. Márpedig az alapellátás problémái (az önkormányzati törvény többek között ezért a helyzetért is hibáztatható) arra kényszerítették a közoktatás résztvevőit, hogy minél magasabb normatívát jelentő diagnosztikai minősítést kapjanak az általuk ellátott gyermekek.

A ma használt diagnosztikai kategóriák egy része szakmailag pontatlan, más része pedig elavult, nem használatos. Ezen nem segítenek azok az úgynevezett protokollok, amelyek a HEFOP keretében az egyes tárcák kereteiből készültek (beszédzavarokról legalább két tárca készítettet ilyet).

a) Diagnosztikai rendszer

Ma Magyarországon a diagnosztikai munkát végző szervezetek (szakértői bizottságok) számára nincs egységesen előírt, életkori normaértékekkel rendelkező tesztrendszer, illetve egységes diagnosztikai protokoll. Egyetemet, főiskolát végzett szakemberek csak sokéves tréning után képesek pontosan és jól diagnosztizálni. Standardizált eljárások a felülvizsgálatot végző bizottságoknak sem állnak rendelkezésére. Az NFT1-ben készült, a fejlődési zavarok leírását és az ismert tesztek (egyik sem standardizált) felsorolását összegző dokumentumok szakmai szempontból semmiképp sem nevezhetők protokollnak. A szűrésekre használt eljárások (nevelési

tanácsadók) ugyanúgy nélkülözik a diagnosztika alapvető, a nemzeti szakmai standardoknak megfelelő eszközeit. Az ellátásra kötelezett intézményeik a vizsgálmódszerek egy részét maguk alakítják ki (a tesztek egy része a pszichometria alapvető szakmai előírásait sem teljesíti). A problémákat jogi szempontból tovább színezi, hogy a külföldről behozott, másolt, adaptált eljárások egy része nem rendelkezik engedéllyel, a szerzői jogok rendszeresen sérülnek. Rendszeresen találkozni lehet ugyanarról a gyermekről egymással jelentősen eltérő diagnózisokkal. Az SNI-besorolások időnként finanszírozás-érzékeny növekedése ugyancsak azt jelzi, hogy a diagnosztika eszközei hiányosak, az általános eszközellátottság lesújtó.

A diagnosztikai eljárások közül nem csupán szakmai, hanem jogi szempontból is aggályos, hogy az intelligencia mérésére használatos eszközök nem standardizáltak (NFT1 keretből a WISC-IV adaptálására került sor, normaértékei feltehetően még 2007-ben lesznek). Ez annál is inkább problematikus, mert az enyhén értelmi fogyatékosok integrált nevelése komoly szakmai vitákat gerjeszt. Nem véletlen, hiszen nem csupán oktatási, hanem mérési problémáról is szó van, azaz határértékek alapján akkor lehet megalapozott döntéseket hozni, ha a mérőeszköz pontos és megbízható.

A jelenlegi diagnosztikai rendszer felülvizsgálatra szorul, az ellátó rendszerek feladatrendszerének tisztázását követően szükséges az alapvető, nemzetközileg bevált eljárások adaptálása, standardizálása. Ehhez független szakértő, előnyösen nem hazai szakember által készített olyan háttér tanulmány szükséges, amely a fogyatékoság, illetve valamennyi különleges oktatási szükséglettel járó fejlődési zavar diagnosztikájához alapvetően szükséges eljárást áttekinti. Az áttekintést követően a legfontosabb teszteket, tesztrendszereket magyarrá adaptálni és standardizálni kell. Pszichológiai és neuropszichológiai tesztek hazai bevezetésének munkálatait csak az adott nyelven magas szintű szakmai munkára alkalmas hazai szakember vezetheti. A tesztrendszer bevezetését megelőzően szakmailag (nem csupán a feljogosított intézmény szintjén) szabályozni kell az eredmények interpretálására feljogosított szakemberek (gyógypedagógia, pszichológia, stb.) és az ellátható feladatok körét (pl. pszichológia esetében azt, hogy pszichológiai tesztet csak pszichológus értelmezhet, tekintettel arra, hogy ma Magyarországon a pszichológusok szakmai jogállását csak az egészségügyi szabályozza).

Az NFT2-ben mindenképpen szükséges és egyben az egyik legégetőbb feladat a diagnosztika áldatlan helyzetének megoldása (lehetőség szerint több tárcá, de legalább az oktatási és egészségügyi bevonásával). A két-három év alatt teljesíthető felzárkóztatással Magyarország, ha késéssel is, de változtathat az SNI statisztikai kategóriába sorolt fogyatékoságok és képességzavarok diagnosztikájának elmaradott és jogilag is támadható rendszerén.

A diagnosztika eszközeinek kialakítása, karbantartása, a módszertani képzések és továbbképzések szervezése, kivitelezése akkor sikeres, ha mindez a szűrésért, diagnózisért, után- és felülvizsgálatért felelős intézményhálózattól független, szolgáltatói viszonyban álló, azaz állami feladatot ellátó, ezért államilag finanszírozott intézmény feladata (ez csaknem minden EU-országban létezik). Az ilyen intézmény a minőségbiztosítási rendszer egyik meghatározó résztvevője.

b) Fejlesztő módszerek – kiválasztás, gyakorlat, minőségbiztosítás

A fejlesztő módszerek egy része adott szakmák (pl. logopédia) jól bevált gyakorlata szerint folyik. A tanulási zavarok egyes kategóriáiban azonban számos, gyakran ellenőrizhetetlen, esetleg szakmailag megkérdőjelezhető módszer van használatban. Szükséges lenne a fejlesztő módszerek áttekintésére, rendszerezésére, elemzésére, a leggyakrabban használtak hatásvizsgálatára. A fejlesztésben résztvevő szakemberek köre, minősítése minimálisan: elemzést, ideálisan:

felülvizsgálatot igényelne. A módszerek hatásvizsgálata, a fejlesztők szakmai feladatainak áttekintése nélkül a minőségbiztosítás rendszere sem dolgozható ki.

c) Gyermekkövetési rendszer

A fogyatékos és a képességzavarok rendszere, illetve a különleges oktatási-nevelési szükségletnek megfelelő ellátásban részesülő gyermekek követése a szakmai felülvizsgálatok formájában törvényileg szabályozva van. A gyerekek érésének és fejlődésének követése a rendszeren belül nincs megoldva, illetve az az EU-ban gyakori modell sem érvényesül, hogy a gyermekoktatási formát vált. Nem érnek semmiképpen össze a két nagy ellátórendszerben elérhető adatok sem, azaz a születéstől az óvodáig az egészségügy, majd a közoktatás rendszere, sajnos gyakran ott sem (pl. fogyatékoságok esetén), ahol mindkettő érintve van. Jelenleg a védőnői hálózatban meglévő, a szakértői bizottság számára szülővel felvett anamnézisének megbízhatóbb adatokhoz nem lehet hozzáférni (elemzést lásd: Herczog Mária OKA-referátumában).

A hazai SNI-szabályozásba jelenleg nem fér bele a beteg gyerekek különleges oktatáshoz való jogának kérdése (Finnországban ez SNI-kategória). Ez igen kritikus olyan esetekben, amikor a gyermek tartósan kórházban (pl. leukémia), vagy gyerekközösségtől elszakadva (közösségben nem oktathatónak minősítve), otthon van. Ezeknek a kérdéseknek a szabályozása, mindenekelőtt pedig ellátása tárcaközi feladat-összehangolást igényel.

A gyermekkövetési rendszerből alapvetően hiányzik a rendszerselemlét. Ez különösen szembetűnő a HHH statisztikai kategóriában, ahol az esetleges környezeti ártalmak a miatt a szociális, egészségügyi és SNI-típusú problémák együtt vannak jelen.

Az NFT2 közoktatási és esélyegyenlőségi feladatpreferenciáinak kialakítása tárcaközi összehangolt munkát igényel. A fenti feladatok nem terhelhetők egyedül az oktatási ellátórendszerre.

A NFT2-ben finanszírozásra javasolt feladatok

a) Szükséges a diagnosztika áldatlan helyzetének megoldása (lehetőség szerint több tárca, de legalább az oktatási és egészségügyi bevonásával).

Erre az NFT2-ben mindenképpen forrást kellene teremteni. A két-három év alatt megoldható felzárkóztatással Magyarország, ha késéssel is, de változtathat az SNI statisztikai kategóriába sorolt fogyatékoságok és képességzavarok diagnosztikájának elmaradott és jogilag is támadható rendszerén.

b) A hazai SNI-szabályozás jogi és finanszírozási helyzete, intézményi háttere felülvizsgálendő. Megvizsgálendő az ellátás közigazgatási feladatrendszerbe történő bevonásának lehetősége.

c) A jelenlegi törvényben a tartósan beteg gyerekek különleges oktatáshoz való joga alig érvényesül. Ezeknek a kérdéseknek a szabályozása, mindenekelőtt pedig ellátása tárcaközi feladat-összehangolást igényel.

d) A gyermekkövetési rendszer nem működik, alapvetően hiányzik a rendszerselemlét. Ez különösen szembetűnő a HHH statisztikai kategóriában, ahol az esetleges környezeti ártalmak a miatt a szociális, egészségügyi és SNI-típusú problémák együtt vannak jelen.

e) A gyermekkövetési rendszerből hiányzik a kisgyermekkor (védőnői adatok), az óvodáskor és iskoláskor fejlődéskövető rendszere. Az érintett ellátó rendszerek között nincs érintkezés.

f) A védőnői adatszolgáltatás modern rendszerének kialakításával (lásd: az OKA 2007. május 15-i javaslatát) a diagnosztikában, fejlesztésben dolgozók a szülői anamnézisének objektívebb adatokra támaszkodhatnak.

g) Az NFT2 közoktatási és esélyegyenlőségi feladatpreferenciáinak kialakítása tárcaközi összehangolt munkát igényel. A fenti feladatok nem terhelhetők egyedül az oktatási ellátórendszerre.

h) A fogyatékos és képességzavarok alap-, szak- és speciális ellátásának teljes rendszere felülvizsgálendő, és új világos szerkezetű, követhető intézményi rendszerre alakítandó, szervezendő. A rendszer kialakítása gondos előkészítést (nemzetközi szakértők bevonásával), NFT-finanszírozást, és többéves, tárcák közötti összehangolt munkát igényel.

A PSZ Gyógypedagógiai Tagozatának véleménye

• A probléma feltárása és elemzése világos, korrekt és teljes körű. Megállapításait és javaslatait nagyrészt elfogadjuk, megvalósításukat támogatjuk.

• Egyetértünk azzal a megállapítással, hogy – bár a törvényi szabályozás ezeket a kategóriákat külön kezeli – a gyakorlatban az SNI- és a HHH-gyermekek ügyeinek kezelése, diagnosztizálásuk és ellátásuk gyakran összemosódik.

• Megítélésünk szerint is nagy zavart okoz a mindennapi gyakorlatban a jogi, ellátási, finanszírozási és szakmai fogalomrendszer összecsúsása, gyakoriak a félreértelmezések, ami miatt sérülhet a gyermekek képességeiknek megfelelő ellátáshoz való joga. Ezek tisztázása és egyértelművé tétele nem várhat sokáig magára.

• Szerintünk is nagy szükség lenne a gyakorlati szakemberek bevonásával egyértelmű, világos tartalommal megtöltött szakmai terminológia kidolgozására.

• Egyetértünk azzal a javaslattal, mely szerint közvetlenül a szolgáltatást igénybe vevő gyermeket ellátó intézményhez kell eljuttatni a finanszírozást.

Emellett szükséges lenne egy olyan ellenőrző rendszer kiépítése, amely a felhasználás módját vizsgálja.

• A diagnosztikai rendszer átdolgozása, egységes diagnosztikai protokoll kidolgozása egyértelművé tehetné a gyermekek megítélését. Hasonlóképpen szükséges a fejlesztő módszerek áttekintése és rendszerezése.

• Világos és szakmailag indokolt az ellátási hálózat átalakítására tett javaslat.

Ezt azonban csak a teljes körű – és nem csupán elemeiben történő – megvalósítás esetében tudjuk elfogadni.

Emellett szükségesnek tartjuk hangsúlyozni, hogy meg kell tartani a szegregált nevelést, oktatást, fejlesztést nyújtó, eddig is jól működő intézményhálózatot az inkluzív, integráló intézmények mel-

lett, hiszen csak egyedileg dönthető el, hogy az adott gyermek esetében mely ellátási forma a legkedvezőbb.

Az inkluzív, integráló intézmények csak abban az esetben végezhesék az integrált nevelést, oktatást, ha a törvényi előírásoknak megfelelő személyi és tárgyi feltételekkel rendelkeznek. Ennek hatékony ellenőrzése feltétlenül szükséges.

Régóta várat magára annak szabályozása, hogy egy osztályban hány sajátos nevelési igényű tanuló integrált nevelése, oktatása, fejlesztése valósítható meg.

Az alap-, szak- és speciális ellátási formák megszervezésével egyidejűleg szükséges lenne egy olyan, szakmailag kompetens, törvényi felhatalmazással rendelkező szakmai ellenőrző rendszer kidolgozására, amely minden ellátási formát jogosult lenne ellenőrizni, adott esetben szankcionálni.

• A többségi iskolákban a pedagógusok attitűdváltása, az iskolák módszertani kultúrájának emelése nagyon sok nevelőtestületi képzésen keresztül valósítható meg. Ezekben csak a HEFOP-programok keretében pályázó iskolák részesülhetnek, ami még jobban erősíti az iskolák közötti különbségeket.

• Az SNI-gyermekek integrációjának kérdésében állásfoglalásunk szerint is külön kell kezelni az ép értelmi állapot mellett kialakult testi- vagy érzékszervi fogyatékos gyermekek és az értelmi fogyatékos tanulók integrációjának kérdését, valamint az értelmi fogyatékos és a HHH-tanulók nevelésének, oktatásának, fejlesztésének a problémáit.

Ebben nagy segítséget nyújtana a már említett világos és egyértelmű, egységes terminológia ill. diagnosztikai protokoll kidolgozása.

A gyermekek ellátásának hatékonyságát fokozná az oktatás, az egészségügy és a gyermekvédelem együttműködése.

Ammerné Nagymihály Emilia,
a PSZ Gyógypedagógiai Tagozatának elnöke

HAZAI MOZAIK

Hódmezővásárhely a példamutató város?

Az ország közalkalmazottjai félelemben élnek át mindennapjaikat. Félnék állásuk, hivatásuk elvesztésétől, féltik tanulók jövőjét, féltik megélhetésüket, családi békéjüket.

Különösen így van ez Vásárhelyen.

Intézménymegszűnések, -összevonások, -átadások, feladatcsökkentés, felmentési hullám, másik pénzintézethez való „átterelés” és még sok minden más.

Mozgalmas idöket élünk, és nincs is még vége a rettegésnek.

Folyamatosan elhangzik a kijelentés: a város – a kormány felelőtlen döntései miatt – kénytelen átgondolni, átformálni intézményrendszerét. Ezért megbízott hát egy céget, talán nem véletlenül az 1998-2002 közötti ciklus egyik volt államtitkára vezetésével működő gárdára esett a választás.

(Hogy mennyit kap ezért, az nyilvánvalóan üzleti titok, de feltételezhetően több tízmillió nagyságrendű az összeg a szakértői tevékenységért.)

Ezt követően pedig sorozatosan jönnek a döntések, mondván: ezek példaértékűek az ország többi települése számára is. A döntések után pedig az „ésszerű” lépések: valamennyi intézmény megszüntetése majd újjáalapítása; összevonások, átadások, feladatcsökkentés, felmentési hullám. Csak a kórházban 200 státusz szűnik meg! Az oktatási intézményekről tényszerű adat nincs, de a leépítés biztosan több mint 100 főt érint. Bár az első információ mintegy 170 főről szól, majd jött egy kisebb szám. (A pontos adatot még nem juttatták a szakszervezet tudomására, mint ahogy közgyűlési előterjesztés sincs!). Ezt követi majd egy második lépés, döntés a júniusi közgyűlésen születik.

Mit tudnak meg ezekről, és időben (!) az érintettek? Időben semmit! Utólag megköszönhetik az útlatut. Mit tudnak erről az érdekvédők! A kórházzal kapcsolatos döntéseknél hangzott el a jogi végzettségű polgármestertől: „Nem kell egyeztetni a Közalkalmazotti Tanáccsal, a szakszervezettel erről, nincs törvényi előírás...”

Mit tud erről a szakszervezet? Híreket hall a városban, kijelentéseket olvas az önkormányzati kiadványokban.

Levelek mennek a jegyzőhöz, időnként tájékoztatás hangzik el, utólag egyeztetésnek nevezve. Önkormányzati előterjesztés, határozati javaslat egy sem!

A PSZ kifogására, amely a törvénytelenésekre hívta fel a figyelmet, hónapokkal később egy levél érkezett, amely gyakorlatilag a kormány felelősségét hangsúlyozta. És jön az újabb hír: nincs vége a leépítéseknek. És megint nem érvényesül a közoktatási törvény 102. § (9)-nek előírása, szellemisége, miszerint az önkormányzat csak akkor szüntethet meg, szervezhet át közoktatási intézményt, ha „a szolgáltatásról továbbra is megfelelő színvonalon gondoskodik oly módon, hogy annak igénybevétele a gyermeknek, tanulónak, szülőnek nem jelent aránytalan terhet”.

Példát mutat tehát Vásárhely, de jó lenne, ha nem követné egyetlen település sem ezt a példát!

Gilicze István PSZ-titkár

A szakképzés szétverése

Dr. Pécsi Ágnes írása a Népszabadság 2007. május 29-i számában

A XIX. század második felétől létezik a magyar oktatásban az a típusú középiskola, amely szakmát is adott a gyermekek kezébe. Német, osztrák, cseh stb. mintára hozták létre az első szakképzőket, például az ebben az évben 150. évét töltő kereskedelmi szakképző elődjét. A szakmák művelése és oktatása persze a hozzájuk kapcsolódó „tantárgyakkal” együtt jóval régebbi múltra tekint vissza: a kereskedelem, az egészségügy, a bőrfeldolgozás, a textilszakmák stb. szakoktatása több ezer éves múlttal rendelkezik. Már az ókori keleti népek, például az egyiptomiak is magas színvonalon foglalkoztak ezzel, de erről tanúskodnak Ugarit, Mari, Ebla levéltárai is.

A szakközépiskolák elődei a XIX. század végétől szakmát oktattak szakmai tárgyakkal, és mellette közismereti tárgyakat tanítottak. Mái a középfokú általános műveltség megszerzését nyújtják a szakmai ismeretek mellett. A második világháború után előbb a technikumok, majd a szakközépiskolák és mellettük a szakmunkásképzők képezték a munkásokat. A képzési idő 1998-ig négy év volt a szakközépiskolákban. A hét négy napján iskolai oktatás folyt (szakmai és közismereti tárgyakkal), egy nap gyakorlat, és minden tanítási év végén volt egy két-három hetes összefüggő nyári gyakorlat. A negyedik év végén érettségi-képesítő bizonyítványt kaptak az itt tanulók. Elhelyezkedhettek a szakmában, más szakmákban, a tehetségesebbek pedig szakirányú főiskolára, egyetemre mehettek tovább tanulni.

A szakközépiskolák és egyéb középfokú szakképzők a szak- és betanított munkások, az alap- és középszintű végzettséggel rendelkező alkalmazottak gyermekeit képezték (nevelték, oktatták) munkássá, alkalmazottá! Azok is szakközépiskolába adták gyermekeiket, akik nem tudták volna gyermekeik felsőfokú oktatását finanszírozni. A kilencvenes évek közepétől ez az iskolatípus fogadja be a munkanélküliek, a nehéz szociális helyzetben lévő családok, az elesettek hátrányos, fokozottan hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetben lévő gyerekeit! Az ő oktatásuk emberfeletti terheket ró a szaktanárookra, az osztályfőnökökre és minden pedagógusra ezekben az iskolákban. Mi nem csupán órát adó tanárok vagyunk, hanem nevelők, pedagógusok. A szakközépiskola (a szakmunkásképzők felszámolása miatt) egyre inkább a tanulási nehézségekkel küzdő, gyengébb általános iskolai eredményt elért gyermekek képzési helye. Ezért nem lehet a szakközépiskolákat megszüntetni, és egy-kétezer fős TISZK-„istállókba” (Térségi Integrált Szakképző Központokba) terelni ezeket a gyermekeket.

A jól működő magyar szakközépiskolai képzésnek a múlt század 60-70-es éveiben Nyugat-Európa (Belgium, Hollandia, Németország) szakképzői a csodájára jártak. Az ETUCE (European Trade Union Committee for Education) ajánlásában azt lehet követendő mintaként olvasni, ami Magyarországon úgy a 90-es évek végéig volt a szakképzésben (decentralizált szakképzés kis létszámú osztályokban, több, iskolán és osztályon kívüli foglalkozás gyakorlati munkahelyeken stb.). Ennek az ajánlásnak a legfontosabb alapelve, hogy az oktatásra szánt pénz elosztásánál nem lehet szempont, hogy melyik oktatási formának nagyobb a gazdasági hozadéka! A hatékonyság és igazságosság mellett elsődlegessé kell lenniük az egyén szociális és személyes szempontjainak is!

A szakképzés felszámolásának folyamata 1997-ben indult el, amikor 24 szakközépiskolát - köztük jó nevűeket és jól működőket - zártak be. Alapítványi iskolák, bt.-k és kft.-k vették át a helyüket, az OKJ-s szakmákat csak Budapesten több mint 300 alapítványi „kisiskola” (köztük ún. lakás- vagy hokedliiskolák) oktatják. Ez a valódi szétaprózottság! Ez a megkérdőjelezhető szakmai színvonal! Miközben rendelkezésre áll (állt) egy jól felszerelt szakközépiskolai hálózat jól képzett szaktanárokkal! Üzletké vált a szakoktatás! Több-tucatnyi szakma oktatása tűnt el a fővárosi (országos) szakoktatásból! Ha valóban reformot akarnának végrehajtani, akkor elvégeznék az elaprózott szakképzés felülvizsgálatát, és az ott tanulókat visszairányítanák a szakképzési rendszerbe!

A második évezredhez közeledve iskolázhattuk be az utolsó szakközépiskolai évfolyamokat. A képzést kibővítették hat évre, és egy nem létező iskolatípust: a szakképzés nélküli szakközépiskolát akarták/akarják megteremteni. Az első négy évben gyakorlat nélkül csak ún. szakmai alapozó tárgyakat taníthatunk a közismereti tárgyak mellett, négy év után „csak” egy érettségi bizonyítványt kap a gyerek, további egy-két év még, amíg a szakmai képesítést megszerezheti. Amit régen a gyerek négy év alatt, gyakorlati képzéssel együtt szerzett meg, azért most öt-hat évig kénytelen iskolába járni. Ha valóban reformot akarnának végrehajtani, akkor a szakközépiskolai képzés időtartamát vizsgálnák felül, helyreállítanák a jól bevált szakközépiskolai képzést!

A szerző a 150 éves Lengyel Gyula Kereskedelmi Szakközépiskola diákja 1968-72 között, tanára 1982-2007 között, 1985-től PSZ-titkár

KODÁLY-ÜNNEP MÁTÉSZALKÁN

A Pedagóguskórusok Országos Társasága, valamint a helyi Ádám Jenő Pedagóguskórus és a városi művelődési központ idő- és energiaigényes szervezőmunkájának, a házigazda önkormányzat nagymértékű támogatásának eredményeként a jubileumi Kodály-év egyik rangos eseménye zajlott június 9-én „Szatmár fővárosában”, Mátészalkán.

A XX. század egyik legkiemelkedőbb magyar zeneszerzője, zenetudósa, zenepedagógusa, *Kodály Zoltán* születésének 125. évfordulója alkalmából 21 hazai és 3 határon túli pedagógus énekkar tisztelt meg a mester emléke előtt, műveinek megszólaltatásával. Az együttesek a Kodály-kompozíciók mellett a hazai és az egyetemes kórusirodalom számos jeles darabját is műsorukra tűzték.

A rendezvény fővédnöke *Szabó István*, Mátészalka város polgármestere volt. Védnökséget és ezzel együtt mecénási szerepet *Fülöp István* országgyűlési képviselő, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés, *Varga László*, a Pedagógusok Szakszervezete, *dr. Tóthpál József*, a Magyar Muzsikuss Fórum, valamint *Kollár Éva*, a Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetségének elnöke vállalt.

A sokszor már-már elviselhetetlen trópusi hőségben, délután 3 órakor egyszerre négy helyszínen vette kezdetét a seregszemle.

A városi művelődési központban - a vendégekkel mindig kedves, figyelmes és örökre mosolygós - *Tóth Istvánné* igazgatóasszony köszöntötte az egybegyűlteket, majd *Szlankó Erzsébet*, a Pedagógusok Szakszervezetének alelnöke - egyebek között - abbéli hitvallásának adott hangot, hogy minden művész, így a kóruséneklés is lelkünk legmélyét képes megszólítani, s nem kelhet vele versenyre egy „szimpla” prózai megnyitó. Megköszönte a helyi szervezők vendégszeretetét, a lehetőséget, és elismerését fejezte ki a részt vevő énekkari tagoknak, karnagyoknak. Külön köszöntötte a Szatmári Székesegyház Kórusát, amely immár másodszor vendégeskedik itt. Mondandóját Kodály gondolatával zárta: „A zene az élet szépségét s ami benne érték, azt mind meghatványozza.” Kodály „prózáját” követően a mester Köszöntő című műve csendült fel a hat együttes alkotta összkar előadásában, *dr. Peuserné Kis Szölgvény Gabriella* vezényletével, majd a tiszavasvári Városi Vegyeskar (karnagy: *Gebri József*), a csurgói Harmónia Kórus (*Kulcsárné Olvasó Nikolett*), a balatonfüredi Schola Kamarakórus (Dr. Peuserné Kis Szölgvény Gabriella), az Erdélyből érkező Szatmári Székesegyház Kórusa (*Varga Péter*), az Ajkai Pedagógus Női Kar (*Petheő Balázné és Takács Károlyné*), valamint a ceglédi Kardos Pál Pedagógus Énekhar (Soltészné Lédeczi Judit) változatos repertoárja, a művek magas színvonalú interpretálása adott igazi élményt a megjelentek számára. A hangverseny végén az összkar *Daróci Bárdos Tamásnak* - *Bartók Béla* gyűjtései alapján készült - *Fürjcském* című kompozícióját szólaltatta meg, Soltészné Lédeczi Judit irányításával.

Az 1850 körül épült, jelenleg hangversenyeremként működő, kitűnő akusztikájú *zsinagógában dr. Szász István* alpolgármester köszöntötte a jelenlévőket, örövendve, hogy a város otthont adhatott e rangos rendezvénynek. *dr. Tóthpál József*, a Magyar Muzsikuss Fórum elnöke megnyitóját stílusosan az ó- és az újkereszténység valláskultúrájában egyaránt fellelhető zsolttárok megidézésével kezdte. Emlékeztetett Izráel második királyára, Dávidra, aki kiválóan hárfázott és nagyszerű zsolttárekes volt, s hárfájával kiűzte Saulból a gonosz szellemet. A zsolttárok a XX. századi zeneszerzőket is megihlették, így Kodály Zoltánt is, akinek hét zsolttárfeldolgozása közül a legkiemelkedőbb a *Psalmus Hungaricus*. Befejezésül a szónok a XXI. században eluralkodott békétlenségről beszélt, amelynek feloldásában segíthetne, ha ismét megszólalna Dávid hárfája. Ezt követően *Thormanné Husznay Mária* vezényletével az összkar itt is a Köszöntőt énekelte, majd sorra színpadra léptek: a mátészalkai Ádám Jenő Pedagóguskórus (*Csányi Ottó*), a Homonnai Pedagóguskórus (*Alexander Fecura*), az erdi „Szirmok” Városi és Pedagógus Női Kar (*Szabóné Bozóki Flóra*), a szintén mátészalkai Zenebarátok Kamarakórusa (*Balogh Ferencné*), a szegedi Szeghy Endre Pedagógus Női Kar, (*dr. Mihálka György*, Fasang-díjas), valamint a jászberényi Palotás János Vegyeskar (*Bedőné Bakki Katalin* és *Thormanné Husznay Mária*) dalosai. A kórusok változatos és gazdag repertoárja, a nívós előadás méltán nyerte el a hallgatóság tetszését. Üde színfoltot jelentett a szlovákiai Homonnáról érkezett vendégkórus műsora. A hangverseny végén itt is a Daróci-mű csendült fel, a Csányi Ottó vezette összkar előadásában.

Az 1800-as évek végén épült római katolikus templomban, amely ma is a város egyik ékessége, *Heidelsperger István* plébános, kerületi esperes,

majd *Nógrády László* karnagy, a Pedagóguskórusok Országos Társaságának tiszteletbeli tagja üdvözölte a résztvevőket és az érdeklődő hallgatókat. A megnyitót követően itt is Kodály Köszöntője hangzott el a hat kórus közös előadásában, *Koncz Zsuzsanna* dirigálásával. Az énekkarak sorát a záhonyi Főnix Kórus (*Vassné Oláh Ágnes*) nyitotta meg, majd következett a pápai Erkel Kórus (*Kálmán Frigyes*), a hajdúnánási Makláry Lajos Énekhar (*Haranginé Simon Timea*), Pápa Város Bárdos Lajos Vegyeskara (*Fehér Ferenc*), a Hajdúszoboszlói Bárdos Lajos Városi és Pedagógus Énekhar (*Koncz Zsuzsanna és Albert Dóra*), a debreceni Maróthy György Kamarakórus (*Kéry Mihály és Kéryné Mészáros Mária*, Fasang-díjasok). A sokszínűen összeállított műsor, az egyházi és világi művek összhangja, nívós megszólaltatása elnyerte a közönség elismerését. E koncert is a Daróci-művel zárult, melyet Kéryné Mészáros Mária vezényelt.

A múlt század derekán épült görög katolikus templomban *Papp Zoltán* paróchus köszöntötte a dalosokat és a vendégeket. *Erdős Jenő* karnagy, a Pedagóguskórusok Országos Társaságának tiszteletbeli tagja megnyitójában méltatta az elnökség, a kórusok és karnagyok erőfeszítéseit, melyek eredményeként sorra jönnek létre a nagy sikerű és a továbbmunkálkodást ösztönző rendezvények. Végezetül elmondta: büszke, hogy Mátészalka adhatott otthont a hangversenyeknek. A műsor e helyszínen is az összkar által előadott Köszöntővel (*Varga Miklós*) vette kezdetét. A fellépők sorát a Téglási Pedagógus Énekhar (*Varga Miklós*) nyitotta, majd őket követte a Nagykállói Városi Vegyes Kamarakórus (*Harsányi Gézáné*), a szlovákiai Szepsiből érkező Egressy Béni Vegyeskar (*Kozsár Zsuzsanna*), az Abaúji Pedagógus Kórus (*Buchala István*), a szombathelyi Pedagógus Vegyeskar (*Bognár Nóra*). A sort a hajdúböszörményi Városi és Pedagóguskórus (*Vincze Ágnes*) zárta. A közreműködők igényesen felépített, változatos műsorához színvonalas előadás párosult, mellyel megörvendeztették szép számú közönségüket. A szépi vendégkórus hazája folklorjából is ízelítőt adott. Az énekkarak önálló műsorát ezúttal is Daróci Bárdos Tamás már említett műve koronázta meg. Az összkart Bognár Nóra dirigálta.

A hangversenyeket követően a dalosok a - több évtizedes viszontagságos küzdelem eredményeképp a jelenlegi helyén 1976-ban megnyílt - *Szatmári Múzeum* hatalmas udvarán gyülekeztek. Érkezőkor a hangulatot egy kupica szilvapálinka-kóstoló alapozta meg. A vendégeket *Fülöp István*, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés elnöke meleg szavakkal üdvözölte, s reményét fejezte ki, hogy a kétnapos rendezvény valamennyi résztvevője sok szép élménnyel gazdagodva öregbítheti e tájegység hírnevét. *dr. Cserenyák László*, a múzeum igazgatója Mátészalkához kötődő, szellemes, szípkázó anekdotáival fokozta a hangulatot. Ezt követően a három külföldi kórus karnagya lépett a mikrofonhoz, s köszönte meg a meghívást abban a reményben, hogy e találkozás is a kórusok közötti barátságot erősíti. Végül a közel nyolcszáz tagú összkar Csányi Ottó vezényletével Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei népdalsokrot adott elő.

A szünni nem akaró hőségben vonult át valamennyi résztvevő a nap záró eseményének színhelyére, a városi sportcsarnokba. Itt először *Szabó István*, Mátészalka polgármestere köszöntötte a hallgathatták meg az egybegyűlteket. *Nógrády László* karnagy, a Pedagóguskórusok Országos Társaságának tiszteletbeli tagja üdvözölte a nagyszabású seregszemle résztvevőit, kiemelve a határon túli kórusok megtisztelő ismételt jelenlétét, majd méltatta a város - országos szinten is kimagasló - művészetpártoló tevékenységét, a házigazda kórus fáradtságot nem kímélő, lelkes szervező munkáját, s valamennyi résztvevő nevében megköszönte e sorok írójának, hogy közel húsz esztendeje mozgatórugója a találkozónak. A prózát a tánc váltotta fel. A Szatmár Alapfokú Művészeti Iskola Társastánc-csoportja (művészeti vezető: *Szűcsné Olcsvári Erika*) és a Szatmár Néptáncgyűttes (*Tóth Béla*) élvezetes műsorában gyönyörködhetek a dalosok. S hogy valamennyi művészeti ág felsorakozzék, ismét felcsendült a népdalsokor, s záróakkordként a monumentális Kodály-kánon: A Magyarokhoz. Előbbi Csányi Ottó, utóbbi dr. Mihálka György dirigálta.

Vasárnap a távoli régiókból érkező kórusok a csodálatos beregi tájjal és nevezetességeivel ismerkedhettek meg.

Összegzőképpen elmondható, hogy ismét élményekkel és örömmel teli volt a kétnapos együttlét. Illesse ezért köszönet és hála a házigazdákat, közülük is kiemelve Csányi Ottó karnagyot, Varga Péterné kórustitkár, Bojer György kóruselnököket és Tóth Istvánnét, a művelődési központ igazgatóját. Köszönjük, és nagyra értékeljük valamennyi mecénásunk, köztük a Nemzeti Kulturális Alap kiemelt támogatását.

Göbolyös Lidia

PEDAGÓGUSNAPI KITÜNTETÉSEK

*Ezen a sokat vitatott ünnepen az oktatási tárca és a PSZ is kitüntetésekkel adnak át eredményes tevékenységet folytató kollégáinknak. Sok helyen ekkor nyújtják át a megyei, városi pedagógiai díjakat is. Ezúton gratulálunk minden kitüntetett kollégánknak! A teljes névsort természetesen nem tudjuk közzétenni. Csupán a PSZ által adományozott **Eötvös József-emlékéremmel** kitüntetettek listáját. A 2007. május 30-i központi ünnepségen **Varga László** elnök nyújtotta át az elismeréseket szakszervezetünk székházában. Nagyon sokan pedig megyei, helyi ünnepség keretében vehetik át a megérdemelt kitüntítéseket.*

Május 30-án, a központi ünnepségen, a PSZ budapesti székházában...

VAS FOKOZAT: **Benkő Gyula** (Pécs), megyei titkár, a PSZ OV tagja, kongresszusi küldött; **Bogdán Károlyné** (Makó), nyugdíjas, titkárhelyettes, megyei üdülési felelős, üdülővezető; **Erdősné dr. Simon Zsuzsa** (Budapest), nyugdíjas, volt PSZ-munkajogász; **Gergely Sándor** (Győr), nyugdíjas, korábban gazdasági felelős, megyei titkár, elnökségi tag, KV-tag, az Etikai Bizottság elnöke volt; **Rágvanszky Györgyné** (Budapest), nyugdíjas, a PSZ ONYV titkára, a SZEFE NYV alelnöke, a NYPK-NYOSZ-MSZOSZ biz. tagja; **Rákos Csabáné** (Székesfehérvár), igazgató, városi titkár, KV-tag és kongresszusi küldött volt; jelenleg IB-tag, a vezetői tagozat titkára; **Tiba Mihályné** (Mezőtúr), nyugdíjas, megyei nyugdíjastagozat-vezető.

ARANY FOKOZAT: **Bali István** (Hejőkeresztúr), városi titkár, volt kongresszusi küldött; **Bodolay Zoltán** (Miskolc), megyei elnök, OV-tag, kongresszusi küldött; **Cseh Sándor** (Túrkeve), polgármester, a szakoktatási tagozat elnöke, OV-tag és kongresszusi küldött volt, jelenleg IB-tag; **Csikós Lajosné** (Gyöngyös), nyugdíjas, megyei gazdasági vezető, IB-tag; **Doba László** (Budapest), igazgató; **Fehér Tibor** (Veszprém), nyugdíjas, kongresszusi küldött, városi nyugdíjas alapszervezeti titkár, megyei nyugdíjastagozat-vezető; **Gál Gyula** (Kiskőrös), oktató, alapszervezeti és körzeti titkár, megyei IB-tag, volt kongresszusi küldött; **Gellai József** (Gyomaendrőd), tanító, alapszervezeti és városi titkár, megyei IB-tag; **Gombos Dénesné** (Csikóstóttós), tanár, alapszerv. titkár; **Gubola Istvánné** (Salgótarján), nyugdíjas, OV-tag, kongresszusi küldött, körzeti titkár, megyei titkárhelyettes, városi nyugdíjastagozat-vezető; **Horváth Simonné** (Ibrány), óvodapedagógus, alapszerv. titkár; **Konecsni Sándor** (Kaposvár), városi-körzeti titkár, OV-tag, kongresszusi küldött; **Kovács Márta** (Kiskunhalas), tanár, kongresszusi küldött, megyei IB-tag, városi-körzeti titkár; **Lukács Márton** (Zalaegerszeg), igazgató; **Major Árpádné** (Zalaegerszeg), tanító, alapszerv. titkár; **Marton Imre** (Tiszadob), nevelőtanár, alapszerv. titkár; **Náczné Hegyes Etelka** (Napkor), tanár, alapszerv. titkár, IB-tag, a városi-körzeti bizottság gazdasági vezetője; **Oporné Fodor Mária** (Budapest), igazgató; **Szalancsné Rác Julianna** (Nyíregyháza), középiskolai tanár, alapszerv. titkár, IB-tag; **Dr. Szőke Lajosné** (Nyíregyháza), tanár, alapszerv. titkár, városi-körzeti bizottság elnöke; **Takács Sándorné** (Zalaegerszeg), tanár, alapszerv. titkár; **Tarnai Györgyné** (Budapest), igazgató; **Tombor Józsefné** (Szolnok), óvónő, városi IB-tag, az óvodai tagozat IB-tagja, volt kongresszusi küldött; **Tóth Andrásné** (Törökszentmiklós), nyugdíjas, volt alapszervezeti titkár; **Várkonyiné Horváth Piroska** (Pécsvárad), tanár, alapszervezeti titkár, megyei IB-tag, a megyei ET szakszervezeti ügyvivője, volt kongresszusi küldött.

Bács-Kiskun megyében...

ARANY FOKOZAT: **Gál Istvánné** (Kiskunhalas), tanár, alapszerv. titkár. EZÜST FOKOZAT: **Fliszar Károlyné** (Kiskunfélegyháza), tanár, alapszerv. titkár; **Joóné Godó Anikó** (Zsana), tanító, alapszerv. titkár; **Terenyi Istvánné** (Kecskemét), nyugdíjas, SZVB-tag. BRONZ FOKOZAT: **Balogh Ágnes** (Lajosmizse), tanító, alapszerv. titkár; **Baloghné Nagy Zsuzsanna** (Kiskunmajsa), tanár, alapszerv. titkár; **Barna Pongrácné** (Mélykút), tanár, alapszerv. titkár; **Bugya László** (Kecskemét), tanár, alapszerv. titkár; **Busa Béláné** (Kiskunmajsa), tanár,

Baranya megyében ...

ARANY FOKOZAT: **Csongor Veronika** (Pécs), tanár, intézm. titkár; **Csorba Józsefné** (Pécs), tanár, intézm. titkár; **Horváth Csabáné** (Pécs), a megyei PSZ ügyintéző munkatársa; **Laufer Marianna** (Pécs), óvodapedagógus, intézm. titkár; **Lóránt Ákos** (Komló), tanár, alapszerv. titkár; **Péter Tibor** (Pécs), tanár, intézm. titkár; **Rippert Jánosné** (Máza), tanár, alapszerv. titkár; **Urbán Ernőné**

Békés megyében...

ARANY FOKOZAT: **Csabainé Kohári Edit** (Békéscsaba), GESZ-vezető, városi gazd. felelős; **Kovács István** (Orosháza), tanár, városi titkárhelyettes; **Molnár Józsefné** (Mezőkovácsháza), tanár, alapszerv. titkár; **Mracskó Mária** (Békéscsaba), tanár, alapszerv. titkár; **Mráz Istvánné** (Mezőhegyes), óvónő, gazd. felelős; **Soós Lajosné** (Köröstarcsa), nyugdíjas óvónő; **Szöllősiné Samu Erzsébet** (Békés), tanár, a városi segélyz. biz. elnöke; **Török Árpád** (Békéscsaba), igazgató.

EZÜST FOKOZAT: **Balogh Lászlóné** (Békéscsaba), tanár; **Barcsikné Vostjár Éva** (Szarvas), tanító; **Chovan Erzsébet** (Mezőkovácsháza), tanár, alapszerv. titkár; **Csala Istvánné** (Lőkősháza), iskolatitkár; **Dénesné Kereső Irén** (Sarkad), tanár, városi és körzeti titkár; **Galamosné Ivacska Hajnalka** (Békéscsaba), tanár, alapszerv. titkár; **Kalmár Józsefné** (Békéscsaba), óvónő, alapszerv. titkár; **Lipusz**

EZÜST FOKOZAT: **Csermák Györgyné** (Dunaújváros), óvodapedagógus; **Csicsák Pál** (Ökörítőfülpös), alapszerv. titkár; **Demény Pál** (Veszprém), igazgató; **Dervalics Gyuláné** (Zalaegerszeg), óvónő, alapszerv. titkár, IB-tag; **Éberling Péter** (Mohács), középiskolai tanár, volt járási-városi titkár, városi titkár, városi ET-tag, volt kongresszusi küldött; **Fokyné Hajas Terézia** (Várpalota), középiskolai tanár, alapszerv. titkár; **Gömbös Gyula** (Sárvár), tanár, városi-körzeti titkár, megyei IB-tag, volt kongresszusi küldött; **Jamniczky Jenőné** (Csurgó), tanár, alapszerv. titkár, városi ET-ügyvivő; **Juhász Ferenc** (Halásztelek), igazgatóhelyettes, kerületi titkár, főbizalmi; **Kardos József** (Szeghalom), szakoktató, alapszerv. titkár; **Kerti Erzsébet** (Dunaföldvár), tanító; **Kégel Tamásné** (Kecskemét), tanár, városi titkár; **Dr. Kis Attiláné** (Dunaújváros), igazgató, kongresszusi küldött, OV-tag, a felnőttoktatási tagozat elnöke; **Kis Kotor László** (Várpalota), tanár, alapszerv. titkár, városi TT-tag; **Molnárné Krucsó Julianna** (Hajdúsámson), könyvtáros tanár, alapszerv. titkár; **Nemes Lászlóné** (Szolnok), tanító, városi-körzeti titkár, kongresszusi küldött, OV-tag; **Németh Magdolna** (Budapest), tanár, kerületi titkár; **Sudik Éva** (Szolnok), nyugdíjas, alapszerv. titkár, megyei nyugdíjastagozat-vezető, ONYV-tag; **Szendreiné Borszéki Mária** (Székesfehérvár), nyugdíjas, városi nyugdíjastagozat-vezető; **Dr. Szűcs Lászlóné** (Veszprém), könyvtáros-népművelő, alapszerv. titkár, körzeti bizottsági tag; **Tatár Zsoltné** (Balmazújváros), tanító, volt alapszerv. titkár; **Vanyúrné Lázár Erzsébet** (Szabadszállás), igazgatóhelyettes, alapszerv. titkár, IM-tag, volt kongresszusi küldött; **Vágó Károly László** (Veszprém), műszaki tanár, alapszerv. titkár; **Wágnerné Csizsár Eleonóra** (Zalaegerszeg), tanár, alapszerv. titkár, megyei IB-tag.

BRONZ FOKOZAT: **Balaskóné Goldfinger Livia** (Zalaegerszeg), óvónő, alapszerv. titkár, megyei IB-tag; **Csigéné Lajter Katalin** (Balmazújváros), tanár, városi-körzeti titkár, megyei TT-tag; **Farkas Lászlóné** (Komádi), tanár, intézményi főbizalmi, városi titkár, megyei TT-tag; **Lipcei Attila** (Várpalota), tanár, intézményi szb-tag, városi titkár; **Pintér Józsefné** (Litér), nyugdíjas, a városi bizottság gazdasági felelőse; **Sándor Mátyás** (Veszprém), tanár, megyei ifjúságtagozat-vezető; **Schattman Ferencné** (Székesfehérvár), nyugdíjas, a városi bizottság gazdasági felelőse; **Sipos Anna-Mária** (Debrecen), tanár, községi titkár, gazdasági felelős, megyei TT-tag; **Szikra Andrea** (Veszprém), tanár, alapszerv. titkár; **Szoboszlai Mihályné** (Tetétlen), tanár, titkár; **Takácsné Husz Ildikó** (Zalaszentgrót), tanár, alapszerv. és körzeti titkár, megyei IB-tag; **Tóth-Gergyéné Tuboly Marianna** (Zalaegerszeg), tanító, alapszerv. titkár, megyei IB-tag; **Varga Imréné** (Hajdúhadház), tanító, főbizalmi, alapszerv. titkár, megyei TT-tag.

alapszerv. titkár; **Fekete Sándorné** (Kunszentmiklós), óvónő, alapszerv. titkár; **Gulyásné Varga Edit** (Lakitelek), óvónő, alapszerv. titkár; **Kiss Attiláné** (Kunszentmiklós), tanár, alapszerv. titkár; **Kocsisné Somogyi Gyöngyi** (Kalocsa), tanár, alapszerv. és városi-körzeti titkár; **Kollárné Sallai Mária** (Kiskunfélegyháza), tanító, alapszerv. titkár; **Kondás Annamária** (Kunfehértó), tanár, alapszerv. titkár; **Patocskai Lászlóné** (Bácsalmás), tanító, alapszerv. titkár.

(Nagyharsány), igazgatóhelyettes, volt alapszerv. titkár. EZÜST FOKOZAT: **Ke-mény Lajosné** (Pécs), nyugdíjas; **Pálincás István** (Pécs), nyugdíjas, üdülőgondnok; **Pappné Balogh Ilona** (Szentlőrinc), tanár, alapszerv. titkár. BRONZ FOKOZAT: **Bittnerné Tóth Krisztina** (Baksa), tanár, alapszerv. titkár; **Geishauer Józsefné** (Mohács), óvónő, alapszerv. titkár.

Györgyné (Békés), tanító, igazgatóhelyettes; **Urbancsek Károlyné** (Geszt), tanár, alapszerv. titkár; **Petrovszki Zoltánné** (Békéscsaba), tanító, alapszerv. titkár; **Szatmáriné Nagy Éva** (Gyula), igazgatóhelyettes.

BRONZ FOKOZAT: **Andrej István** (Békéscsaba), szakoktató, alapszerv. titkár; **Boda Istvánné** (Bucsa), dajka; **Borsós Lászlóné** (Geszt), tanár; **Farkas Zoltánné** (Gyomaendrőd), igazgató; **Fejes Istvánné** (Battonya), gondnok, gazd. felelős; **Gregor Éva** (Békéscsaba), óvónő, alapszerv. titkár; **Horváth Sándorné** (Békéscsaba), óvónő; **Hupti Lászlóné** (Gyula), óvónő, alapszerv. titkár; **Jakó Ferenc** (Sarkad), igazgató; **Kalmár László** (Gyomaendrőd), tanár, alapszerv. titkár; **Kovács Tamás** (Gyula), tanár, alapszerv. titkár; **Krenács Katalin** (Békéscsaba), óvónő, alapszerv. titkár; **Mártonné Barttyik Magdolna** (Békéscsaba), tanár, alapszerv. titkár; **Majoros Béláné** (Békés-

csaba), tanár; **Nagy Zsuzsanna** (Kötegyán), tanár, alapszerv. titkárhelyettes; **Rotár Györgyné** (Kétegyháza), iskolatitkár, gazd. ügyintéző; **Rotics József** (Békéscsaba), tanár, alapszerv. titkár; **Sándor Gézá** (Sarkad), igazgatóhe-

lyettes, **Törökné Szentpéteri Ibolya** (Köröstarcsa), óvónő, bizalmi; **Varga Józsefné** (Békéscsaba), dajka; **Zemő Lászlóné** (Újkígyós), tanár, alapszerv. titkár.

Csongrád megyében...

ARANY FOKOZAT: **Bakai Lászlóné** (Szentés), gazdasági vezető; **Feketéné Moldván Mária** (Szentés). EZÜST FOKOZAT: **Hidvégi Ferencné** (Szentés), nyugdíjas gazd. felelős. BRONZ FOKOZAT: **Bogdán Károlyné** (Szentés), nyugdíjas titkárhelyettes, üdülővezető; **Csányiné Szedlacek Ágnes** (Kistelek); **Dobó Józsefné** (Szentés), nyugdíjas kultúrfelelős; **Fekete Lászlóné**

(Kistelek); **Györgydeák Attiláné** (Kistelek); **Hering Ferencné** (Szentés) tanár; **Kenderesi Mariann** (Szentés) tanár; **Kovács Pálné** (Kistelek); **Makári Bertalan** (Csongrád), tanár; **Márta Károlyné** (Kistelek); **Martusné Nagy Anna** (Kistelek); **Szűcs Józsefné** (Kistelek); **Váci Zsolt** (Szentés), tanár; **Dr. Vándor Rudolfné** (Kistelek); **Zoltai Sarolta** (Szentés), tanár.

Fejér megyében ...

ARANY FOKOZAT: **Balázsné Csek Margit** (Sárbogárd), óvodavezető-helyettes; **Bartos Zoltánné** (Seregélyes), óvodavezető-helyettes; **Erdiné Négle Erzsébet** (Mór), igazgató; **Greskó Gáborné** (Mór), tanító, alapszerv. titkár; **Horváth Györgyné** (Seregélyes), tanár; **Kovácsné Babos Klára** (Mór), igazgató; **Krausz Károly** (Bakonyecsméye), nyugdíjas tanár; **Orisekné Honfi Mária** (Pázmánd), tanár, alapszerv. titkár; **Puskás Józsefné** (Enying), tanár; **Soós Jánosné** (Kápolnásnyék), tanár, alapszerv. titkár; **Dr. Varga István** (Székesfehérvár), a megyei IB jogásza. EZÜST FOKOZAT: **Bajcsi Ildikó Judit** (Lajoskomárom), tanár; **Eke Jánosné** (Székesfehérvár), gazdasági vezető, a techn. tag. alapítótagja; **Földi Lászlóné**

(Sárbogárd), igazgatóhelyettes; **Gaszner Imréné** (Mór), tanár; **Gecse Gáborné** (Mór), óvodatitkár; **Kerekes Lászlóné** (Mór), tanító; **Ladányi Éva** (Pusztaszabolcs), tanár; **Lanczendorfer István** (Bicske), tanár; **Németh Jánosné** (Székesfehérvár), igazgatóhelyettes; **Pfeffermann Gyuláné** (Pusztaszabolcs), tanár; **Pörgye Mihályné** (Sárbogárd), óvónő; **Szunyoghyné Dögei Ildikó** (Mór), tanár, alapszerv. titkár; **Trosztmér Zsuzsanna** (Mór), tanár; **Vécsei Béláné** (Mór), tanár; **Weisz Jánosné** (Sárbogárd), könyvelő. BRONZ FOKOZAT: **Csanádi Ferencné** (Seregélyes), konyhalány; **Karnis Lászlóné** (Sárbogárd), dajka; **Király Lászlóné** (Sárbogárd), tanár; **Kovács Károlyné** (Velence), iskolatitkár; **Tóth Imréné** Magyaralmás), dajka.

Hajdú-Bihar megyében...

ARANY FOKOZAT: **Czellár Gáborné** (Balmazújváros), tanár, alapszerv. titkár; **Lövei Ilona** (Püspökladány), tanár, titkárhelyettes. EZÜST FOKOZAT: **Marton Gyuláné** (Földes), tanító, gazd. felelős. BRONZ OKOZAT: **Cseh Mihályné** (Derecske), tanító, alapszerv. titkár; **Kiss Lászlóné** (Nádudvar), szakács, bizalmi; **Varró Gyuláné** (Derecske), óvónő, alapszerv. titkár.

Heves megyében...

ARANY FOKOZAT: **Csikós Lajosné** (Heves), nyugdíjas, körzeti gazd. felelős. EZÜST FOKOZAT: **Karsainé Markos Anikó** (Eger), tanár, alapszerv. titkár; **Kelemenné Valtskó Mária** (Eger), napközis nevelő, alapszerv. titkár. BRONZ

FOKOZAT: **Balogh László** (Egerszalók), tanár, alapszerv. titkár; **Hollóné Kívés Violetta** (Parád), tanár, alapszerv. titkár; **Matúzné Nagy Ildikó** (Eger), igazgató, tagozatvezető; **Szundiné Macsinka Ágnes** (Eger), tanár, alapszerv. titkár.

Komárom-Esztergom megyében ...

ARANY FOKOZAT: **Horváth Józsefné** (Tatabánya), tanár; **Pócze László** (Komárom), ny. intézményvezető; **Szabó Józsefné** (Tata), iskolatitkár, városi gazd. vezető.

EZÜST FOKOZAT: **Dénesné Árva Judit** (Tata), tanító, alapszerv. titkár; **dr. Partali Lászlóné** (Tatabánya), tanító; **Regősi Péterné** (Tatabánya), óvodapedagógus; **Vaskó Lászlóné** (Tatabánya), gyp. asszisztens.

Nógrád megyében ...

ARANY FOKOZAT: **Kaiser Ferenc** (Bátonyterenye), tanár, alapszerv. titkár; **Oravecz László** (Bátonyterenye), ny. igazgató. EZÜST FOKOZAT: **Benkő Béla** (Salgótarján), tanár; **Braun Miklós** (Salgótarján), tanár, alapszerv. titkár; **Szmetana Zsófia** (Bátonyterenye), igazgató. BRONZ FOKOZAT: **Budainé**

Földi Mária (Salgótarján), gazdasági vezető, megyei szb-elnök; **Havasi Zoltánné** (Bátonyterenye), ügyv.d., alapszerv. titkár; **Susán Gyuláné** (Salgótarján), tanár, alapszerv. titkár; **Szalayné Bokodi Mária** (Salgótarján), óvónő, alapszerv. titkár.

Jász-Nagykun-Szolnok megyében ...

BRONZ FOKOZAT: **Polgárné Szentesi Mária** (Mezőtúr), kollégiumvezető.

Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében ...

ARANY FOKOZAT: **Benkei Lászlóné** (Nyíregyháza), gondnok; **Birta Jánosné** (Nyírbátor), raktáros; **Deák Ferencné** (Nyírbátor), tanár; **Fintor Pálné** (Vásárosnamény), igazgatóhelyettes; **Hernádi Gyuláné** (Nyíregyháza), könyvelő, gazdasági felelős; **Horváth Simonné** (Ibrány), óvodapedagógus, alapszerv. titkár; **Kuritár Antalné** (Szakoly), tanár, titkárhelyettes; **Módis Péterné** (Nyírbátor), tanár; **Molnár Károlyné** (Újfehértó), tanár; **Náczné Hegyes Etelka** (Napkor), tanár, gazd. vezető, alapszerv. titkár; **Semsey Andrásné** (Nyíregyháza), óvodapedagógus, alapszerv. titkár, IB-tag; **Szatmári Gyuláné** (Nyírbátor), tanár; **dr. Szőke Lajosné** (Nyíregyháza), tanár, a városi-körzeti biz. elnöke, alapszerv. titkár; **Trencsényiné Boros Ildikó** (Vásárosnamény), tanár, alapszerv. titkár; **Tudlik Béláné** (Nyíregyháza), iskolatitkár, vezetőségi tag.

EZÜST FOKOZAT: **Kindrusz Andrásné** (Nyíregyháza), tanár, városi-körzeti IB-tag, alapszerv. titkár; **Kissné Molnár Gabriella** (Tiszadob), ápoló, vezetőségi tag; **Mányák Mihályné** (Nagykálló), tanár, alapszerv. titkár. BRONZ FOKOZAT: **Tóth László** (Tiszadob), nevelőtanár, vezetőségi tag; **Kastyák Gyuláné** (Nyíregyháza), tanár, alapszerv. titkárhelyettes; **Lakatos Sándorné** (Nyíregyháza), tanár, titkárhelyettes; **Hajdú Lászlóné** (Nyíregyháza), gazdasági vezető, vezetőségi tag; **Dani Istvánné** (Gávavencsellő), gazdasági vezető; **László Gyuláné** (Vásárosnamény), nyugdíjas; **Karakó Andrásné** (Kisvárd), tanító, titkárhelyettes; **Kordovánné Makó Zsuzsanna** (Nyíregyháza), pénztáros, gazdálkodási vezető; **Kósa Lászlóné** (Nyíregyháza), tanár, titkárhelyettes; **Borbély Lajosné** (Mándok), szakácsnő; **id. Tóth Lajosné** (Mándok), nyugdíjas; **Szolnok Károlyné** (Mándok), nyugdíjas.

Tolna megyében ...

ARANY FOKOZAT: **Dörnyei József** (Iregszemcse), tanár, igazgató. EZÜST FOKOZAT: **dr. Garay Zoltánné** (Szekszárd), gyógypedagógus, alapszerv. titkár. BRONZ FOKOZAT: **Horváthné Szűcs Marianna**

(Dunaföldvár), tanár, alapszerv. titkár; **Jilling Mária** (Szekszárd), nyugdíjas tanár, volt alapszerv. titkár; **Knopf Antalné** (Ozora), tanító, alapszerv. titkár.

Csak a tájékozott ember tud élni jogaival, csak a felkészült szakszervezeti vezetőnek van esélye az érdekérvényesítésre, kollégái meggyőzésére!

Rendszeresen olvasd a PEDAGÓGUSOK LAPJÁT!
(Szerk.: 1068 Budapest, Városligeti fasor 10. Tel./fax: 322-8464)

Folyamatosan figyeld a www.pedagogusok.hu, valamint a www.makasz.hu weboldalakat!

Eötvös József-émléklakett kitüntetést kapott

A pedagógusok napjához, illetve a magyar közoktatás napjához kapcsolódva az idén is több intézmény, közösség kapja meg a PSZ által alapított Eötvös József-émléklakettet. E testületek, PSZ-szervezetek nemcsak eredményes nevelési-oktatási tevékenységükkel, kiemelkedő szakmai munkájukkal tündek ki, hanem közösségépítő, érdekvédelmi eredményeikkel, magas szakszervezeti szervezethez tartozó felhívásokkal is felhívták magukra a figyelmet. 2007-ben elsőként ezt az elismerést az ózdi Árpád Vezér Úti Általános és Szakképző Iskola kapta meg. A kitüntetést 2007. május 25-én, hagyományos helyi ünnepség keretében Árok Antal, a PSZ alelnöke és Bodolay Zoltán megyei elnök adta át.

Az ózdi Árpád Vezér Úti Általános és Szakképző Iskola

Az iskola jogelődje Bolyok községben egy 1927-ben épített kéttantermes iskola volt. A nagyközségből várossá nyilvánított Ózd fejlődése új lakótelep létesítését kívánta. A kéttantermes iskolát az 1959-ben átadott új épület váltotta fel. Az elmúlt évtizedek alatt sok változáson ment keresztül az intézmény, és se szeri se száma azoknak a tanulóknak, akik hálás szívvel emlékeznek vissza iskolájukra, az ott eltöltött napokra és volt tanáraikra. A jelenlegi intézményben 1-8. évfolyamos általános iskola, valamint 9-13. évfolyamos szakiskola működik. A szakiskolában két szakmacsoportban – vendéglátás és élelmiszeripar – folyik képzés.

Az új szaktantermekkel, tanműhelyekkel rendelkező, folyamatosan bővülő iskolában összeszokott ambiciózus tantestület dolgozik, melynek tagjai őrzik a régi pedagógusok által megteremtett értékeket, óvják a szép hagyományokat, és szívesen felvállalják az új kihívásokkal járó többletfeladatokat. A tanulók létszáma: 639 fő. A pedagógusok száma: 53 fő, egyéb iskolai dolgozó: 41 fő.

Az intézményben aktív szakszervezeti élet folyik. A magas taglétszám (az itt munkaviszonyban állók csaknem 90 százaléka tag)

az bizonyítja, hogy a dolgozók a jelenlegi nehéz körülmények között is bíznak a szakszervezetben. A szakszervezeti bizottság a kollektív szerződésben rögzítetteken kívül rendszeres odafigyeléssel, naprakész, hiteles tájékoztatással, a hagyományok ápolásával igyekszik a dolgozók bizalmát megtartani.

A rendszeres színházlátogatások, tantestületi kirándulások és egyéb rendezvények hozzájárulnak a szakszervezeti élethez, a tantestület közösséggé válásához. Az intézmény irányítóival a szakszervezeti vezetés kapcsolata több mint jó.

Ezt az aktív szakszervezeti életet Tóth Gyuláné – Ilike – nagy hozzájárulással, nagy tapasztalattal és sok-sok szeretettel tervezi, szervezi és irányítja.

Példaértékű oktató-nevelőmunkájuk és tagszervező, közösségépítő szakszervezeti tevékenysége alapján a kollektíva méltó a kitüntetésre.

A bensőséges ünnepséget követően baráti beszélgetésekre került sor.

Bodolay Zoltán, a PSZ BAZ megyei elnöke

ÜDÜLÉSI CSEKK

Az üdülési csekkrendszer célja, hogy mind többen hazai szolgáltatók segítségével pihenjenek, kapcsolódjanak ki, üdüljenek, sportoljanak, őrizzék meg egészségüket, előzzék meg a betegségeket. Az üdülési csekk révén egyre több személy tud támogatott módon üdülni, pihenni, rekreálódni, kikapcsolódni, felfrissülni, azaz teljesebb emberi életet élni. Az üdülési csekk természetbeni juttatásként nyújtható támogatás. Üdülési csekket adó- és járulékkedvezményrel kaphat: munkavállaló, szövetkezeti tag, szakszervezeti tag, nyugdíjas, gazdasági társaság személyes közreműködő tagja és mindezen személyek közeli hozzátartozója, szakképző iskolai tanuló, a Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány pályázatai alapján szociálisan rászoruló.

Az üdülési csekket - az adóév első napján érvényes havi minimálbér összegéig - adó- és járulékmentesen adhat munkáltató, szövetkezet, szakszervezet, Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány, gazdasági társaság (a személyesen közreműködő tagjának). Annak a magánszemélynek - vagy törvényes képviselőjének -, aki üdülési csekket ellenérték nélkül kap vagy engedménnyel vásárol, a csekket átadó kifizető számára nyilatkozatot kell adnia. Ha a magánszemély az adóévben több kifizetőtől is átvett ellenérték nélkül vagy engedménnyel üdülési csekket (csekket), akkor részletezve fel kell tüntetnie az egyes kifizetőktől átvett tételeket. Amennyiben nem kapott ellenérték nélkül vagy engedménnyel üdülési csekket, akkor erről nyilatkoznia kell. A kifizetőnek - a másolati példányon - cégszerű aláírással kell igazolnia a fenti nyilatkozat átvételét; a magánszemélynek ezt a másolatot az elévülési idő lejártáig meg kell őriznie. A kifizetőnek az ellenérték nélkül vagy engedménnyel magánszemélynek juttatott üdülési csekk értéke, az engedmény mértékéről és a megfizetett adóról magánszemélyként, az adóazonosító jel feltüntetésével adatot kell szolgáltatnia az adóhatóság számára.

Az üdülési csekk ingyenes juttatása adózási szempontból természetbeni juttatásnak minősül. A mindenkor minimálbért meghaladó rész (korlátozás nélkül) adóköteles, amelynek közterheit a juttató viseli. Az üdülési csekk olyan utalvány, amelyet névértéken váltanak be az elfogadóhelyek.

AZ ÜDÜLÉSI CSEKK FELHASZNÁLÁSA

Az üdülési csekk felhasználható: szállás és hozzá kapcsolódó egyéb szolgáltatások igénybevételére; utazási szolgáltatásokra – közel 400 utazási irodánál belföldi programra; vonatutakra – kijelölt vasúti pénztáraknál; buszutakra – távolsági utazásokra; hajóutakra – belföldi utazásokra, kirándulásokra; horgászengedélyekre; fürdő- és uszodai szolgáltatásokra; egészségmegőrzésre, betegségmegelőzésre; sport- és szabadidő-szolgáltatásokra; állat- és növénykertbe belépőjegyek megvásárlására; étkezésre (szálláshelyhez kapcsolódó éttermekben, szállás igénybevétele nélkül is); Hungaroring-belépőjegyek megvásárlására; Hungexpo-belépőjegyek megvásárlására; kulturális szolgáltatásokra.

Az elfogadóhelyeket a helyszínen matrica jelzi: „Üdülési Csekk ELFOGADÓHELY”

Az üdülési csekket elfogadó helyek címlistája megtalálható a www.udulesicsekk.hu honlapon.

Az üdülési csekk névre szóló, készpénzt kímélő fizetőeszköz, de a csekk tulajdonosa a társaságában lévő személyek által igénybe vett szolgáltatásokat is kifizetheti. Az üdülési csekk más személyre át nem ruházható, készpénzre nem váltható. Amennyiben a szolgáltatások ellenértéke meghaladja a felhasználó rendelkezésére álló üdülési csekk értékét, a különbözetet a felhasználónak ki kell egyenlítenie. Ha a szolgáltatások ellenértéke nem éri el a felhasználó részére rendelkezésre álló üdülési csekk értékét, az elfogadóhely nem jogosult készpénzben visszaadni a felhasználó részére a különbözetet.

Az üdülési csekk felhasználására az üdülési csekk feltüntetett érvényességi időn belül van lehetőség, de a különböző címleteket más-más időpontban, eltérő helyeken is elkölthetjük. A lejárt üdülési csekk fizetőeszközként nem fogadható el, cseréjére vagy a névérték pénzben történő megtérítésére nincs lehetőség.

Fontos tudni, hogy amennyiben a felhasználatlan üdülési csekk - bármilyen okból - kikérült az igénylő birtokából, az üdülési csekk letiltása kérhető a 06-1-248-21-50 telefonszámon. A telefonon történt letiltást a bejelentőnek írásban is meg kell erősíteni ajánlott postai küldeményként, vagy telefax útján. Az írásbeli nyilatkozatnak tartalmaznia kell az elveszett üdülési csekk darabszámát, értékét, sorszámát, a telefonon történt bejelentés időpontját, a letiltás hivatkozási számát, valamint a felhasználó nevét és lakcímét.

Digitális könyvek és tananyagok

Új informatikai technológia jelenik meg a közeljövőben a hazai tankönyvpiacra, amely megerősítheti a szerzőjog-védelmet a digitális területen. A 2007 elején 200 millió forint alaptőkével létrehozott *eTan Elektronikus Tananyag Zrt.* Magyarország első üzleti alapú, digitális tananyag- és könyvforgalmazója. A cég által adaptált ún. DRM technológia lehetővé teszi, hogy a jogvédelemmel ellátott digitális oktatási anyagok teljes biztonsággal kerüljenek internetes piaci forgalomba. A DRM (Digital Rights Management) speciális tartalomvédelmi rendszer segítségével ugyanis megoldható, hogy a kiadványok szövegét és képeit csak azok a felhasználók jeleníthessék meg számítógépükön, akik az erre vonatkozó jogot megvásárolták, és csak azokon az eszközökön, amelyek az ő használatukban állnak. Ennek köszönhetően a felhasználók olcsóbban juthatnak hozzá az írott anyagokhoz, a szerzők pedig a korábbiaknál nagyobb biztonsággal hívhatják le jogdíjaikat.

Szeptemberben a cég több felsőoktatási intézményben indítja el az *Elektronikus tananyag-piac* névű kísérletét a digitális jegyzet- és tankönyvforgalmazás területén. Az egri Eszterházy Károly Főiskola, a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kara, a budapesti ELTE TTK Növényrendszertani és Ökológiai Tanszéke és a veszprémi Pannon Egyetem Antropológiai és Etikai Tanszéke csatlakozik a kezdeményezéshez. E szervezetek oktatói, tankönyvszerzői és hallgatói szeptembertől már az eTan rendszerén keresztül juthatnak hozzá jegyzeteikhez, tananyagaikhoz; sőt, az új oktatási dokumentumaikat is itt publikálhatják, értékesíthetik. A cég a tervek szerint másfél éven belül az ország valamennyi oktatási intézménye és könyvkiadója, szerzője számára elérhetővé kívánja tenni a részvételt a tananyag- és könyvértékesítésben.

Az eTan Zrt. szolgáltatásainak köszönhetően új perspektívák nyílnak meg nem csak az oktatásban: például a fogyatékkal élőknek, a hátrányos térségekben lakóknak, a hagyományos könyv- és tankönyvpiachoz valamiért hozzá nem férőknek is áttörést hozhatnak az írott anyagok digitális forgalmazásának új módszerei.

Az Elektronikus tananyag-piacról párhuzamosan „nyitja kapuit” a *Digitális Könyvtárház*, amelyben hagyományos könyvek digitális változataihoz juthatnak hozzá az érdeklődők.

Szívesen adunk hírt a kezdeményezésről, ha mindezt a „klasszikus” könyvek, jegyzetek és egyéb kiadványok mellett, és nem helyett alkalmazzák majd. (dégé)

Budapesti Nyári Fesztivál, 2007

A sokéves hagyományokat folytatva ebben az esztendőben is a változatos és igényes szórakoztatás a fő célja a *Budapesti Nyári Fesztiválnak*, amelyet június 8. és szeptember 15. között két helyszínen: a Margitszigeti és a Városmajori Szabadtéri Színpadon rendeznek. A kulturális eseménysorozat gazdája, a *Szabad Téri Színház Kht.* valódi művészeti értékeket felmutató, sokszínű műsorral: színházi bemutatókkal, táncsterekkel, koncertekkel és egyéb rendezvényekkel várja több mint három hónapon át, csaknem 70 estén a fővárosiakat, a régióban élőket, a Budapestre érkező hazai és külföldi vendégeket egyaránt. „*Könyved, tartalmas szórakoztatás a nyárban!*” – ígéri a szervezők.

A legnagyobb érdeklődésre alighanem a *Bram Stoker* regénye nyomán készült romantikus musical-dráma, a *Drakula* tarthat számot. Augusztus 16-án lesz a szigeti ősbemutató, amelyet még három előadás követ az idén. A XV. századi Erdélyben uralkodó vámpír-gróf borzongató históriája a színpad, a film, a balett és a képregény után újabb állomásához érkezett: szabad tere, zenés színházi feldolgozásban két életre *Mészáros László* és *Szemeyi János* muzsikájával, *Laboda Kornél* és *Végh Ildikó* szövegével, *Venyige Sándor* rendezésében, *Pintér Tiborral* a címszerepben.

Ugyanebben a se pesti, se budai, de jellegzetesen budapesti csillagtejtő színházban találkozhat a közönség egyebek közt még A három testőr musicalváltozatával, egy ír színpadi show-műsorral, a 100 tagú Cigányzenekarral, a Cotton Club Singersszel, az Egy éj Velencében című operettel és *Arany János* vígposztójának, A nagyidai cigányoknak a táncszínházi víziójával. Klezmer Magic címmel a Budapesti Klezmer Band, a Győri Balett és a Liszt Ferenc Kamarazenekar mutat be közös produkciót. Felcsendül ugyanitt a Jekyll és Hyde című musical és a Jézus Krisztus Szupersztár című rockopera is, valamint az Aida – musicalként.

A Városmajorban örömdalok sok műsor szól kifejezetten a gyermekeknek és az általános iskolás korosztálynak: a Vuk, az Óz, a csodák csodája, A kis hableány és A kis herceg mesemusicalok, a Hófehérke meg a törpék meseoperett és több mesezenekari bemutató. A „felhőt” musical műfaját A padlás, a Hair, a Grease, a Vörös malom és A muzsika hangja képviseli. De tapsolhatunk itt vígjátéknak (Tempefői, A szókimondó asszony, Meztől a parkban, A fűfűgöngyösszony, A miniszter félrelép), balettnek (Carmen, Bolero), sőt nosztalgiaestnek (A vén budai hársfák) is. D. G.

...kultúra Európában – meg nálunk, a végeken

Ha a kutyának szabad bárhol, bármikor, akkor az embernek e tekintetben igenis kutya kötelessége, hogy a kutyánál kutyábbá vegye magát.

A londoni Trafalgar Square-t, közepén Nelson admirális emlékoszlopával, azok is jól ismerik, akik még sose jártak az angol fővárosban. A tér alatt van egy pompás kastélybelső idéző, hatalmas terem – megszámlálhatatlan nyilvános illemhellyel. S ha a Trafalgar Square Londonnak, sőt egész Európának egyik legnevezetesebb tere, akkor erről már biztos állíthatjuk: csakugyan nincs párja. Belépődíjat nem szednek! Az emberi szükségletet ebben a föld alatti „csodapalotában” annak tekintik, ami, és segítenek, hogy bárki mielőbb – a leghigiénikusabb környezetben, csupa tisztaság közepette, ellenszolgáltatás nélkül – túl legyen rajta. És ha ezért az oda tévedő, elbűvölt magyar turista legalább „whiskyrevalót” próbál átnyújtani a személyzet valamelyik tagjának, az csak mosolyog, és – nem fogadja el...

A Tenkes kapitánya című tévésorozat nyomán a siklósi vár a tanulmányi kirándulások kedvelt célpontja lett. Nemi túlzással azt is mondhatjuk, hogy a film óriási sikere óta ismerős itt minden kő. Májusi ottjártunkkor is egymás mellett sorakoztak a parkolóban az ország különböző tájairól érkező iskolabuszok. És valóban: akad itt bőven látnivaló.

Eke Máté, Buga Jakab, az öreg Siklósi bácsi, a hamis fogadós Dudva úr, a kedves szolgáló Veronika, és a kacér cigánylány eredeti jellemzők öltöztetett panoptikumfigurája fogadja az ide érkezőket.

Csendes áhítatra készítet a nemes egyszerűségű várkapolna. Hasznosan bővít ismeretünket egyebek közt a vár török- és jelenkori makettje, a történeti, a vadászati és a kesztyűkiállítás, a régi ruhák, viseletek bemutatója, a képzőművészeti és fotótárlat. Szintén életnagyságú viaszalakok alkotta „előképek” idézik a középkor bevált kivégzési módjait: a lefejezést, a kerékbetörést, a boszorkányégetést. De az akasztáshoz is rendelkezésre áll itt minden „kellék”. Sőt, van kaloda, deres (ki is próbálhatjuk a keménységét: bizony, verés nélkül is kifejezetten kényelmetlen rajta a fekvés!), tömlő, kintókamra, s hogy majdnem teljes legyen a választék – házasságkötő terem is. Ide viszont nem engedtek be. (Vajon mit szólna ehhez a kékszakállú herceg – igaz, ő egy másik vár ura.)

Leselkedik erre felé a büntetésnek egy speciális siklósi változata is: ám ezúttal a pokoli kínokat nem valaminek a meglelte, épp ellenkezőleg: hiánya okozza. Lássuk csak: mi történtik például akkor, ha a gyanútlan látogató megmássza a felfelé is nyaktörő lépcsőket, feljut a várfalra, körbesétál, csodálja a festői panorámát (ellátni a Tenkesre, a máriagyűdi temp-

lomra, Villányra: valóban szemet gyönyörködtető a látvány), és – hirtelen dolga támad. Sürgős dolga! Nagyon sürgős dolga!! Hát akkor bizony megtapasztalja, hogy Siklóson nem a kapitány a legnagyobb úr... Merthogy az egész vár területén nincs egyetlen, mellékesnek aligha nevezhető helyiség sem!

Mit tehet ilyenkor az ember nagy szorultságában? Azt, ami „szégyen, de hasznos”: futásnak ered. Vissza a lépcsőkhöz, át az udvaron, ki a kapun, végig a felvonóhídon, le az úton, keresztül a parkolón, és végre a parkoló túlsó szegletében ott a közös illemhely! Egy „kírohanás”: 70 Ft, kettő: 140, három: 210 és így tovább. A siklósi „Angyalvár” belépőjének árában ugyanis ez a, csak a falakon kívül igénybe vehető szolgáltatás nem foglalhatik benne. Az öreg kontinens kellős közepén, a XXI. században egyszerre méltatlan, embertelen, megalázó és felháborító helyzet!

Azok az osztályok, amelyek megtekintették a siklósi várat, „dolguk végeztével” természetesen Pécsre is ellátogatnak. A székesegyház múzeumában már van benn mosdó. (Hát nem óriási!) Használatára a belépő „természetesen” ezúttal sem jogosít. Itt a „vizitdíj” már 100 Ft alkalmanként. Elvégre nem a végeken vagyunk, hanem – „Európa (leendő) kulturális fővárosában”. (dal-bor)

CSOKONAI AZ OPERASZÍNPADON

Bár *Csokonai Vitéz Mihály* pontosan tudta, hogy költői munkásságával jócskán megelőzte korát: „*Irok a XX. vagy a XXI. századnak, írok annak a kornak, amelyben a magyar vagy igazán magyar lesz, vagy igazán semmi sem...*”, azt azért még ő se gondolta volna, hogy *Az özvegy Karnyóné s az két szeleburdiak* című bohózata (1799-ben vetette papírra, s rövest elő is adatta tanítványaival a csurgói iskolában) bő kétszáz év múlva operaszínpadon szólal majd meg. Ráadásul úgy, hogy az előadás végén ő maga is, mindent megoldó szereplőként, deus ex machina aláereszkedik a színre, sőt jókedvű dalra fakad. Márpedig ez történt: *Karnyóné* címmel kétfelvonásos vígjopera lett a groteszk darabból. A librettó *Várady Szabolcs* munkája, a zeneszerző: *Vajda János*. Az ősbemutatót májusban tartották az Operaházban. Az előadásra ezúton szeretnénk kollégáink figyelmét felhívni.

Noha eredeti szándéka szerint a költő csak szórakoztatni akart: megkacagtatni a nagyérdeműt, „mellesleg” megalkotta a magyar drámatörténet mindmáig eleven és mulattató, klasszikus figuráit. A koros, ám a szerelemre még mindig éhes kereskedőasszonyt, aki folyvást csak ifjú hódolókra-udvarlókra vágyik, és a két divatmajmoló, hozományvadász, semmirekellő gavallért: Tiptopp és Lipitlotty urakat, akik persze csak a nő pénzéért teszik neki a szépet. A háznép is „diszes társulat”: Samuka, a kissé ütődött gyermek, Lázár, a boltra mindig vigyázó segéd és Boris, a cserfes szobalány.

A játék, amelyben már fellelhetők a későbbi népszínmű csirái is, szerencsére nem szorul semmiféle „olvasatra”, aktualizálásra, modern megközelítésre: úgy jó, ahogy van! A karakterek, a kapcsolódások, a helyzetek félelmetesen időszerűek ma is, amikor ismét (még mindig) nem a tiszta szív, a józan ész, az igazság, az önzetlenség diktál, hanem a pénz, a hatalmi vágy, a szex, a hazugság, a képmutatás irányítja az érdekemberek minden tettét, mozdulatát. Ide „jutottunk” – a lényeg „jó Vitézünk” óta mit sem változott...

Az Operaház az elmúlt évtizedekben igen komolyan vette a hivatalos nevében szereplő magyar jelzőt: számos hazai kortárs

szerző művét tűzte műsorára. A darabok közt persze akadtak kevésbé sikeresek, de időtálló alkotások is. Ilyen volt például *Szokolay Sándor* Várnása, az egyfelvonásosok közt pedig a Mario és a varázsló, amelyet szintén Vajda János komponált. Az 1949-ben született zeneszerző – a Zeneakadémián *Petrovics Emil*-nél tanult – első egyfelvonásosát, a Barrabást még a Zenés TV Színház mutatta be. Több színpadi művet írt a Győri Balettnak. Az egész estés Leonce és Léna című operájának viszont már az Ybl-palota közönsége tapsolhatott. Ilyeténképp tehát 19 év alatt immár a harmadik művével jelentkezik az Operaházban.

A Karnyóné muzsikája mélyen tiszteli-szolgálja a szövegét: jellemez, karikíroz, kort idéz, helyzetet, hangulatot teremt, „aláfest”. Sokszor utal a népzeneire (még köcsögdudák is megszólalnak a színpadon!) és a népies műzenére, de szívesen fordul más zenei stílusokhoz is. Színes és változatos az anyag: a barokktól a cigány folklórig sokféle elem fellelhető benne. A leghatásosabb pillanatok: Karnyóné öngyilkossági kísérlete és a két felvonásfinálé. *Ascher Tamás* rendezésért azért kell feltétlen megdicsérnünk, mert merte vállalni Csokonait. Nemcsak zeneileg igényes a produkció, de egyúttal igazi, vérbő komédiázás is zajlik a színen. Egyszerre operai és színházi élmény.

A párhuzamos szereposztásban a három címszerepet *Wiedemann Bernadett*, *Fekete Attila* és *Derecskei Zsolt*, illetve *Bátori Éva*, *Nyári Zoltán* és *Gerdesits Ferenc* kelti életre. A többiek közül *Gémes Katalin* Samukáját kell külön is kiemelnünk. A díszleteket *Khell Zsolt*, a jelmezeket *Szakács Györgyi* tervezte. A két karmester: *Török Géza* és *Selmeczi György*.

Jó szívvel ajánljuk tehát az előadást tanároknak és diákoknak is: hasznos kiegészítője mindannak, amit a felvilágosodás legnagyobb magyar poétájáról, az operáról, a zenéről és a színházról tanultunk-tudunk. Üdén kellemes este: kedvet csinál irodalomhoz, muzsikához egyaránt.

Dalos Gábor

Piros és fekete

Nincs tévedés: *Stendhal* regényének a címe változatlanul Vörös és fekete. A két szín célzás a főhős, *Julien Sorel* és a korabeli fiatalság kétféle érvényesülési lehetőségére: a vörös jelentheti a forradalom és a hadsereg színét, szemben az egyház papjainak sötét öltözetére utaló feketével. De a cím felidézheti a rulettjáték két színét is, a sors két lehetőségének a jelképét, amelyet a falusi ács fia – miként ezt a krónikaszerű történetből megtudjuk – egyaránt megjátszott.

A piros-fekete színpáros ellentétének a megértéséhez viszont már nem a világirodalom XIX. századi remeke, hanem a magyar költészet nem kevésbé jeles alkotása, *Arany János*: Mátyás anyja című verse kínál kulcsot – persze, csak ha alaposan ismerjük a költeményt. Az egyik női hetilapban a Szilágyi Erzsébettel folytatott képzeletbeli beszélgetés eleje arról árulkodik, hogy bizony rég volt már, amikor a cikkszerző az iskolában a költőről tanult:

„És ebben a pillanatban hasított belém a felismerés: akkor ez bizony holló! Nyilván, hiszen, most látom csak, *Hunyadi* pajzsán ül ehhez hasonló. A csőrében pedig egy levél. Hát persze! A piros pecsétjéről és a finom hajtásából rögtön felismerhettem volna, hogy ezt csak *Szilágyi Erzsébet* írhatta.”

Szögezzük le tüstént: ő biztos nem! No de akkor vajon kicsoda? Vegyük le a polcról az Arany-kötetet – ha már a cikkszerző elmulasztotta ezt megtenni –, és lapozzuk föl a költeményt:

„*Szilágyi Erzsébet Levelét megírta; Szerelmes Könyvével Azt is teljesírta. Fiának A levél, Prága városába, Örömhirt Viszen a Szomorú fogságba! (...) Fekete Viaszból Nyom reá pecsétet; Könyöklőn Várnak az Udvari cselédek.*”

Szilágyi Erzsébet levelén a pecsét tehát nem piros volt, hanem fekete. Meg a holló is, a Hunyadiak címerének híres madara. Bár a kézbesítésre sokan jelentkeztek, végül ő lett a „gyorsasági verseny”

győztese. És még egy feketeség: „*Lecsapott. Lecsapott Fekete szélvészéből, Kikapá Levelét Az anyai kézből.*”

Aztán hiába próbálták lelőni és elvenni tőle a küldeményt. Ezalatt a madár már messze járt: elrepült Prágába és éjjelre vissza is ért. (Kedves Magyar Posta! Ezt csinálják utána!) „*Ki kopog? Mi kopog? Egy fekete holló! Nála még A levél, Vagy ahhoz hasonló. Piros a Pecséte; Finom a hajtása; Oh áldott, Oh áldott A keze-írása!*”

Ah! Megvan a finom hajtású, piros pecsétes levél is. Csakhogy ezt nem Mátyás anyja írta, hanem – Szilágyi Erzsébet levelére válaszul – a fiú maga! A versben tehát a fekete a szomorúság, a gyász, a fájdalom, a rettegés színe: Szilágyi Erzsébet nemrég vesztette el férjét (Hunyadi Jánost 1456-ban, a nándorfehérvári diadal után röviddel a táborban kitört pestisjárvány ragadta el) és nagyobbik fiát (Lászlót pedig a következő év tavaszán összeesküvés koholt vádjával Budán kivégezték), a kisebbik meg a távolban raboskodik. A piros pecsét viszont már az igazság győzelmét vetíti előre. V. László király, aki túsul vitte magával Mátyást Prágába, váratlanul meghalt (megmérgezték?), a fiú pedig úgy szabadult meg a fogságból, hogy eljegyezte Podjebrád Györgynek, Csehország kormányzójának, későbbi királyának a leányát, Katalint. És hamarosan Magyarország (egyik) legismertebb uralkodója lett.

Végül a tanulság: bármennyire bízunk is a memóriánkban, ha egy versből idézünk, de még ha csak utalunk is rá, ne legyünk restek: mindig olvassuk el újra figyelmesen. Ne sajnáljuk rá az időt, a fáradságot! Ezáltal mindenképp gazdagabbak leszünk egy élménnyel, megtiszteljük a költőt és nem sértjük meg az olvasót/hallgatót sem.

Ebben az „Itt a piros! Hol a piros?”-játékban a nyeresnek kizárólag ez az egy módja lehetséges.

(dal-bor)

Ezzel a címmel a sajtóorgánumban tallózva a velünk vagy rólunk készült írásokból közlünk összeállítást. Így egyrészt – csokorba gyűjtve – áttekintést kaphatunk arról, hogy milyen információk jutottak el gondoljainkról, eredményeinkről a társadalomhoz, másrészt azt is láthatjuk, melyek azok a lényeges problémák, törekvések, amelyek még nem vagy nem kellő módon váltak ismertté. Egyszerre célunk tehát a tájékoztatás és tájékozódás.

NÉPSZABADSÁG

(2007. VI. 1.)

Virágcsokor és tüntetés pedagógusnapra

(...) Szakmai indokok helyett most is a pénz szabja meg a változtatások menetét – így látja legalábbis a Pedagógusok Szakszervezete, amelynek fővárosi tagozata ezért ma délután öt órára tüntetésre hívja a tanár- és tanítóképzőket az Akadémia épülete elé. (...)

Persze nem csupán számokban és anyagiakban szemlélik magukat és pályájukat a pedagógusok: akad probléma bőven szakmai téren is. A Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) „züroktatási mappát” készít: az érdekvédők az ország különböző pontjain fórumokat tartva gyűjtik össze a közoktatás aktuális problémáit. A még csak „félkész” csomag a közoktatás szinte egyetlen szegmenség sem hagyja említés nélkül. (...)

Idézetek a PSZ fórumain elhangzottakból

- Ha megbetegszik egy kolléga, és helyettesíteni kell, azért nem fizetnek túlóradíjat.
- Szívesen mennék továbbképzésre, de nincs rá pénz.
- Megalázó módon nekünk kell kuncsorogni a szülőknél, hogy vegyenek tisztítószert, festéket, ceruzát, mert nincs rá pénz. Az óvodáknak sosincs semmire elég pénzük.
- A pedagógusok alacsony keresete a versenyszféra diplomás bérei és az uniós országok pedagógusbérei alatt marad.
- A pénzügyi, takarékosági szempontok, és nem a szakmai szempontok kerülnek előtérbe a tervezett intézkedéseknél. Az oktatás eredményessége nem a takarékoság által fog javulni.
- Az oktatás-nevelés intézményét gazdasági problémává egyszerűsítik, a nevelés a sor legvégén áll.
- Az osztálylétszám felső határát úgy állapították meg, mintha észre sem vennék, hogy egyre több a hátrányos helyzetű, illetve valamilyen nevelési problémával küszködő gyerek, akire több idő kellene.

(2007. VI. 2.)

Tanárok, miniszter nélkül?

Miközben *Hiller István* a közoktatás eddig nem látott fejlődéséről írt a pedagógusnapra köszöntőjében, a tanárok egy része úgy véli: nekik nincs oktatási miniszterük.

A pedagógusok kötelező óraszámának szeptemberi emelése ellen és az intézményösszevonások miatt tartott demonstrációt tegnap a Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) a Magyar Tudományos Akadémia előtt. *Varga László*, a PSZ elnöke (...) azt mondta, azért vannak itt, hogy jelezzék: elégük van. Varga azt kérdezte, hogy vajon mi is zajlik ma a közoktatásban, „reform-deform-reform-diktatúra”, vagy ész nélküli átalakítás.

A kormány intézkedései következtében reálértéken mintegy 10 százalékkal csökkennek a pedagóguskeresetek. A jövő évtől akár 10-15 ezer pedagógus veszítheti el állását – mondta, hozzátéve, hogy most a rombolás és a pénzkivonás zajlik, nem az építkezés. (...)

Pécsi Ágnes, a megszűnő Lengyel Gyula Kereskedelmi Szakközépiskola korábban éhségstrájkot is folytató PSZ-titkára pedig arról beszélt: „nekünk nincs oktatási miniszterünk”. (...)

(2007. VI. 9.)

Varga László lett a SZEF elnöke

Varga László, a Pedagógusok Szakszervezetének elnökét választotta új elnökévé tegnapi kongresszusán a Szakszervezetek Együttműködési Fóruma (SZEF). A voksolással a küldöttek eldöntötték, hogy a legnagyobb szakszervezeti szövetség folytatja a kompromisszumokra építő tárgyalástechnikát. A közzsféra érdekvédelmi szervezeteinek többségét tömörítő konföderáció elnöki posztjáról 12 év után távozó *Szabó Endre* posztjára szokatlanul sokan, öten vállalták a jelöltséget. (...)

NÉPSZAVA

(2007. VI. 1.)

Tüntetések napja Budapesten

(...) A pedagógusok elégedetlenségének oka, hogy a kötelező óraszám emelése és az iskolaösszevonások következtében sokan elveszítik állásukat. Ők épp a szakszervezetet vádolják azzal, hogy nem védte meg a munkahelyeket, nem akadályozta meg a kötelező óraszám emelését és nem őrizte meg a jelenleg hatályos Kjt-t, a közalkalmazotti törvényt. Ugy gondolják, az elbocsátott dolgozók a kormány átképzési koncepciójának hiányában teljesen magukra maradnak.

Árok Antal, a Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) alelnöke szerint azok, akik így vélekednek, nem érzékelik a szakszervezetek valóságos mozgásterét, nem ismerik az ügyben tett lépéseiket. Azt óraszámemelés valóban nem sikerült megakadályozni, most arra törekcszenek, hogy plusz két óra kifizetését ne tiltsa meg a közoktatási törvény. Igyekeznek azonban megvédeni a munkahelyeket, csak hogy az érdekvédelem nem nyújt garanciát: a kívánt eredményeket a tárgyalóasztalnál lehet elérni. Ezért is gyűjtötték csokorba mindazt, ami jelenleg a pedagógus-szaktmát nyomasztja, és június 15-én átnyújtják az oktatási és kulturális miniszternek, valamint az Európai Szakszervezeti Szövetség Oktatási Bizottsága elnökének is. (...)

(2007. VI. 2.)

Nem lehet gondtalan ünnep az ideai pedagógusnap sem

(...) Bár a kitüntetettek örültek, az 55. pedagógusnap mégiscsak keserűdesre sikeredett, az ünneplés mellé ugyanis tüntetés is jutott. A demonstrációt a Pedagógusok Szakszervezete Budapesti Szakoktatási Bizottsága szervezte (lásd keretes írásunkat). És nem is ok nélkül dühösek a pedagógusok. Az iskolai integrációk és a két kötelező pluszóra bevezetése után ugyanis mintegy 15 ezer pedagógus-álláshely szűnik meg. (...) A szakszervezet egyébként már tavaly ősz óta követeli a kormánytól az átképzési koncepciót, de azt a mai napig nem kapták meg. Ezért „saját szakállukra” – a Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskolával közösen – próbálnak segíteni az átképzést választó munkanélküli pedagógusoknak. Az átképzést a területi munkaügyi központok 300 ezer forintot átképzési kerettel támogatják, amit minden felmentését tőlő közalkalmazotti igényelhet. A pedagógusok választhatnak a pályázatiírói és projektmenedzseri, a nyelvi és az informatikai ismereteket nyújtó képzések közül. (...)

(2007. VI. 9.)

SZEF: új elnök, új program

A Pedagógusok Szakszervezetének elnökét választották a Szakszervezetek Együttműködési Fóruma (SZEF) élére. *Varga László* a voksolás harmadik fordulójában győzött.

Szabó Endre tizenkét év után távozik a SZEF elnöki posztjáról. Helyére *Varga László* mellett esélye volt *Fehér Józsefnek*, a Magyar Közalkalmazottak és Köztisztviselők Szakszervezetének főtítkárának is. Varga megválasztása után lapunknak úgy fogalmazott, csak akkor érhetnek el sikert, ha erőt mutatnak. E cél eléréséért növelni akarják támogatottságukat a munkavállalói körben, és szorosabb együttműködésre törekcszenek a tagszervezetekkel. (...)

A kongresszuson *Kiss Péter* miniszter úgy fogalmazott: a kormány támogatja a hatékony párbeszédet. Amikor öngondoskodásra ösztönöz, akkor tudatában van, hogy a feltételeket is biztosítani kell ehhez. A kor kihívásaira nem a versenyhelyzet megszüntetésével lehet válaszolni, hanem lehetővé kell tenni, hogy egyenlőek legyenek a versenyzés feltételei.

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

(2007. V. 23.)

„Várhattak volna vele”

Négy, oktatást érintő törvény vitáját is megkezdte tegnap a parlament. A javaslatok érintik a felsőoktatást, a közoktatást, a tankönyvpiac rendjét, valamint a szak- és felnőttképzést. *Árok Antal*, a Pedagógusok Szakszervezete alelnöke szerint nem kellett volna még napirendre tűzni a törvénymódosításokat. A parlamentnek meg kellett volna várnia az Oktatási Kerekasztal (amelynek *Árok Antal* is tagja) javaslatait, hisz a kerekasztal épp a kormány javaslatára jött létre és kezdte el munkáját áprilisban, annak érdekében, hogy megoldásokat dolgozzon ki a közoktatást érintő finanszírozási és szakmai problémákra.

A most tervezett törvénymódosításokat között jelentős változások is lesznek, melyek nem biztos, hogy jó irányba viszik a közoktatás ügyét – fogalmazott az alelnök. – Az oktatás mindig a miniszter és az államreform bizottság között örlődik. Mi decemberben tesszük le a javaslatainkat, reméljük, a törvényhozók figyelembe is veszik őket. Az alelnök hozzáfűzte: a mostani változások zavart okozhatnak a mindennapi oktató-nevelő munkában. A közoktatást épp az zílálta szét, hogy kétvétenként változtak a törvények, az elvárások. (...)

Legyen méltó az átképzés

(...) Az elbocsátott nevelőkön szeretne segíteni a Pedagógusok Szakszervezete, mondta el lapunknak *Kovácsné Pogány Lenke*, a PSZ városi titkára. Az érdekvédők szerződést kötöttek a Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskolával, ahol a pedagógusok háromféle ingyenes átképzésen vehetnek részt. Lehetnek pályázatiíró projektmenedzserek (az ilyen végzettségű szakembereket a civil szervezetek és az önkormányzatok keresik), informatikusok vagy taníthatnak nyelveket. (...)

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI

NÉPLAP

(2007. VI. 1.)

Segítség az elköldött tanároknak

A Pedagógusok Szakszervezete az elbocsátott tanárok helyzetének megkönnyítéséről tartott sajtótájékoztatót csütörtökön a szolnoki Tiszparti Gimnázium kollégiumában – Az a legfontosabb, hogy a kollégák minden szükséges információt megkapjanak – mondta el *Szabó Zsuzsa* megyei titkár. – Szolnokon körülbelül kétszáz főt bocsátanak el, ami azt jelenti, hogy iskolaként öt-tíz tanár válik munkanélkülivé. Vannak, akiket már elküldtek, de vannak olyanok is, akiket csak ezután értesítenek. A rendezvény azért jött létre, hogy minden pedagógus tudja, milyen lehetőségei vannak az elbocsátás után.

KISALFÖLD

(2007. VI. 2.)

Pedagógusnap könyvekkel

Tucatnyi iskola szűnik meg idén, sok tanító, tanár veszíti el állását

(...) *Dr. Jáki Katalin*, a Pedagógusok Szakszervezete megyei titkára ugyancsak úgy vélte: az önkormányzatok a végsőkig elmentek, de sokukat anyagilag kész helyzet elé állították idén. Ő azt látja, a pedagógusok félnek, mert nem tudják, most vagy a következő években mi lesz az állásukkal. Ehhez hozzátartozik, hogy nemcsak az iskolabezárások, hanem a kötelező óraszám szeptemberi felemelése miatt is jó néhány dolgozó kap felmondólevelet. Saját tapasztalatai alapján azt állítja, hogy a mostani átszervezések mértéke még a hetvenes évekbeli körzetesítést is meghaladja. „A legtöbb tanító, tanár elhivatottságot érez munkája iránt, a gyerekek között érzi jól magát. Még ha át is képzik őket, s még ha el is tudnak helyezkedni, a rossz érzés örökre bennük marad” – mondta szomorúan dr. Jáki Katalin. *Á. Á.*

A magyar tanítókhoz

Itt volna hát a szent, a várt Szélvész,
Tespedit tavat mely fenéki zavar?
Alázását ki oly bűnösen tűrte,
Lázad hát már az Élet alágyúrtja,
A tanító, a legrabb magyar?

Gyújtatott lelkek víg mécsésének,
Ott, hol Sötét ül várost és falut
S hol epedt fényért cellák milliója,
Magyar sivatag magyar tanítója
Rabok között rabként senyvedt, aludt.

Bús ébredők! a Naphoz az arccal,
Pusztul ez ország s az idő repül
S kik hivatatok vezérül a népek,
Ne maradjatok gyáva csöcseléknek:
Úri gazságok jobbjá öreül.

Ha itt a Szélvész, szívet elébe,
Ha itt az óra, verjen hangosan:
Szélvész verte, szép, nagy szívekre vár itt
Egy sötét országot, melynek páriáit
Nem mentheti más, csak szélvész-roham.

S ha itt van már a szent, a várt Szélvész,
Köszöntjük ezt a zárka-nyitót.
Lelkünknek fényét ezer éve orzák,
Kapja meg végtén szegény Magyarország
A szabadtó magyar tanítót.

(Ady Endre, 1912)

A hónap (a nyár) névnapja: Magda, Magdolna

Eredete: Magdala, Migda-el (héber). Névnap: július 22. Változatok: Madeleine, Magdalena, Maddalena.

Magdolna számára a legfontosabb, hogy élete szilárd alapokon nyugodjon. Ezt keresi, ez a legfőbb motivációja. Anyagi és erkölcsi értelemben egyaránt támaszt igényel: szelleme csak akkor tud szabadon szárnyalni, ha érzi a stabil támaszok biztonságát. Magdolna intuitív lélek, kapcsolatban áll Istennel és a szellemvilággal, ugyanakkor logikus, racionális, gyakorlatias gondolkodású, és inkább ez utóbbi oldalát engedi megnyilvánulni. Magdolna, akár fiatalabb, akár idősebb, rendszerint szolid és csendes hölgy, nem beszél sokat, és sok mindenről hallgat. Magyarán szólva: számtalan dolgot tud, amiről soha nem beszél. Tisztában van például az emberek kimondatlan szándékaival és indulataival éppúgy, mint az élet és a Mindenség megannyi, le nem írt törvényével. Ezekben a különleges ismeretein soha nem osztozik senkivel, megtartja magának őket, ám mindig szerintük cselekszik. Van, hogy átlagos, szürke életet él és soha nem derül ki róla, milyen magasságokban jár valójában. Csupán egy nagyon bölcs megfigyelő fog gyanút, ha észreveszi, mennyire vonzzák e név tulajdonosát a magasztos élmények. Magda beállítottságában egyértelműen a logika és a gyakorlatiasság dominál.

Szabó Magda magyar író (1917–) Debrecenben született. Tanulmányait szülővárosában végezte; 1940-ben szerzett diplomát latin–magyar–történelem szakon. Gimnáziumi tanár, majd a Vallás- és Közköztudatügyi Minisztérium munkatársa volt. 1959-től szabadfoglalkozású íróként alkotott. Nagy számú regénye (*Freskó; Az őz; Danaida; Régimódi történet; Mózes stb.*) az emberi mentalitás sokféleségét, a különböző természetű kapcsolatokat, vonzódásokat, ellentéteket ábrázolja. Az *Abigél* és a *Mondják meg Zsófikának* ifjúsági irodalmunk kiemelkedő alkotásai; előbbiből tévésorozat készült. Szabó Magda drámákat is írt. Több irodalmi és művészeti akadémia tagja. József Attila-díjjal, Kossuth-díjjal és számos egyéb díjjal tüntették ki.

A hónap (a nyár) vicce

Két szöke nő beszélget:

- Tudtad, hogy az idén nyáron az egyrészes fürdőruha a divat?
- Tényleg? És melyik részét hordják?

Pedagógusoknak a tanév végén

A pedagógus (paidagogos) a régi görögöknél az a tanult rabszolga volt, aki a gyermekekre vigyázott, az iskolába elkísérte, néha tanította is őket. Ma az óvónő, a tanító, a tanár, a neveléstudomány művelője egyaránt ezzel a névvel illelhető. A rabszolgaság ugyan már elmúlt, de közszolgaként gyakran annak érezzük magunkat. Ezt idézi fel Ady Endre 1912-ben írott verse is. Mai költőink sajnos nem írnak erről.

Összeállításunkban a nevelésről, a tanulásról, a tudásról gyűjtöttünk össze idézeteket, mondásokat. Mindezzel elősegíteni kívánjuk a nyári vakáció kellemes kikapcsolódását, kollégáink felfrissülését.

- Valószínűleg nem sok olyan hivatás van, amellyel szemben a társadalom ennyire ellentmondásos követelményeket támaszt: a tanárnak egyszerre kell igazságosnak és emberiesnek, elnézőnek lennie, szigorúan kell irányítania, mégis minden gyereket tapintatosan kell elfogadnia, adottságokat kell felébresztenie, pedagógiai hiányosságokat kell kiegyenlítenie, szenvedély-megelőzést és AIDS-felvilágosítást kell végeznie; a tantervet mindenképp be kell tartania úgy, hogy eközben a kiemelkedő adottságú tanulókat ugyanolyan mértékben kell figyelembe vennie, mint a nehéz felfogásúakat. Egyszóval: a tanárnak az a feladata, hogy egy élsportolóból és fogyatékosokból álló túraszakosztály tagjait ködben, úttalan terepen észak–déli irányba vezesse, méghozzá úgy, hogy mindenki a legjobb hangulatban és lehetőleg egyszerre három különböző célba érjen be. (Prof. Müller-Limmrot)
 - Mi a különbség a jó és a nagy tanító között? A jó tanító a végső határig fejleszti a tanítványa tehetségét, a nagy tanító rögtön meg is látja ezt a határt. (Maria Callas)
 - Tanulásra ne kényszerítsük, a rossz tanulást ne szidjuk őket. A saját örömeire tanuljanak jól, és akkor dicsérjük meg a gyerekeket. (Nagy Katalin orosz cárnő)
 - A tanítás nem más, mint egy közalkalmazásban álló vigyorgó vámpír, amely egyetlen „köszönöm” nélkül szívja ki az érintettek vérért és agylevetét. (Plath)
 - Úgy tanultam, mint a majmok – figyeltem a szüleimet. (II. Erzsébet királynő)
 - A boldog gyerek a helyes nevelés bizonyítéka. A tanár legnagyobb sikere, ha elmondhatja, a gyerekek úgy dolgoznak, mintha ő a világon se volna. (Maria Montessori)
 - Az első tizenkét hónapban a gyerekeinket megtanítjuk járni és beszélni. A következő tizenkét évben pedig nyugton ülni és hallgatni. (Phyllis Diller)
 - Aki tanul, de nem gondolkodik, elveszett ember. Aki gondolkodik, de nem tanul, nagy veszélyben van. (Konfucius)
 - Amit élvezettel tanulunk, azt nehezen felejtjük el. (Louis Mercier)
 - Aki többé nem tanul, öreg, függetlenül attól, hogy húsz vagy nyolcvan éves. Aki tanul, fiatal marad. A legnagyszerűbb dolog az életben, ha megőrzöd elméd fiatalosságát. (Henry Ford)
 - Sosem találkoztam még emberrel, akitől ne tanultam volna valamit. Egy élmény, egy tapasztalat, egy gondolat, egy ötlet – legyen bármilyen apróságról szó, ami eddig csak az ő birtokában volt – rám is átszállt. De ha ez mégsem történt meg, tettem róla, hogy megtörténjék. Hogyan? Kérdeztem! Személyes veszteségként kezelem, ha semmit nem tanulok abból, hogy valakivel kapcsolatba kerültem. (Harry Lorayne)
 - Csak akkor mondhatjuk, hogy valóban tanulunk valamit, ha a gyakorlatban is tudjuk hasznosítani új ismereteinket, jártasságunkat, szokásainkat, megérzéseinket. Más szavakkal: tanulni annyit jelent, mint változni. (Krystyna Weinstein)
 - Hagyományosan a gyerekek és a fiatal felnőttek úgy tanulnak, hogy osztályokban ülnek, tankönyveket olvasnak, vizsgáznak. Az élet iskolájában fordítva megy a dolog. Először kell vizsgázni, aztán tanuljuk meg a leckét – persze csak ha okosak és nyitottak vagyunk. A sikeresek gyorsan tanulnak az élet vizsgafeladataiból. (Lionel L. Fischer)
 - A tudatlanok legnagyobb gyengéje, hogy nincsenek tudatában a tudatlanságuknak. (Amos Bronson Alcott)
 - A bölcs többet tanul az ostobától, mint az ostoba a bölcstől. (Cato)
 - A világot sokkal inkább a látszat, mint a valóság mozgatja, ezért aztán legalább olyan fontos olyannak látszani, mintha tudnánk valamit, mint az, hogy tényleg tudjunk valamit. (Webster)
 - Nem vagyok már annyira fiatal, hogy mindent tudjak! (Wilde)
 - Minden idők egyik legnagyobb félígazsága, hogy a tudás – hatalom. Az igazság az, hogy a tudás hatalommá válhat, de csak akkor, ha olyan eszközökkel és gyakorlati hozzáállással van aládúcolva, amelyek lehetővé teszik az alkalmazását. (McCormack)
 - Tudásunk véges, tudatlanságunk pedig szükségszerűen végtelen. (Karl Popper)
- Magyar szólások, mondások:** Aki tanít, tanul. A tyúkot tojni ne tanítsd, ha csirke vagy. Ne tanítsd a récét úszni. Az tanítson másokat, aki maga is tanul. Késő az agg ébet táncra tanítani. Nehezen tanul a vén ökr. Nehéz a számarat kutya-ságra tanítani. Szó és korbács hamar tanít. Tanításnak szánya a jó példa. Jobb a példa a tanításnál. Rossz tanítótól tanulhatsz, mit kelljen kerülnöd. A jó tanítvány se mindjárt mester. Bolond mesternek eszelős tanítványa. Nyomorult mester, ki tanítvány nem volt. Ritka, mint a hálados tanítvány. A jó pap holtig tanul. (Mégis ostobán hal meg.) Azt tanul (tanítsd) az iskolában, ami hasznos a világban. Ki-ki amint tanulta a táncot, úgy járja. Könnyen tanulják a rosszat, nehezen a jót. Legjobb az embernek máson tanulnia. Tanulj, ha azt akarsz, hogy ember legyen belőled. Hosszú a tanulás, de rövid az élet. Tanulatlan ifjú még ifjúságában koldustarisznyát visz a nyakában. Á. A.

AZ MKB NYUGDÍJPÉNZTÁRRÓL

Elérte a 220 ezer főt az MKB pénztárak taglétszáma, amely a magán-, az önkéntes nyugdíjpénztárt és az egészségpénztári tagokat foglalja magába. Az **MKB Nyugdíjpénztár Önkéntes Ága** a piac 5 legnagyobb pénztára között szerepel. Egy év alatt 2006. végére az Önkéntes Ág taglétszáma 11,9%-kal, 101 ezer főről **113 ezer főre** nőtt, **vagyona 73,8 Mrd Ft-ról 13,2%-kal 83,3 Mrd Ft-ra** emelkedett. A kimutatások szerint a pénztártagok egy főre jutó vagyona (734 ezer Ft) fajlagosan a legmagasabbak között van a piacon.

Az MKB Nyugdíjpénztár **Magánnyugdíjpénztári Ága** taglétszáma egy év alatt 27,7 ezer főről 7%-kal emelkedett, jelenleg **30 ezer főt** számlál, **vagyona 28%-kal 25 Mrd Ft-ról 32 Mrd Ft-ra** nőtt, és így 1 millió Ft feletti egy főre jutó átlagvagyonnal rendelkezik.

Az **MKB Egészségpénztár tagjainak száma** május végén már **76 ezer fős**, amivel a pénztár a 4. legnagyobbak számát a hazai piacon.

Az egyéni számlára kerülő rész az MKB Nyugdíjpénztárban

A pénztár biztos háttere, a magas befizetések teszik lehetővé a működés kockázatmentességét, az egyéni számlán történő jóváírások stabilitását, lehetőség szerinti emelését.

A Közgyűlés döntése értelmében 2007. január 1-től a befizetett tagdíj tartalékok közötti felosztásra szolgáló eddigi 5 sáv mellett a magasabb befizetések további ösztönzése érdekében egy hatodik sáv került bevezetésre.

Valamennyi jogcímen befizetett éves tagdíj	A fedezeti tartalékba kerül a befizetés	Működési tartalékba kerül a befizetés	Likviditási tartalékba kerül a befizetés
1 000.001 Ft felett	979.000 Ft és az 1 000.000 Ft feletti rész 99,5%-a	19.000 Ft és az 1 000.000 Ft feletti rész 0,3 %-a	0,2%-a

Magán ágon egységesen a Pénztár **emelte az egyéni számlán jóváírásra kerülő összeget**, már a befizetett összeg 94,8%-a kerül az egyéni számlára. A működési hozzájárulás 4,8 %, a tagdíj 0,4%-ából likviditási tartalék képződik.

Hozamok

Az MKB Nyugdíjpénztár hosszú távú konzervatív befektetési politikájának megbízhatóságát mi sem jelzi jobban, minthogy a pénztár **2002-2006 között a pénztár egészére vetített nettó hozamráta az Önkéntes Ágban évi 9,43% volt, pedig a Magán Ágban évi 9,36 százalék.**

A Nyugdíjpénztár befektetési politikája eredményességét bizonyítja, hogy **2006-ban Önkéntes Ágon 3,11 %, Magán Ágon 3,14 % reálhozamot ért el**, figyelembe véve a 3,9%-os inflációt.

Nettó hozamráta (%)	Önkéntes Ág			Magán Ág		
	2006	2002-2006 mértani átlaga	Alakulás óta eltelt 11 év mértani átlaga	2006	2002-2006 mértani átlaga	Alakulás óta eltelt 9 év mértani átlaga
A pénztár egészére	7,01	9,43	14,77	7,04	9,36	10,83
Infláció	3,9	4,85	9,79	3,9	4,85	7,46

A pénztárba történő megtakarítások hozama mentes a kamatadó megfizetése alól és az infláció szintje felett elért hozamok a pénzpiaci kamatokhoz képest is versenyképes megtakarításokat jelentenek.

2006. decemberében elfogadott **2007. évi befektetési politika** az állampapírok mellett külföldi befektetési termékek és részvények hangsúlyosabb szerepeltetését írta elő. A nyitás egyik legfőbb indoka, hogy a hazai állampapírok esetében hozamcsökkenés várható. A pénztár vagyonkezelője a limitek által meghatározott mozgásteret maximálisan kihasználhatja a jövőben, így például a részvényhányad a pénztári portfólióban kiemelkedően jó piaci környezetben elérheti a 25 százalékot is. A piaci trendnek megfelelően a vagyonkezelő a közvetlen értékpapír piaci befektetések mellett az ingatlanpiaci megjelenést tervezi ingatlan befektetési alap formájában.

Rendelkezés az adóról

Az **APEH 2007. április 6-án megkezdte a 2006. évi adó visszatérítésre** vonatkozó, pénztártagjaink által tett rendelkezések alapján tagjaink részére az esedékes **utalásokat**, melyek számlán történő jóváírása is a beérkezés napjával egyezően folyamatos.

Központosított bevallás és beszédés a magánnyugdíjpénztárakba

A 2007. év komoly magánnyugdíjpénztári változása, tagdíj bevallás és -fizetés az APEH-hez érkezik. A feldolgozás APEH-hez kerülésével elvben csökken majd a pénztárak adminisztrációs terhe és így költsége is, de a befizetések beazonosítása hosszabb időt vesz igénybe, az APEH-től az ellenőrzött, elektronikus bevallások a benyújtást követően kb. 1,5 hónap múlva érkeznek meg a pénztárakhoz. Fontos, hogy a késedelem miatt nem éri anyagi veszteség a pénztártagokat, mert -függetlenül a könyvelés tényleges dátumától- a pénz beérkezésének napjától jogosult a pénztártag az adott összeg hozamára.

További pénzügyi lehetőségek Pénztártagjainknak

- Az **átmeneti pénzügyi forráshoz** jutást segíti a Pénztár a tagsági jogviszony alatt többször felvehető **Tagi kölcsön lehetőségével**.
- A **10 éves pénztártagságot elért tagjaink** -megtakarításuk megtartása és természetesen az elért hozamok jóváírása mellett- élhetnek a **Tagi lekötés** lehetőségével. (az egyéni számla felének hitelfelvétel érdekében történő elzálogosítása) Ez a forma előnyös lehet, mert így úgy lehet szabadon felhasználni a pénzhez jutni, hogy nem kell a felvett összeg egy részét adóként befizetni.
- A hitel természetesen rendelkezésre áll azok számára is, akik átlépéssel, beolvadással váltak tagjainkká, valamint a jövőben lépnek át hozzánk. A kölcsön legkisebb összege 300 ezer Ft.
- A tagi kölcsön és a tagi lekötés lehetőségén kívül a két éves tagsági jogviszonnyal, és legalább 600 e Ft-os egyéni számlával rendelkező tagjaink részére az **MKB Bank 150 e Ft-os hitelkártyát biztosít**, amelyhez egyszerűsített hitelbírálattal lehet hozzájutni;

Nyugdíjkorhatárt elért pénztártagjaink figyelmébe

- A nyugdíjkorhatár elérésekor, nyugdíjba vonuláskor nem szükséges azonnal kivenni az egyéni számlán lévő pénzt, hanem **addig, míg van adózott jövedelem, célszerű még igénybe venni az egyéni befizetések után járó adókedvezményt**;
- Nyugdíjas tagjaink** befektetéseiket **tagdíj fizetése nélkül, költségmentesen** tarthatják egyéni számlájukon;
- Nyugdíjszolgáltatás igénylésekor –az **egyoösszegű kifizetés helyett- célszerű járadék kifizetést kérni**.
Járadékfizetés választása tagjainknak azért előnyös, mert
 - Az egyéni számlán lévő **összeg után képződő hozam adómentes**, míg a kivett összeg banki kamata adóköteles;
 - A járadék összege a számlatulajdonos kérésének megfelelően alakítható, s mindaddig folyósítjuk, míg erre az egyéni számla fedezetet biztosít. A **járadék összege módosítható**, szükség esetén egyösszegű szolgáltatással a maradék összeg felvehető;
 - A **Pénztár a járadék szolgáltatás idején** sem működési, sem likviditási célra **nem von le semmit a számlából**;
- A számlatulajdonos **halála esetén** a számlán lévő összeg **adó és illetékmentesen** kerül a megjelölt **kedvezményezett vagy örökös részére kifizetésre**;

Járadékfizetéssel, tagi kölcsönrel, tagi lekötéssel kapcsolatban mind ügyfélszolgálatunk, mint az MKB Bank országszerte működő 68 fiókja segíti tagjaink ügyintézését.

Az MKB-Csoport által ajánlott kedvezményekről kapcsolatos további információról az MKB TeleBANKár (06 40 333 666), az MKB honlapja (www.mkb.hu) vagy bármelyik MKB fiók. nyújt tájékoztatást.

MKB Nyugdíjpénztár

TÁJÉKOZTATÓ

a Pedagógusok Szakszervezete tevékenységéről a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény módosítását célzó törvénytervezetek vitájában

A közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény (Kjt.) tervezett módosításai csaknem egy éve – a Kormány reformelképzeléseinek nyilvánosságra hozatala óta – tartják bizonytalanságban a pedagógus társadalmat. Nyilvánvaló, hogy az oktatásügy tervezett és immár végrehajtás alatt álló reformja nem hagyhatja érintetlenül a közoktatásban dolgozók közalkalmazotti jogviszonyát sem. A kormányzati elképzelések nem titkolt célja mindvégig az volt, hogy a várható létszámleépítések költségeit minimalizálják, a közalkalmazotti jogviszony némileg privilegizált jellegét csökkentsék és e jogviszony jellemzőit közelítsék a piaci viszonyok között érvényesülő szabályozáshoz. A már végrehajtott reformelképzelések kapcsán létrehozott jogszabályváltozások, a kötelező óraszám emelése, a tagintézménnyé alakítás kötelezettsége, az intézményösszevonások, a szakoktatás intézményrendszerének átszervezése óhatatlanul álláshelyek megszüntetését eredményezik. A szakszervezetek feladata ebben a helyzetben egyfelől az lehetett, hogy a közalkalmazottakat és e rétegen belül a közoktatásban dolgozókat érintő jogszabályi változások a lehetőségekhez képest megőrizze azokat az évtizedek során megszerzett és jogilag körülbástyázott előnyöket, amelyek e jogviszony lényegét jelentették. Másfelől viszont szem előtt kellett tartani azt is, hogy az esetlegesen mégis tért nyelő hátrányos rendelkezések ne akkor zúduljanak a pedagógus társadalomra, amikor az álláshelyek nagyszámú megszűnése miatt tömegek kerülhetnek rendkívül hátrányos helyzetbe.

Mivel a Kjt. tervezett módosításai nem csak az oktatási ágazatot, hanem a közalkalmazottak teljes körét érintik, az eredményes fellépés érdekében feltétlenül szükséges volt a munkavállalói oldal egységes fellépése, amelyet a Szakszervezetek Együttműködési Fórumán (SZE) sikerült kialakítani hosszabb tárgyalások után. Természetesen a SZE-en belül érvényre kellett juttatni az ágazati szempontokat is, ami érzésünk szerint sikerült is.

A Kjt. módosítása kapcsán a kormányzati oldal 2006 júniusától számos törvénytervezetet készített és adott át megvitatásra. E tervezetek jó része az érdekegyeztetés fórumaiig sem jutott el, mert a szakértői egyeztetések, szakértői vélemények a tervezetek tarthatatlanságát, esetleges alkotmányossági problémáit kellő időben feltárták és a kormányzati oldalt is újragondolásra készítették.

A törvény tervezett módosításainak kezdetektől fogva súlyponti kérdése volt a közalkalmazott jogviszonynak a munkáltató részéről **felmentéssel történő megszüntetése** kapcsán kialakítandó szabályozás, a munkáltató munkakör felajánlási kötelezettségének terjedelme és határai. A kezdeti kormányzati elképzelések szerint (ezt tükrözte a 2006. augusztusi törvényjavaslat) kifejezetten **mellőzni kívánták** azt a garanciális jellegű felmentési korlátozást, hogy a közalkalmazott csak akkor menthető fel, ha a munkáltatónál vagy az irányítása, felügyelete alatt álló szervezetben nincs a képzettségének, végzettségének megfelelő más munkakör, illetve, ha az ilyen munkakörbe történő áthelyezéséhez a közalkalmazott nem járul hozzá [Kjt. 30. § (3) bekezdése]. Erőteljes fellépésünk nyomán a kormányzati elképzelésekben határozott szemléletváltás következett be, ami végül is **2006 novemberére** a kormányzatot az alábbi felismerésre készítette:

„A hatékony közszolgáltatnak minőségi munkaerőre van szüksége, meg kell szereznie és meg kell tartania a jó képességű alkalmazottakat. Ehhez a versenyszférával szemben – figyelemmel az alacsonyabb díjazásra – komparatív előnyöket kell biztosítani, amelyek nem szükségszerűen eredményeznek többletkiadásokat. Pazarlás, ha megfelelő kiválasztás, külön vizsgálat, a felajánlható üres állások felderítése nélkül kerülnek szervezeti okok miatt utcára a közalkalmazottak. Időlegesen kárba vész az oktatás során rájuk fordított költség, jelentős a jogviszony megszüntetés pénzügyi vonzata is, gyors elhelyezkedés hiányában „fogyasztják” a munkanélküliek ellátására, segélyezésére és átképzésére szolgáló büdzsét is.” (A Szociális és Munkaügyi Minisztérium a Kjt. módosításának kritériumai és céljai című munkanyaga és a figyelembe vételével készített törvénytervezet általános indokolása.)

Ez a gondolat azután a további törvénytervezetek vezérfonalává vált és végül kiteljesedett a munkáltatói, sőt a fenntartói szintű álláshelynyilvántartás bevezetésének követelményében, a munkáltatói és fenntartói állásfelajánlási kötelezettség megfogalmazásában.

Már e szemléletváltás jegyében született meg az Államreform Bizottság, az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium **2006. decemberi** törvénytervezete. E tervezet azonban számos, a közalkalmazottakat hátrányosan érintő rendelkezés megfogalmazása mellett jogszabály-szerkesztési, jogtechnikai szempontból olyan, kellően ki nem érlelt, követhetetlen és zavaros elképzeléseket, megfogalmazásokat tartalmazott (amelyekre itt részleteiben szükségtelen kitérni), hogy a SZE-ben kialakult szakmai álláspont alapján **érdemi megvitatásra alkalmatlannak** minősítettük. Ezen álláspontunkat a kormányzati oldal is kénytelen volt elfogadni. Az átdolgozás időigényessége miatt jeleztük, hogy 2008 előtt elképzelhetetlennek tartjuk a törvény hatályba lépését.

Ilyen előzmények után született meg **2007 májusában** az a törvénytervezet, amelyet a SZE-ben megvitatunk és álláspontjaink egyeztetése után a Közalkalmazottak Országos Munkaügyi Tanácsán (KOMT) két alkalommal is képviseltük egységes álláspontunkat. A második, 2007. május 15-én tartott KOMT-ülésen a kormányzati oldal képviselői a korábbi ülésen kifejtett álláspontunk jelentős részét elfogadták és ez tükröződött is a Kormány által 2007. május 21-én az Országgyűlés elé terjesztett T/3092. számú törvényjavaslatban is.

A 2007. májusi törvénytervezet a decemberi tervezet jogszabály-szerkesztési hibáit levetkőzve, tárgyalásra alkalmas, összefüggő és átlátható szabályrendszert alkotott, amelyből egyértelműen kitűntek a kormányzati elképzelések és azok a tervezett intézkedések is, amelyek a szakszervezetek számára elfogadhatatlannak. Az egységes SZE-álláspont mellett ágazati érdekeinknek megfelelően hangot tudtunk adni és a kormányzati oldal e felvetéseinket többnyire el is fogadta. Példaként érdemes megemlíteni, hogy a törvénytervezet a magasabb vezető, vezető állású közalkalmazottak felmentése kapcsán követendő eljárás szabályairól egyáltalán nem rendelkezett, holott a hatályos törvény – bár nem minden igényt kielégítő módon – rendezte ezt a kérdést [Kjt. 30. §-ának (1) bekezdés c) pontja]. A szakoktatás intézményrendszerének átszervezése kapcsán e rendelkezés hiánya magasabb vezető és vezető állású pedagógusok sokaságát hozta volna jogilag nem kezelhető helyzetbe. Felvetésünkre a kormányzati oldal a jogi szabályozás hiányosságát, mint ágazati problémát felismerte és a törvény tervezetét megfelelően kiegészítette.

A terjedelemi korlátok miatt itt csak példálózva utalok azokra a rendelkezésekre, amelyekkel szemben a szakszervezeti álláspontot sikerült elfogadtatni:

➤ A közalkalmazotti jogviszony **pályázat** alapján történő létesítésével kapcsolatban azt az álláspontot képviseltük, hogy az általános pályáztatási kötelezettség bevezetése nem indokolt. A kormányzati oldal jelezte, hogy a pályázati rendszer még kidolgozás alatt áll. Az Országgyűléshez benyújtott törvényjavaslat ugyan az általános pályáztatási kötelezettséget tartalmazza, azonban egyszerűsített pályázati formában azzal, hogy kivételként „kiemelt” pályáztatás is előírható.

➤ A **próbaidő** tervezett megemelésétől (általánosan 3 hónap, amely adott esetben 10 hónapra is emelkedhet) tiltakozásunk hatására a kormányzati oldal eltekintett és a három hónapos általános próbaidő mellett a próbaidőt 4 hónapban maximalta.

➤ A **gyakornoki idő** folyamatosságának elismerésénél a tervezett 6 hónappal szemben a kormányzati oldal elfogadta azt a javaslatunkat, hogy amennyiben a közalkalmazotti jogviszony a gyakornoki idő alatt megszűnik, tartamát a szakmai gyakorlat megállapításánál akkor kell figyelembe venni, ha a jogviszony megszűnését követően a munkavállaló a **korábbi jogviszony fennállása időtartamának megfelelő időn belül** a korábbival azonos, vagy azzal egyenlő értékű munkakörre közalkalmazotti jogviszonyt létesít. Ezzel elejét lehetett venni annak a visszas helyzetnek, hogy jelentős (1-2 éves) gyakornoki idő 6 hónap elteltével elenyésszen.

➤ A **munkaidő keretét** az Mt. szerinti három hónapban fogadta el.

- A **felmentési idő** drasztikus csökkentésétől a kormányzati oldal visszalépett és tervezetében visszaállította a jelenleg hatályos mértéket.
- A **kirendelés** együttes időtartamát a tervezett 150 napról 110 napban maximálta.
- A **felmentési korlátokat** érintetlenül hagyva, a munkakör-felajánlási rendszert kiszélesítette.
- A módosító törvény **hatályba lépésének** időpontját a tervezett 2007. július 1. napjáról **2007. szeptember 1. napjára, egyes rendelkezések tekintetében 2008. január 1. napjára** módosította.

A tárgyalások és a viták során mindvégig azt az álláspontot képviseltük, hogy a tervezett módosítások java része a közalkalmazottakra

nézve hátrányos, megszorító jellegű rendelkezéseket tartalmaz, a korábbi rendelkezésekhez képest visszalépést jelent, a szakszervezetek tehát a tervezett módosításokkal kapcsolatban nem érhetnek egyet. Ezen álláspontunk fenntartása mellett a tárgyalásokon igyekeztünk a hátrányokat a lehetőségekhez képest minimalizálni, véleményünk szerint nem is sikertelenül. A jelenlegi helyzetben lényeges eredményként könyvelhetjük el, hogy a felmentési idő érintetlenül maradt és a módosító rendelkezések hatályba lépése 2007. szeptember 1., illetve 2008. január 1. napjára tolódott. Természetesen az eredmény az Országgyűlés által elfogadott törvényben fog véglegesen megmutatkozni.

Dr. Selmeci István

A csoportos létszámcsoökkentés szabályai (A munkaügyi központok tájékoztatója alapján)

A létszámcsoökkentés bejelentésének jogi alapja

A csoportos létszámcsoökkentések lebonyolításának munkaadókra kötelező szabályait a Munka törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (a továbbiakban: Mt.), a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény (a továbbiakban: Ktv.), a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.), továbbá a Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományú katonáinak jogállásáról szóló 2001. évi XCV. törvény (a továbbiakban: Hjt.) szabályozza.

A szabályozás célja

Az Mt. 94/A. § – 94/G. §, a Kjt. 17/B. §, a Kjt. 38–38/A. § és a Hjt. 59. § alapján olyan megyei szintű szabályozás kiadása és alkalmazása, amely meghatározza a munkaügyi központ számára a munkáltatók által elhatározott és a vonatkozó jogszabályokban meghatározott mértékű létszámcsoökkentésekre vonatkozó bejelentések egységes ügyintézését.

Speciális célja:

- összefüggések rendszerében kezelni a létszámcsoökkentés folyamatát;
 - információt, útmutatást adni a munkaügyi szervezetben dolgozó munkatársaknak a csoportos létszámcsoökkentések kezeléséhez.
- A csoportos létszámcsoökkentés bejelentésével, végrehajtásával és hátrányos következményeinek enyhítésével kapcsolatos feladatok meghatározása, szabályozása.

A szabályozás tárgya

A megyei (fővárosi) munkaügyi központ (a továbbiakban: munkaügyi központ) illetékességi területén működő munkáltatók által tervezett létszámcsoökkentésekre vonatkozó bejelentések kezelése.

A csoportos létszámcsoökkentésre vonatkozó szabályok az Mt. és a Kjt. szerint

Az Mt. alapján csoportos létszámcsoökkentésnek minősül, ha a munkáltató a döntést megelőző féléves, átlagos statisztikai létszáma szerint:

- 20-nál több és 100-nál kevesebb munkavállaló foglalkoztatása esetén legalább 10 fő;
- 100 vagy annál több, de 300-nál kevesebb munkavállaló foglalkoztatása esetén legalább a munkavállalók 10%-a;
- 300 vagy annál több munkavállaló foglalkoztatása esetén legalább 30 fő

munkaviszonyát kívánja 30 napos időszakon belül működésével összefüggő ok miatt megszüntetni [94/A. § (1)].

Kjt. 38/A. § (1) A Munka törvénykönyve 94/A. § (1) bekezdése azzal az eltéréssel alkalmazandó, hogy csoportos létszámcsoökkentésnek minősül, ha a munkáltató a működésével összefüggő ok miatt a döntést megelőző féléves átlagos statisztikai létszáma szerint

- a) húsz fő vagy annál kevesebb közalkalmazott foglalkoztatása esetén legalább öt fő,
- b) húsznál több és száznál kevesebb közalkalmazott foglalkoztatása esetén legalább tíz fő,
- c) száz vagy annál több, de háromszáznál kevesebb közalkalmazott foglalkoztatása esetén legalább a közalkalmazottak tíz százaléka,
- d) háromszáz vagy annál több közalkalmazott foglalkoztatása esetén legalább harminc közalkalmazott közalkalmazotti jogviszonyát kívánja harmincnapos időszakon (Munka törvénykönyve 94/C. §) belül megszüntetni.

(2) A Munka törvénykönyve csoportos létszámcsoökkentésre vonatkozó szabályait azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy rendes felmondáson felmentést, illetve a Munka törvénykönyve 88. § (2) bekezdése szerinti munkáltatói intézkedésen az e törvény 27. §-ának (2) bekezdése által szabályozott azonnali hatályú megszüntetést kell érteni, ha ezek közlésére a 30. §-a (1) bekezdésének a)-c) pontja alapján kerül sor.

(3) A miniszter és az önkormányzat a létszámcsoökkentést eredményező döntésének meghozatala előtt az ágazati (alágazati) érdekegyeztető tanácsban, illetve az önkormányzati érdekegyeztető tanácsban - az érdekegyeztetésben részt vevő felekkel - egyeztetést kezdeményez.

Amennyiben a munkáltató fél évnél rövidebb ideje alakult, akkor az átlagos statisztikai létszámot az adott időszakra vonatkozóan kell megállapítani [Mt. 94/A. § (2)].

A csoportos létszámcsoökkentéssel érintett létszám megállapításánál figyelmen kívül kell hagyni azokat a munkavállalókat, akiknek a munkaviszonyát a munkáltató nem a működésével összefüggő okból, hanem a munkavállaló képességeivel, illetve a munkaviszonnyal kapcsolatos magatartásával kapcsolatos okból kívánja megszüntetni.

A munkáltató működésével összefüggő okból történő munkaviszony-megszüntetést a megszüntetés módjától függetlenül figyelembe kell venni (rendes felmondás, közös megegyezés).

Több telephely esetén a feltételek fennállását telephelyenként kell megállapítani azzal, hogy ugyanazon munkaügyi központ illetékességi területén található telephelyek esetében a munkavállalók létszámát össze kell számítani. Tehát a megye területén több telephellyel rendelkező munkáltató esetén az elbocsátásra kerülő munkavállalók létszámát együtt kell figyelembe venni.

A változó munkahelyen foglalkoztatott munkavállalót azon a telephelyen kell figyelembe venni, ahol a csoportos létszámcsoökkentésről szóló döntés meghozatalakor munkát végez [Mt. 94/A. § (3)].

Csoportos létszámcsoökkentés esetén a munkáltató a döntést megelőző legalább 15 nappal köteles az üzemi tanáccsal, üzemi tanács hiányában a munkáltatónál képvisellel rendelkező szakszervezetek és a munkavállalók képviselőiből létrehozott bizottsággal (a továbbiakban: a munkavállalók képviselői) konzultációt kezdeményezni és a döntések meghozataláig vagy a megállapodás megkötéséig folytatni [Mt. 94/B. § (1)].

A konzultációs kötelezettség a jogutód nélkül megszűnő munkáltató felszámolóját, illetve végelszámolóját terheli [Mt. 94/B. § (2)].

A munkáltató köteles a konzultációt megelőzően legalább 7 nappal a munkavállalók képviselőivel írásban közölni:

- a tervezett létszámcsoökkentés okait;
 - a foglalkoztatási csoportok szerinti megosztásban a tervezett létszámcsoökkentéssel érintett munkavállalók létszámát, illetve
 - a csoportos létszámcsoökkentés döntését megelőző féléves átlagos statisztikai létszámát [Mt. 94/B. § (3) a)-c)].
- Ugyanakkor a konzultáción a munkáltató megfelelő időben köteles írásban közölni a munkavállalók képviselőivel:
- a létszámcsoökkentés végrehajtásának tervezett időtartamát és időbeni ütemezését;
 - a kiválasztás szempontjait, valamint

- a munkaviszony megszüntetésével járó, a jogszabályban, illetve a kollektív szerződésben meghatározottól eltérő juttatás feltételeit, mértéke meghatározásának módját [Mt. 94/B. § (4)].

A konzultációnak – a megállapodás érdekében – ki kell terjednie a csoportos létszámcsoökkentés

- elkerülésének lehetséges módjára, eszközére;
- elveire;
- következményeinek enyhítését célzó eszközökre, valamint
- az érintett munkavállalók számának csökkentésére [Mt. 94/B. § (5)].

Amennyiben a munkáltató és a munkavállalók képviselői a konzultáción megállapodást kötnek, írásba kell foglalni, és meg kell küldeni az illetékes munkaügyi központnak [Mt. 94/B. § (6)].

Ha a konzultációt követően a munkáltató a csoportos létszámcsoökkentés végrehajtásáról dönt, döntésében meg kell határozni:

- az intézkedésével érintett munkavállalók létszámát foglalkoztatási csoportok szerinti megosztásban;
- a csoportos létszámcsoökkentés végrehajtásának kezdő és befejező időpontját, illetve időbeni ütemezését [Mt. 94/C. § (1)].

A csoportos létszámcsoökkentés időbeni ütemezését 30 napos időszak alapján kell meghatározni [Mt. 94/C. § (2)].

Amennyiben a létszámcsoökkentés nem egyidejűleg valósul meg, végrehajtását 30 napos intervallumokra kell osztani, melyekhez szakaszonként jól elkülöníthető nevesített listát kell csatolni. A 30 napos intervallumra osztás nem helyettesíti a bejelentési kötelezettséget.

Ha azonban a munkáltató az adott időszakon belül az utolsó munkaviszony-megszüntetésre irányuló jognyilatkozat közlésétől, illetve megállapodás megkötésétől számított 30 napon belül újabb, a munkaviszony megszüntetésére irányuló jognyilatkozatot közöl, illetve megállapodást köt, az ezzel érintett munkavállalókat az előző ütemben érintett munkavállalók létszámához kell számítani [Mt. 94/C. § (3)].

A munkaviszony megszüntetésére irányuló jognyilatkozaton a munkáltató működésével összefüggő okra alapított rendes felmondást, illetőleg a határozott időre szóló munkaszerződés egyoldalú megszüntetésére irányuló munkáltatói intézkedést [Mt. 88. § (2)] kell érteni, ugyanakkor megállapodásnak a közös megegyezést [Mt. 87. § (1) a)] kell tekinteni [Mt. 94/C. § (4)].

Az előbbiekből megfogalmazottak azt jelentik, hogy nemcsak azokat a munkavállalókat kell számba venni a csoportos létszámcsoökkentés szabályainak alkalmazásánál, akiknek a munkaviszonyát a működésével összefüggő okból rendes felmondással szünteti meg a munkáltató, hanem azokat is, akiknek határozott idejű munkaviszonyát lejártá előtt, az Mt. 88. § (2) bekezdése alapján szüntetik meg, valamint akiknek a munkaviszonyát közös megegyezéssel szünteti meg.

A szabályozás mögött az a szándék húzódik meg, hogy a csoportos létszámcsoökkentés tényállásának megállapításakor számításba kell venni az adott időszakban jelentkező összes munkaviszony megszüntetését. Így a munkáltatók a közös megegyezéssel történő munkaviszony-megszüntetésekkel ne tudják kijátszani a kötelező csoportos létszámcsoökkentési bejelentés megtevéletét.

A munkaügyi központok irányában teljesítendő bejelentések, tájékoztatások

A hatályos törvény nemcsak a munkáltató belső, munkavállalók felé irányuló tájékoztatási kötelezettségét rögzíti, hanem a külső, az illetékes hatóságok (munkaügyi központok) vonatkozásában fennálló kötelezettségét is. E bejelentésnek, tájékoztatási kötelezettségnek az a célja, hogy az érintett munkaerőpiaci szervezet felkészülhessen a leépítéssel érintettek fogadására, segíthesse őket álláskeresésükben, újbóli elhelyezkedésükben, illetve szükség esetén zökkenőmentesen tudja álláskeresői támogatásban részesíteni őket.

A csoportos létszámcsoökkentésre vonatkozó szándék s az Mt.-ben meghatározott adatok bejelentése:

A munkáltató már a csoportos létszámcsoökkentésre vonatkozó szándékáról, valamint mindazon adatokról, amelyeket az Mt. 94/B. § (3) bekezdése szerint a munkavállalók képviselőinek is a rendelkezésére bocsát az előzetes tájékoztatás közben, írásban értesíti az érintett telephely szerinti illetékes munkaügyi központot.

E rendelkezés lehetővé teszi, hogy a munkaügyi szervezet már a létszámcsoökkentés korai szakaszában – amikor még csak létszámcsoökkentési szándék fogalmazódik meg a munkáltatóban – információt sze-

rezhessen a foglalkoztatási problémák kialakulásáról, illetve bekapcsolódhasson a folyamat feszültségmentes lebonyolításába, és szolgáltatásai révén megelőzhesse a válsághelyzetek létrejöttét.

Az értesítést a munkavállalók képviselői részére történő írásos tájékoztatással egyidejűleg kell megküldeni a munkaügyi központnak, és másolatát a munkavállalók képviselőinek át kell adni [Mt. 94/D. § (1)].

Konzultáció közbeni írásos tájékoztatás:

A konzultáció közben a munkáltató megfelelő időben köteles írásban közölni a munkavállalók képviselőivel az Mt. 94/B. § (4) bekezdésében meghatározott körülményeket.

Az erről szóló értesítést a munkavállalók képviselői részére történő írásos tájékoztatással egyidejűleg kell megküldeni a munkaügyi központnak, és másolatát a munkavállalók képviselőinek át kell adni.

Tájékoztató megállapodás megkötéséről:

Ha a munkáltató és a munkavállalók képviselői a konzultáció alatt megállapodást kötnek, írásba kell foglalni, és meg kell küldeni az illetékes munkaügyi központnak [Mt. 94/B. § (6)].

Tájékoztató a létszámcsoökkentésre vonatkozó végleges döntésről:

A munkáltató a csoportos létszámcsoökkentésre vonatkozó végleges döntéséről az érintett telephely szerint illetékes munkaügyi központot a rendes felmondás, illetőleg a határozott időtartamú munkaviszonynak a lejárata előtti megszüntetéséről szóló Mt. 88. § (2) szerinti jognyilatkozat közlését legalább 30 nappal megelőzően írásban tájékoztatja [Mt. 94/D. § (2)].

Ekkor közölni kell a létszámcsoökkentéssel érintett munkavállalók

- személyi adatait (ide értve a Társadalombiztosítási Azonosítási Jelét is);

- utolsó munkakörét;
- szakképzettségét és
- átlagkeresetét [Mt. 94/D. § (2) a)-d)].

A munkaügyi központok – a foglalkoztatási hivatal ajánlása alapján – a csoportos létszámcsoökkentések bejelentéséhez külön adatlapot rendszeresítettek, mely a törvényben előírtakon kívül egyéb, a foglalkoztatási hivatal statisztikai adatszolgáltatási rendszerének megfelelő adatokat is tartalmaz.

Tájékoztató a munkavállalók értesítéséről:

A munkáltató a csoportos létszámcsoökkentésre vonatkozó döntéséről az érintett munkavállalót előzetesen írásban tájékoztatja, mely tájékoztatás másolatát meg kell küldeni az illetékes munkaügyi központnak is.

A munkavállalók képviselői irányában teljesítendő tájékoztatások:

A hatályos törvény oly módon állapítja meg a munkaadó tájékoztatási kötelezettségeit a munkaügyi központ és a munkavállalók képviselői irányába, hogy mindkettőnek kölcsönösen meg kell küldeni bármelyik irányába teljesített tájékoztatás, értesítés másolatát, a tájékoztatással, értesítéssel egyidejűleg. Így a munkaügyi központ irányába teljesített kötelező tájékoztatásról, értesítésről egyidejűleg a munkáltató is tudomást szerez (és fordítva ugyanígy).

Értesítés konzultáció kezdeményezéséről és a konzultáció előtt az Mt.-ben meghatározott adatok bejelentése:

Csoportos létszámcsoökkentés tervezése esetén a munkáltató a döntést megelőző legalább 15 nappal köteles a munkavállalók képviselőivel az Mt. 94/B. § (1) bekezdése szerint konzultációt kezdeményezni, és a döntések meghozataláig vagy a megállapodás megkötéséig folytatni.

A munkáltató mindazon adatokat, amelyeket az Mt. 94/B. § (3) bekezdése meghatároz, köteles a munkavállalók képviselőivel írásban közölni a konzultációt megelőzően 7 nappal.

E kötelezettség teljesítésével egyidejűleg, ezekről az adatokról írásbeli értesítést kell küldeni a munkaügyi központnak, és a másolatot a munkavállalók képviselőinek át kell adni [Mt. 94/D. § (1)].

Konzultáció közbeni írásos tájékoztatás:

A konzultáción a munkáltató megfelelő időben köteles írásban közölni a munkavállalók képviselőivel az Mt. 94/B. § (4) bekezdésében meghatározott körülményeket.

E kötelezettség teljesítésével egyidejűleg, ezekről a körülményekről írásbeli értesítést kell küldeni a munkaügyi központnak, és a másolatot a munkavállalók képviselőinek át kell adni [Mt. 94/D. § (1)].

Megállapodás megkötése:

Ha a munkáltató és a munkavállalók képviselői a konzultáción megállapodást kötnek, írásba kell foglalni és meg kell küldeni az illetékes munkaügyi központnak [Mt. 94/B. § (6)].

Az Mt. nem tartalmaz szabályt arra vonatkozóan, hogy a munkaadó igazolja a munkavállalók képviselői felé, hogy a megállapodást a munkaügyi központnak megküldte. Mivel minden munkaügyi központ, illetve a munkavállalók irányába teljesítendő tájékoztatási kötelezettség megtételét egyidejűleg igazolni rendeli a munkavállalók képviselői irányába, célszerű a megállapodás megküldéséről is tájékoztatnia a munkavállalók képviselőit.

Tájékoztatás a létszámcsoökkentésre vonatkozó végleges döntésről, a munkavállalók értesítéséről:

Ha a konzultációt követően a munkáltató a csoportos létszámcsoökkentés végrehajtásáról dönt, erről az érintett munkavállalót (a rendes felmondás, illetőleg a határozott időtartamú munkaviszonyának a lejárat előtti megszüntetéséről szóló Mt. 88. § (2) jognyilatkozat közlését legalább 30 nappal megelőzően írásban tájékoztatja. A tájékoztatás másolatát meg kell küldeni a munkavállalók képviselőinek (illetve az illetékes munkaügyi központnak).

A létszámcsoökkentésre kerülő munkavállalók irányában teljesítendő tájékoztatás, közlés:

Tájékoztatás a létszámcsoökkentésre vonatkozó végleges döntésről:

A munkáltató a csoportos létszámcsoökkentésre vonatkozó döntéséről az érintett munkavállalót a rendes felmondás, illetőleg a határozott időre szóló munkaviszony megszüntetésére irányuló Mt. 88. § (2) jognyilatkozat közlését megelőzően legalább 30 nappal írásban tájékoztatja.

A tájékoztatás másolatát meg kell küldeni a munkavállalók képviselőinek és az illetékes munkaügyi központnak is [Mt. 94/E. § (1)].

Amennyiben a munkáltató nem tesz eleget tájékoztatási kötelezettségének az így közölt jognyilatkozat, illetve a munkáltató és a munkavállalók képviselői között a konzultáción kötött megállapodásba ütköző rendes felmondás jogellenes. Ebből következik, hogy ha a munkáltató megszegi konzultációs kötelezettségét, a rendes felmondás jogellenes [Mt. 94/F. § (1)].

Ha a munkáltató a csoportos létszámcsoökkentés közben megsérti az üzemi tanács vagy a szakszervezet az Mt. 94/B. §-ban meghatározott jogait, a munkavállalói képviseletek ennek megállapítása iránt bírósághoz fordulhatnak. A munkaügyi bíróság 8 napon belül nem peres eljárásban dönt [Mt. 94/F. § (2)].

A munkaviszony megszüntetésének közlése:

A rendes felmondás, felmentés, illetőleg a határozott időre szóló munkaviszony, közalkalmazotti jogviszony megszüntetésére irányuló jognyilatkozat közlése, az előzetes írásbeli tájékoztatást követő legalább 30 nap elteltével.

Amennyiben a tájékoztatás közlésének időpontjában a munkavállaló az Mt. 90. § (1) bekezdés szerinti munkajogi védelem alatt áll, a rendes felmondás csak a védelem megszűnését követően közölhető [Mt. 94/E. § (2)].

A munkáltató nem szüntetheti meg rendes felmondással a munkaviszonyt az alábbiakban meghatározott időtartam alatt:

- a betegség miatti keresőképtelenség, legfeljebb azonban a betegszabadság lejártát követő egy év, továbbá az üzemi baleset vagy foglalkozási megbetegedés miatti keresőképtelenség alatt a táppénzre való jogosultság;

- a beteg gyermek ápolására táppénzes állományba helyezés;

- a közeli hozzátartozó otthoni ápolása vagy gondozása céljából kapott fizetés nélküli szabadság (Mt. 139. §);

- a terhesség, a szülést követő három hónap, illetve a szülési szabadság [Mt. 138. § (1)];

- a gyermek ápolása, illetve gondozása céljára kapott fizetés nélküli szabadság [Mt. 138. § (5)].

A csoportos létszámcsoökkentésre vonatkozó eltérő szabályok a Kjt. szerint

A Kjt. alapján az Mt. 94/A. § (1) bekezdése azzal az eltéréssel alkalmazandó, hogy csoportos létszámcsoökkentésnek minősül, ha a munkáltató a működésével összefüggő ok miatt a döntést megelőző féléves átlagos statisztikai létszáma szerint:

- 20 fő vagy annál kevesebb közalkalmazott foglalkoztatása esetén legalább 5 fő;

- 20-nál több és száznál kevesebb közalkalmazott foglalkoztatása esetén legalább 10 fő;

- 100 vagy annál több, de háromszáznál kevesebb közalkalmazott foglalkoztatása esetén legalább a közalkalmazottak 10%-a;

- 300 vagy annál több közalkalmazott foglalkoztatása esetén legalább 30 közalkalmazott közalkalmazotti jogviszonyát kívánja harmincnapos időszakon (Mt. 94/C. §) belül megszüntetni [Mt. 38/A. § (1)].

Az Mt. csoportos létszámcsoökkentésre vonatkozó szabályait azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy rendes felmondáson felmentést, illetve az Mt. 88. § (2) bekezdése szerinti munkáltatói intézkedésen a Kjt. 27. §-ának (2) bekezdése által szabályozott azonnali hatályú megszüntetést kell érteni, ha ezek közlésére a Kjt. 30. 0-a (1)* bekezdésének a)-c) pontja alapján kerül sor [Mt. 38/A. § (2)].

*A munkáltató a közalkalmazotti jogviszonyt – a Kjt. 30. § (3)-(4)** bekezdésben foglalt korlátozással – felmentéssel akkor szüntetheti meg, ha:

- a) megszűnt a munkáltatónak az a tevékenysége, amelyben a közalkalmazottat foglalkoztatták;

- b) az Országgyűlés, a kormány, a miniszter vagy az önkormányzati képviselő-testület munkáltatót érintő döntése – különösen a feladatok változásából adódó átszervezés vagy a költségvetési támogatás csökkentése – következtében a közalkalmazott további foglalkoztatására nincs lehetőség;

- c) a magasabb vezető, illetve vezető beosztás ellátásával történő megbízás visszavonását, határozott időre szóló megbízás esetén a határozott idő leteltét követően a közalkalmazott eredeti munkakörében való továbbfoglalkoztatására, ennek hiányában a végzettségének, illetve képesítésének megfelelő munkakör felajánlására nincs lehetőség, vagy a közalkalmazott a végzettségének, illetve képesítésének megfelelő munkakört nem fogadja el [Kjt. 30. §-a (1) a)-c)].

(3) **A közalkalmazott a Kjt. (1) bekezdés a)-c) pontja alapján akkor menthető fel, ha a munkáltatónál vagy az irányítása, felügyelete alatt álló szervezetben nincs a képzettségének megfelelő más munkakör, illetve, ha az ilyen munkakörbe történő áthelyezéséhez a közalkalmazott nem járult hozzá.

(4) Ha az (1) bekezdés d) pontjában meghatározott alkalmatlanság egészségügyi ok következménye, a közalkalmazott akkor menthető fel, ha a munkáltatónál nincs az egészségi állapotának megfelelő munkakör, vagy ha az ilyen munkakörbe történő áthelyezéséhez a közalkalmazott nem járult hozzá [Kjt. 30. §-a (3)-(4)].

Az Mt.-nek a csoportos létszámcsoökkentésre vonatkozó 94/A. § (1) bekezdését főszabály szerint a közalkalmazotti jogviszony tekintetében is alkalmazni kell. A Kjt. azonban eltéréseket is engedélyez az Mt. főszabályaitól, így a munkáltatónak az alábbi szabályokra is figyelemmel kell lennie. Rendes felmondáson felmentést kell érteni:

- a határozott idejű közalkalmazotti jogviszonyt a 30. § (1) bekezdés a)-c) pontjában foglalt okok alapján azonnali hatállyal megszüntetheti, a közalkalmazott részére azonban egyévi, ha a határozott időből még hátralévő idő egy évnél rövidebb, a hátralévő időre jutó átlagkeresetét köteles előre megfizetni;

- a csoportos létszámcsoökkentésről szóló döntés meghozatala előtt kötelező érdekegyeztetést kell lefolytatni, így a döntést megelőzően a miniszter az ágazati (alágazati) érdekegyeztető tanácsban, az önkormányzat az önkormányzati érdekegyeztető tanácsban köteles tárgyalást kezdeményezni az érdekegyeztetésben részt vevő felekkel [Kjt. 38/A. § (2)].

A nemzetbiztonsági szolgálatoknál fennálló közalkalmazotti jogviszony tekintetében az Mt. 94/A.-94/F. §-a rendelkezéseit nem kell alkalmazni [Kjt. 38. § (3)].

A csoportos létszámcsoökkentés bejelentéséhez kapcsolódó feladatok

Az előzetes bejelentés fogadása, nyilvántartásba vétele, visszaigazolás

Az előzetes bejelentések fogadására, kezelésére a munkaügyi központban az irányadó ügykezelési eljárás szabályait kell alkalmazni.

A csoportos létszámcsoökkentésre vonatkozó szándék bejelentését a munkáltatónak a telephelye szerint illetékes munkaügyi központ részére kell megküldeni.

A munkaügyi központ a bejelentést haladéktalanul elküldi az érintett kirendeltséghez tájékoztatás céljából.

Amennyiben a bejelentés a kirendeltséghez érkezik, akkor haladéktalanul tovább kell küldeni a munkaügyi központnak.

A munkaügyi központ a bejelentést érkezteti, nyilvántartásba veszi (iktatja).

Amennyiben a bejelentés a kirendeltséghez érkezett, az érkeztetést a kirendeltség végzi.

A munkaügyi központnak gondoskodni kell az előzetes bejelentések beérkezésének visszaigazolásáról. A visszaigazolásnak tartalmaznia kell a bejelentés beérkezésének dátumát, a nyilvántartásba vétel iktatószámát, valamint a létszámcsökkentés okozta feszültségek enyhítésére szolgáló szolgáltatások felajánlását.

A létszámcsökkentésről szóló döntés bejelentésének fogadása, nyilvántartásba vétele, visszaigazolása

A csoportos létszámcsökkentésekről szóló bejelentést a munkáltatónak a telephelye szerint illetékes munkaügyi központ részére kell megküldeni. Csatolni kell a bejelentéshez a konzultáció közben keletkező megállapodásokat, a leépítésben érintett munkavállalók részére átadott felmondási értesítők másolati példányát, valamint az FH által kiadott, országosan egységesen kezelt adatlapot.

A munkaügyi központ a bejelentést érkezteti, a beérkezés napján nyilvántartási veszi (iktatja).

A munkaügyi központnak gondoskodni kell a létszámleépítés bejelentések beérkezésének visszaigazolásáról, a szükséges hiánypótlások bekéréséről. A visszaigazolásnak tartalmaznia kell a bejelentés beérkezésének dátumát, a nyilvántartásba vétel iktatószámát, valamint a létszámcsökkentés okozta feszültségek enyhítésére szolgáló szolgáltatások felajánlását. A munkaügyi viták esetén döntő jelentősége van a munkaügyi központ visszaigazoló levelének.

További feladatok:

- a csoportos létszámcsökkentési bejelentésekkel kapcsolatos tevékenység szakmai koordinálása, irányítása;
- helyszíni találkozók szervezése, ösztönzése, részvétel esetleges helyszíni találkozókra, a Munkaügyi Egyeztető Bizottság létrehozásának, működésének szükség és igény szerinti segítése, támogatása.

Amennyiben a létszámcsökkentés kezelésére MEB alakul az érintett munkáltatónál, a munkaügyi központ kijelöli azt a személyt, aki segíti a MEB munkáját:

- a támogatással kapcsolatos ügyintézés;
- adatszolgáltatás, információcsere a kirendeltség és a munkaügyi központ között.

A társ megyék munkaügyi központjaitól beérkezett leépítési szándéknyilatkozatok létszámcsökkentési bejelentések rögzítése, nyilvántartása, a létszámbejelentések adatai alapján a létszámcsökkentésben érintett társ megyék munkaügyi központjainak értesítése a bejelentett létszámcsökkentésről:

- az egyes létszámcsökkentésben érintett személyekkel kapcsolatosan történt intézkedések, események figyelemmel kísérése;
- jelentések készítése.

A bejelentésekről heti rendszerességgel tájékoztatni kell a Foglalkoztatáspolitikai és Munkaügyi Minisztérium és a Foglalkoztatási Hivatal illetékeseit. Abban az esetben, ha a bejelentés 50 fő vagy ennél magasabb létszámcsökkentést közöl, illetve rendkívüli helyzet esetén az információt haladéktalanul továbbítani kell a Foglalkoztatáspolitikai és Munkaügyi Minisztérium és az FH illetékeseknek.

A csoportos létszámcsökkentésekről a munkaügyi központ folyamatosan nyilvántartást vezet, amelynek alapján havi rendszerességgel statisztikai jelentést, negyedévenként szöveges beszámolót készít egyrészt belső felhasználásra, másrészt a Foglalkoztatási Hivatal számára.

A munkaügyi központ a Flt.-ben foglalt rendelkezések alapján szabálysértési eljárást kezdeményezhet a bejelentést elmulasztó vagy nem megfelelő időben jelentő munkaadó ellen. Ebben az esetben célszerű, ha az ügyet a bejelentésekkel foglalkozó ügyintéző a munkaügyi központ ellenőrzési osztályának átadja. A bejelentések előírás szerinti megtételét, jogszerűségét, az adatok valóságát az ellenőrzési osztály ellenőrizheti, amely a munkáltatót indokolt esetben rendbírsággal is sújthatja.

A csoportos létszámcsökkentésre vonatkozó szándék bejelentése

Címzett: Megyei Munkaügyi Központ

igazgató

(a munkáltató telephelye szerint illetékes munkaügyi központ)

Tisztelt Igazgató Úr/Asszony!

Tájékoztatom, hogy a (munkáltató neve, címe) csoportos létszámcsökkentést tervez.

A létszámcsökkentést (oka) teszi szükségessé. A létszámcsökkentés főt érint, melynek foglalkoztatási csoportok szerinti megoszlása:

..... fő pedagógus	 fő segédmunkás
..... fő egyéb	 fő betanított munkás
..... fő szakmunkás	 fő ügyintéző
..... fő vezető	 fő ügyviteli alkalmazott

A tervezett létszámcsökkentést megelőző féléves átlagos statisztikai létszám fő.

A munkavállalók képviselőivel folytatott konzultáción megfelelő időben tájékoztatom:

- a létszámcsökkentés végrehajtásának tervezett időtartamáról és időbeni ütemezéséről,
- a kiválasztás szempontjairól, valamint
- a munkaviszony megszüntetésével járó, a jogszabályban, illetve a kollektív szerződésben meghatározott eltérő juttatás feltételeiről, mértéke meghatározásának módjáról.

Kelt: 200.....

P.h.

.....
cégszerű aláírás

Létszámcsökkentés bejelentése

Címzett: Megyei Munkaügyi Központ

.....
(a munkáltató telephelye szerint illetékes munkaügyi központ)

Tisztelt!

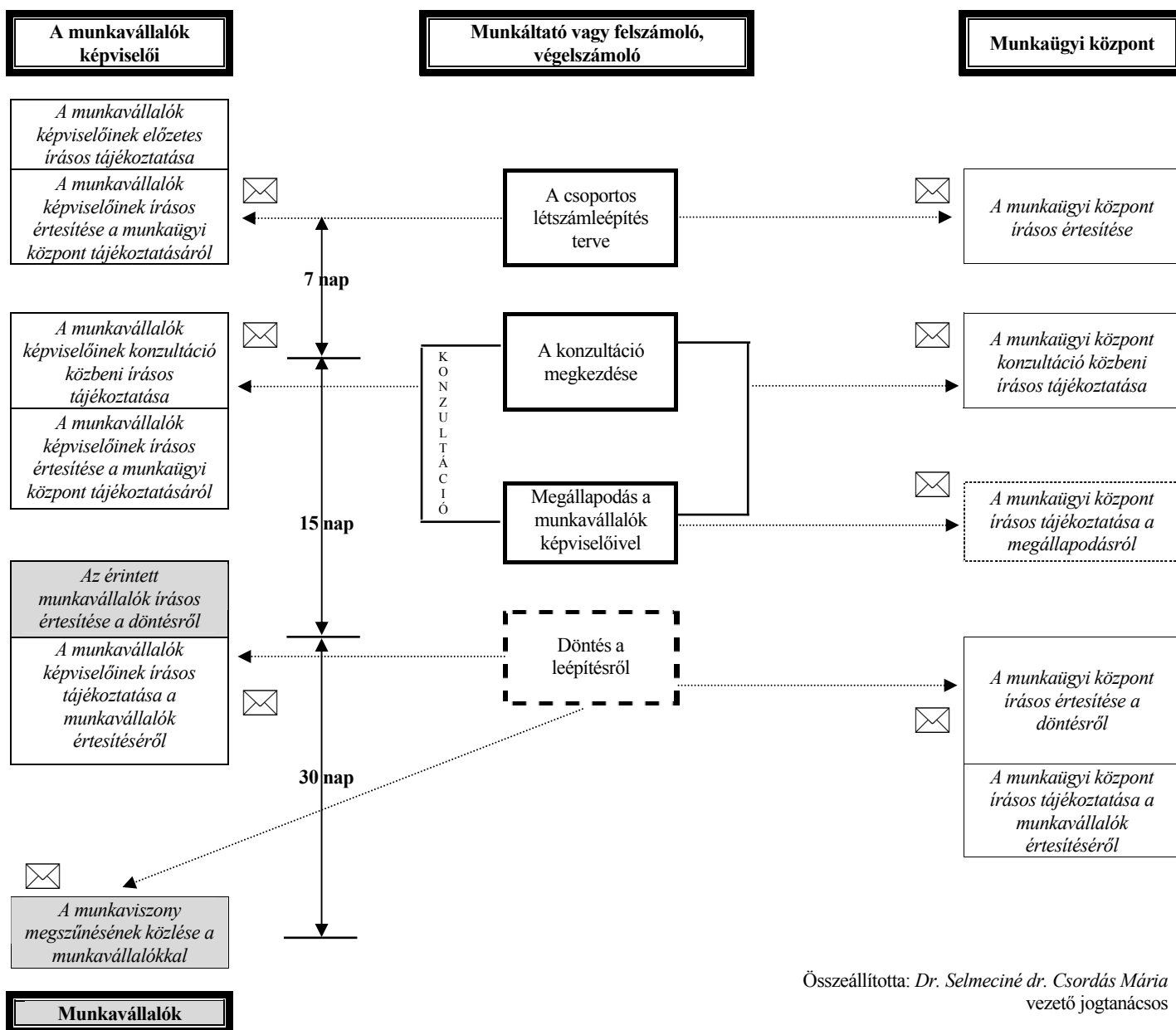
Tájékoztatom, hogy a (munkáltató neve), (címe) 200.....-án bejelentett szándéknyilatkozatát követően a csoportos létszámcsökkentés végrehajtásáról döntött.

Mellékelem:

- az Adatlapot, melyben közöljük az intézkedéssel érintett munkavállalók létszámát foglalkoztatási csoportok szerinti megoszlásban, a létszámcsökkentés végrehajtásának kezdő és befejező időpontját, illetve végrehajtásának ütemezését, az érintett munkavállalók személyi adatait, TAJ-számát, utolsó munkakörét, szakképzettségét, iskolai végzettségét, átlagkeresetét,
- a munkavállalók képviselőivel kötött megállapodás és
- a munkavállalóknak kiadott értesítés másolatát.

Kelt: 200..... P.h.

.....
cégszerű aláírás

A 13. havi illetmény kifizetésének új szabályai

Az egyes törvényeknek a tizenharmadik havi illetmény kifizetési rendjével összefüggő módosításáról rendelkező 2007. évi XXXIII. törvény módosította a Kjt. 68. § (5)-(6) bekezdését, illetve új (7) bekezdéssel egészítette ki. (Kihirdetésre került a 60. sz. Magyar Közlönyben.) A módosítás 2007. 07. 01. napján lép hatályba. Rendelkezéseit először a 2007. június hónapra járó illetmény kifizetésekor kell alkalmazni. A módosítás a következő:

„(5) Ha a közalkalmazotti jogviszony év közben szűnik meg, a tizenharmadik havi illetmény összegét az utolsó munkában töltött napon irányadó illetmény alapján kell meghatározni.

(6) A tizenharmadik havi illetményt a tárgyévben havonta, az illetmény kifizetésével egyidejűleg, a kifizetés hónapját megelőző hónapra megállapított illetmény egytizenkettedének megfelelő összegű részletekben kell kifizetni. Nem fizethető ki a tizenharmadik havi illetmény esedékes részlete,

a) ha a kifizetés esedékességének időpontjában a közalkalmazotti jogviszony még nem áll fenn legalább három hónapja, vagy

b) ha a kifizetést megelőző hónap teljes tartama alatt a közalkalmazotti jogviszony a (3) bekezdés a), c), illetve d) pontjában meghatározott okból, illetőleg fizetés nélküli szabadság miatt szünetelt.

(7) Ha a tárgyévben kifizetett részletek összege a tizenharmadik havi illetmény, illetve annak időarányos része az (1)-(5) bekezdés szerint megállapított összegét

a) nem éri el, a különbözetet

aa) a tárgyévet követő január hónap 16-án, illetve ha az szombatra vagy vasárnapra esik, akkor az azt követő első munkanapon,

ab) a közalkalmazotti jogviszonynak az aa) pontban foglalt időpontot megelőzően történő megszűnése esetén az utolsó munkában töltött napon a közalkalmazott számára ki kell fizetni;

b) meghaladja, a különbözetet

ba) a közalkalmazott tárgyévet követő januári illetményének kifizetésétől kezdődően az illetményéből,

bb) a közalkalmazotti jogviszonynak az aa) pontban foglalt időpontot megelőzően történő megszűnése esetén a közalkalmazott számára a jogviszony megszűnésekor kifizetett juttatások összegéből

a Munka törvénykönyve 161. § (2)-(3) bekezdésének alkalmazásával le kell vonni.”

Néhány értelmezési probléma az eddig – írásban, telefonon, előadások konzultációja alkalmával – megismert kérdések alapján.

1. A 2006. évre járó 13. havi illetményre való jogosultságot változatlanul a Kjt. 68. § (1)-(3) bekezdéseiben írtaknak megfelelően kell megállapítani.

2. Nem változott az a szabály sem, hogy illetményként a besorolási + munkáltatói döntésen alapuló illetmény + a további szakképesítés hasznosításáért járó illetménynövekedés együttes összegét kell kifizetni.

3. A június havi illetmény kifizetésével egyidejűleg – júliusban – a június havi illetmény 1/12-ed részét ezen a jogcímen már fizetni kell.

4. Nem teljesíthető kifizetés, ha a közalkalmazott a megelőző **teljes (!) hónapban**

a) keresőképtelen volt [Kjt. 68. § (3) bek. a)],

b) tartalékos katonai szolgálatot teljesített [Kjt. 68. § (3) bek. c)],

c) az átlagkeresetet (pl. felmentési idő), illetve a távolléti díjat (pl. szabadság) megkapta [Kjt. 68. § (3) bek. d)].

5. Tekintettel arra, hogy 2006 első 5 hónapjában részkifizetésekre még nem kerülhetett sor, a különbözetet a Kjt. 68. § új (7) bekezdésében írtaknak megfelelően 2008. 01. 16-án, vagy – amennyiben a közalkalmazotti jogviszony 2007. évben megszűnt, vagy megszűnik – az utolsó munkában töltött napon kell elszámolni.

Kérem szakszervezeti tisztviselőinket, hogy a változásokról tagjaikat, a munkáltatói jogkör gyakorlóit tájékoztassák, jogsértés esetén időben keressenek meg.

Dr. Selmeciné dr. Csordás Mária
vezető jogtanácsos

Kell-e új munkaszerződést kötni a gyes mellett dolgozó munkavállalóval?

Már többször írtunk arról, hogy a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (Cst.) 21. §-a a gyermekgondozási segélyben részesülő szülő számára lehetővé teszi, hogy a gyermek egyéves kora után időkorlátozás nélkül folytasson keresőtevékenységet.

Sok esetben előfordul, hogy ha a munkavállaló az Mt. 138. § (5) bekezdés a) pontja alapján igénybe veszi a gyermek otthoni ápolása céljából biztosított fizetés nélküli szabadságot, de – a Cst. fenti rendelkezése alapján, a gyes további igénybevétele mellett – a gyermek egyéves kora után megszünteti, és a munkáltatónál ismételt munkába áll, a munkáltató új munkaszerződést köt a munkavállalóval, amely a gyes folyósításának tartamára szól. A munkáltatók a fenti megoldás alkalmazását a gyes mellett munkát végző munkavállalóra vonatkozó táppénzjogosultsággal összefüggő szabályokkal indokolják. Arra hivatkoznak, hogy az Ebtv. 49. § (1) bekezdése szerint a gyermekgondozási segély, a gyermeknevelési támogatás vagy az ápolási díj mellett munkát végző biztosított a táppénzre vonatkozó rendelkezéseket azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy

a) a táppénzfolyósítás időtartamának megállapításánál biztosítási időként csak a gyermekgondozási segély, a gyermeknevelési támogatás

vagy az ápolási díj folyósításának időtartama alatt biztosítási jogviszonyban töltött napokat lehet figyelembe venni,

b) a táppénz összegének megállapításánál a biztosítási jogviszonynak az a) pontban meghatározott időtartam alatt elért, biztosítási jogviszonyból származó pénzbeli egészségbiztosítási járulék alapját képező jövedelmet kell figyelembe venni a törvény erre vonatkozó rendelkezéseiben foglaltak szerint.

Az ismertetett megoldás helytelen, és alkalmazását az Ebtv. hivatkozott rendelkezése nem támasztja alá.

A fizetés nélküli szabadságról visszatérő munkavállalóval nem kell új munkaszerződést kötni, hiszen már jogviszonyban áll a munkáltatóval, a felek között már van hatályos munkaszerződés. E munkaviszony keretén belül – addig, amíg a munkavállaló szülei szabadságon, majd fizetési nélküli szabadságon volt – az abból származó jogok gyakorlása, kötelezettségek teljesítése szünetelt. Azzal, hogy a fizetés nélküli szabadság igénybevételét a munkavállaló megszünteti és ismét munkába lép, a jogviszony (az abból eredő jogok gyakorlásának, kötelezettségek teljesítésének) szünetelése is megszűnik. A fizetés nélküli szabadság igénybevételének megszüntetésével a munkaviszonyból származó jogokat és kötelezettségeket ismét – az eredeti munkaszerződés alapján – kell gyakorolni, illetve teljesíteni. Ebből következik például, hogy a fizetés nélküli szabadságról visszatérő munkavállaló

- személyi alaphérét az azonos munkakörrel és gyakorlattal rendelkező munkavállalók részére időközben megvalósított átlagos éves bérfejlesztésnek megfelelően módosítani kell (ilyen munkavállalók hiányában a munkáltatónál ténylegesen megvalósult átlagos, éves bérfejlesztés mértéke az irányadó);

- számára az ismételt munkába állástól kezdődően 30 napon belül ki kell adni a szülei szabadság és a fizetési nélküli szabadság első évében keletkezett szabadságot;

- a munkavállaló – ha a gyermek 3 éves koráig igénybe veszi a gyeset – a gyes folyósításának tartama alatt felmondási tilalom alatt áll.

Egy másik szerződés – adott esetben egy munkaszerződés-módosítás – megkötése csak akkor indokolt, ha a két fél közös megegyezése alapján a munkáltató a munkavállalót (meghatározott ideig, vagy véglegesen) más feltételek szerint, így például más munkakörben vagy részmunkaidőben foglalkoztatja. A munkaszerződés-módosítás szükségessége azonban nem feltétlenül merül fel, hiszen a fizetés nélküli szabadság igénybevételének megszüntetésével a munkáltatónak – éppen a felek között már fennálló munkaszerződésre tekintettel – az eredeti munkafeltételekkel kell továbbfoglalkoztatnia a munkavállalót.

Más megítélés alá esik, ha a munkavállaló igénybe veszi a fizetés nélküli szabadságot, és ezen idő alatt, a gyes igénybevétele mellett egy másik munkáltatónál kíván (pl. részmunkaidős) munkaviszonyt létesíteni. Ebben az esetben – a további jogviszonyban – kell a munkavállalóval munkaszerződést kötni, hiszen azzal a munkáltatóval, akinél a gyes alatt dolgozni kíván, még nem áll fenn munkaviszonya.

A Munkaügyi Értesítő 2007. áprilisi száma alapján összeállította:
Dr. Selmeciné dr. Csordás Mária vezető jogtanácsos

A béren felüli egyéb juttatások egyes kérdései

Az Mt. 165. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a munkáltató támogathatja a munkavállalók kulturális, jóléti, egészségügyi szükségleteinek kielégítését, életkörülményeik javítását. A támogatásokat, illetve ezek mértékét a kollektív szerződés határozza meg, de a munkáltató a munkavállaló részére ezen túlmenően is nyújthat támogatást. E lehetőség alkalmazását a munkáltatók számára vonzóvá teszi az a körülmény, hogy a munkabéren felül biztosított, egyéb juttatások egy része, meghatározott mértékig adómentes.

A fentiekre tekintettel a munkajogi gyakorlatban egyre inkább terjed az úgynevezett cafeteria-rendszer alkalmazása. Ez azt jelenti, hogy a munkáltató előre meghatároz egy keretösszeget, amelyet az egyes munkavállalók számára béren felüli juttatásként nyújt, továbbá meghatározza azt is, hogy az éves keret terhére pontosan milyen juttatások vehetők igénybe. Ezt követően a munkavállaló a személyi, családi körülményeikre tekintettel maguk határozhatják meg, hogy az éves keretösszeg terhére, pontosan mely juttatásokat és milyen értékben veszik igénybe.

A jogszerű szabályozás kialakítása érdekében néhány gyakorlati kérdésre hívjuk fel a figyelmet azzal a megjegyzéssel, hogy a téma további, egyebek között adójogszabállyal kapcsolatos összefüggéseiről szeptemberi lapszámunkban adunk tájékoztatást.

A szabályozás kialakítása tekintetében elsődlegesen az Mt. 142/A. § rendelkezésére kell figyelemmel lenni, amely az egyenlő, illetve egyenlő értékűként elismert munka díjazásának meghatározása tekintetében előírja az egyenlő bánásmód követelményének megtartását. E rendelkezések alkalmazásakor munkabérnek minősül minden, a munkavállaló részére a munkaviszonya alapján közvetlenül vagy közvetve nyújtott pénzbeli és természetbeni (szociális) juttatás. Ebből a szabályból következik, hogy a cafeteria-rendszer alkalmazása csak abban az esetben lehet jogszerű, ha minden munkavállalói csoport jogosult igénybe venni, és a feltételrendszer a munkavállalói kör egészére vonatkozik. Ez azonban nem jelenti azt, hogy minden munkavállalói csoport számára egyforma mértékű keretösszeget vagy azonos juttatásokat kell adni.

Dr. S.-né dr. Cs. M. vez. jogt.

A táblákkal együtt a pedagógusokat is lecserélük?!

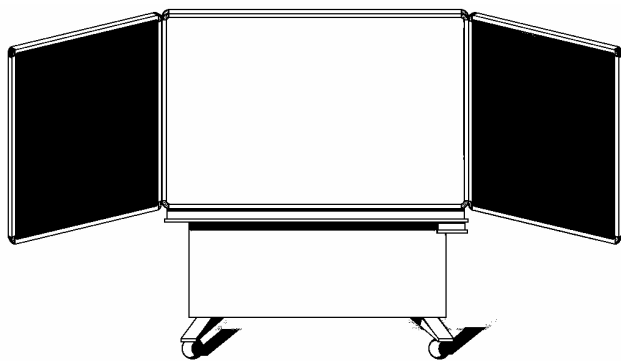
Terjedőben az interaktív tábla!

Egyre több oktatási intézményben találkozhatunk különböző típusú interaktív táblákkal, de vajon mind egyformán jók-e oktatási célra?

Képes lesz-e minden pedagógus azonnal lemondani évtizedek alatt kialakított módszereiről, félretenni jól bevált szemléltetőeszközeit és kihasználni a táblák kétségtelenül nagyszerű lehetőségeit? Vagy a táblákkal együtt le kell cserélni a pedagógusokat is?

Aki már járt magyar iskolában, nehezen ad egyértelműen igenlő választ ezekre a kérdésekre. A nem megfelelő tájékoztatás, a tapasztalatok és a műszaki ismeretek hiánya miatt egyelőre nagy a kaosz táblaügyben. Vajon mitől alkalmasabb az egyik tábla iskolai használatra, mint a másik? Egyáltalán: mi az a plusz, ami miatt a tanárnak megéri megtanulni az új eszközök kezelését?

A Stiefel által forgalmazott **Conen táblák** egyesítik a hagyományos krétás, a mágneses és az interaktív táblák funkcióit. Kimondottan ajánlottak iskolai használatra, mivel karc- és ütészállóak. Egy oktatási intézményben mindenképpen fontos a hosszú élettartam, ezért jó választás egy nehezen tönkreteszhető, kemény felületű, elektromágneses elven működő tábla, amelynél a behajtható szárnyak megvédik a drága interaktív felületet.

A tábla használatához szükség van néhány dologra, melyek természetesen megtalálhatóak a Stiefel kínálatában: **számítógép** vagy notebook, **vetítő (projektor)**, és kiegészítők (*digitális palatábla és vezeték nélküli feleltetőrendszer*). A **megfelelő bútorok** (a rögzítőelemek, a projektortartó állványok, a számítógépet és a projektort is magában foglaló gördíthető kis szekrény) és a **szakszerű szerelés** elengedhetetlenek a tábla megóvása és megfelelő működtetése érdekében.

A Stiefel által kínált táblákhoz minden esetben biztosítjuk a **megfelelő magyar nyelvű szoftvert**. A táblák lehetőséget adnak saját bemutatók összeállítására, mégis szükség van **megfelelő minőségű és mennyiségű, jogtisztá alapanyagra**: tananyagokra, képekre, videoanyagokra, zenékre stb. A Stiefel halad a korral, ezért kínálatában megtalálhatók **digitális tananyagok**, illetve **minden iskolai térkép és tábló megrendelhető: kivetíthető, digitális formában is!**

Amennyiben bővebb tájékoztatást szeretne kapni a Conen táblákról, vagy **kiváló minőségű iskolai bútorainkról** és készségfejlesztő eszközeinkről, hívja a (1) 414 70 85-ös telefonszámot, vagy érdeklődjön az iskola@stiefel.hu e-mail címen!

Bővebben a következő honlapokon olvashat termékeinkről: www.okostabla.hu, www.stiefel.hu, www.iskolaiaiatlasz.hu

A PSZ-tagok kedvezményeiről

Ismét elmúlt egy év és a PSZ-MAKASZ-kártyák érvényességi ideje 2007. augusztus végén lejár. A meghosszabbításra szolgáló vonalkódos matricákat a PSZ területi szervezetei közreműködésével juttatjuk el tagjainkhoz. A matricát a régi helyére kérjük felragasztani. (Lásd lapunk 3. oldalán.)

Újdonság, hogy a vonalkódos matricára felkerült egy **Libri-vonalkód** is, amely 10%-os kedvezményt nyújt a teljes Libri-bolthálózaton. Azok a pedagógusok, akiknek a lakóhelyén nincs Libri-bolt, a kedvezményt internetes vásárlásnál tudják igénybe venni.

 Libri® - 10%

Figyelem! Aki már júniusban is igénybe szeretné venni a kedvezményt, kérje vonalkódos meghosszabbító matricáját a szakszervezeti vezetőjétől.

További **újdonság**, hogy 2007 májusától az **Agip üzemenyag-kedvezménye** 3 Ft/l-ről **5 Ft/l-re** emelkedett.

- 5 Ft / liter

**7-14 %
PSZ kedvezmény**

Gépkocsivásárlás esetén az Opel és a Chevrolet biztosít az eddigieknél magasabb kedvezményt. A kedvezmények mértékéről weboldalunkon, illetve a szakszervezeti vezetőhöz eljuttatott tájékoztatóban olvashatnak többet. **A kedvezmény kizárólag a MAKASZ által kiállított igazolással vehető igénybe.** Igazolást lehet igényelni az (1) 281-11-90-es telefonszámon, vagy az igénylő nyomtatvány letölthető a www.makasz.hu weboldalon.

További PSZ-MAKASZ-kedvezményekről ügyfélszolgálatunkon az (1) 281-11-90-es telefonszámon, illetve a www.makasz.hu weboldalon tájékozódhat.

Kellemes nyarat és jó pihenést kíván a MAKASZ!